

TIRA IQEDDSEN
DI ŘEXŘA

Adlis Wiss Arebca
n
Ttawrat

(Ttawrat, Zzabur d Inabiyyen)
English title: The Holy Scriptures
The Old Testament (Law, Books and Prophets)
© www.tarifit.info
April 2015

All rights reserved. Free and unlimited reproduction
and distribution of this publication in whatever form is permitted
on the condition that the contents of this publication will not be changed
and this same and complete copyright notice will be included.

Marra řĥuquq ttwađemnen. Itwasmeh ad itwagg wedlis-a εawed s εřam kuř ibriden
u s marra tiřelli, maca břa abeddeř n min dayes.
Ittxeřsa ad itwagg dayes řebda awař-a simant nnes marra zi jjihet n řĥuquq.

DI ŘEXŘA

Řqedd n řeeskar n Israyil

1¹ Issiweř SIDI ak-d Musa di řexřa n Sina, deg Uqiđun n Umsagar, deg wass amezwaru n uyur wiss tnayen, deg usegg^was wiss tnayen awarni řami ffyen zi temmurt n Miřra, uca inna:

²“Ksi řqedd n marra tamesmunt n ayt n Israyil, elašsab tiwacunin nsen u elašsab taddart n ibabaten nsen, uca hseb *xenni* ismawen nsen azeğif azeğif, n kuř aryaz. ³ Ittxeřša cek d Harun ad řhesbem kuř ijj zi eicrin n isegg^wusa sennej, marra *inni iđan* di Israyil *inni* i řa iffyen ak-d řeeskar, *ttwasettfen* elašsab *tarbiein* n řeeskar nsen. ⁴ Ad awem iwc afus ijj n weryaz zi kuř taqbič, aryaz i iđan d azeğif n taddart n babas. ⁵ Aqa d ina d ismawen n yeryazen nni d awem i řa iwcn afus:

i Rubin, Ilišur mmis n Cadayur.

⁶ I Cimeun, Calumiyil, mmis n řuriycadday.

⁷ I Yahuda, Nařcun, mmis n Eamminadab.

⁸ I Issakar, Natanayil, mmis n řuřar.

⁹ I Zabulun, Iliyab, mmis n Hílun.

¹⁰ I ayt n Yusuf: i Ifrayim, Ilicamac, mmis n Ammihud, u i Manassi, Jamliylil, mmis n Fadahřur.

¹¹ I Binyamin, Abidan mmis n Jideuni.

¹² I Dan, Axieazar, mmis n Eammicadday.

¹³ I Acir, Fajeiyil, mmis n Eukran.

¹⁴ I Jad, Iliyasaf, mmis n Dacuyl.

¹⁵ I Naftali, Axirac, mmis n Einan.”

¹⁶ Ina tuřa d inni ittwařařan zi tmesmunt, *aqa-ten* d imeqqranen x tqebbař n ibabaten nsen. Aqa-ten d izeğifen x řuřuf n Israyil.

¹⁷ Ksin Musa d Harun iryazen nni tuřa ittwarecmen s ismawen nsen ¹⁸ uca ssmunen tamesmunt marra deg wass amezwaru n uyur wiss tnayen uca nitni xebbaren axřaq nsen elašsab tiwacunin nsen u elašsab taddart n ibabaten nsen, am ttwazemmen ismawen n yenni řar iđa eicrin n isegg^wusa sennej, azeğif azeğif.

¹⁹ Am mammec d as yumur SIDI i Musa, aqa iřseb iten di řexřa n Sina.

²⁰ **Ayt n Rubin**, amenzu n Israyil, *ttwasettfen zi jiihet* n wexřaq nsen elašsab tiwacunin nsen u elašsab taddart n ibabaten nsen, elašsab ismawen *nsen* azeğif azeğif, kuř aryaz zi eicrin isegg^wusa sennej, kuř iijen wenni iffyen ak-d řeeskar. ²¹ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Rubin aqa-ten di setta u-rebein-ařaf u-xemsa mya.

²² **Ayt n Cimeun** *ttwasettfen zi jiihet* n wexřaq nsen elašsab tiwacunin nsen u elašsab taddart n ibabaten nsen, inni zzayes ittwařesben ak-d leadad n ismawen *nsen*, azeğif azeğif, kuř aryaz zi eicrin isegg^wusa sennej, inni iffyen řar řeeskar. ²³ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Cimeun aqa-ten di tesea u-xemsin-ařaf u-teřt-mya.

²⁴ **Ayt n Jad** *ttwasettfen zi jiihet* n wexřaq nsen elašsab tiwacunin nsen u elašsab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin isegg^wusa sennej, kuř iijen wenni iffyen ak-d řeeskar. ²⁵ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Jad aqa-ten di xemsa u-rebein-ařaf u-setta-myat u-xemsin.

²⁶ **Ayt n Yahuda** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ²⁷ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Yahuda aqa-ten di arebea u-sebein-ařaf u-setta-mya.

²⁸ **Ayt n Issakar** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa senn, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ²⁹ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Issakar aqa-ten di arebea u-xemsin-ařaf u-arebea-mya.

³⁰ **Ayt n Zabulun** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ³¹ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Zabulun aqa-ten di sebea u-xemsin-ařaf u-arebea-mya.

³² **Ayt n Yusuf: ayt n Ifrayim** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ³³ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Ifrayim aqa-ten di arebein-ařaf u-xemsa-mya. ³⁴ **Ayt n Manassi** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ³⁵ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Manassi aqa-ten di tnayen u-třatin-ařaf u-mitayen.

³⁶ **Ayt n Binyamin** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ³⁷ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Binyamin aqa-ten di xemsa u-třatin-ařaf u-arebea-mya.

³⁸ **Ayt n Dan** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ³⁹ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Dan aqa-ten di tnayen u-settin-ařaf u-sebea-mya.

⁴⁰ **Ayt n Acir** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ⁴¹ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Acir aqa-ten di wařit u-rebein-ařaf u-xemsa-mya.

⁴² **Ayt n Naftali** *ttwasettfen zi jjihet n wexřaq nsen elahřab tiwacunin nsen u elahřab taddart n ibabaten nsen, am ttwařesben ismawen n marra iryazen zi eicrin iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar.* ⁴³ Inni tuřa ittwařesben i teqbič n Naftali aqa-ten di třata u-xemsin-ařaf u-arebea-mya.

⁴⁴ Ina d inni ittwařesben u nitni ttwařesben s *ufus* n Musa d Harun d imyaren n Israyil, aqaten di teneac n yeryazen, ijj n weryaz i kuř taddart n babas. ⁴⁵ **Marra inni ittwařesben zeg ayt n Israyil,** elahřab taddart n ibabaten nsen, marra inni řar iřa eicrin n iseggwusa sennej, kuř ijjen wenni iffyen ak-d řeeskar, ⁴⁶ marra inni ittwařesben aqa-ten di setta-mya u-řeřt-ařaf u-xemsa-mya u-xemsin.

⁴⁷ **Ilawiyyen** war carcen ca jarasen di řeřsab di řtwee n teqbič n ibabaten nsen, ⁴⁸ minzi SIDI tuřa issiweř ak-d Musa, inna ⁴⁹ “Mřir taqbič n Lawi war tt třešseb ca u war tt zemmi ca *azeřif* azeřif jar ayt n Israyil. ⁵⁰ Egg cek Ilawiyyen x Tzeddiyt n Cchadet u x marra řeqcue nnes u x marra min d as dd-yusin. Nitni ad arbut Tzeddiyt ak-d řeqcue nnes marra uca ad dayes sexxaren. Itxeřša ad wten iqiđan nsen min dd-innden i Tzeddiyt. ⁵¹ Mařa ggur ad tettwafsi Tzeddiyt, ad tt hedmen Ilawiyyen uca mařa ittxeřša ad tettwagg Tzeddiyt di ca n wemcan, *xenni* ad tt sbbed-

DI ŘEXŘA

den Ilawiyyen. Mařa ad dd-iqarreb ca n ubarrani, xenni netta ad ittwaney.⁵² Ayt n Israyil ad wten iqiđan nsen, kuř ij j ęar řmargeę n řeeskar nnes u kuř ij j ęar bandira nnes elařsab *tarbiein* n řeeskar nsen.⁵³ Ilawiyyen ad wten iqiđan nsen ęar kuř jjihet n Tzeddiyt n Cchadet, ĥima war ittiři uduqgez n *lyadab* x tmesmunt n ayt n Israyil. Ittxeřša a Ilawiyyen ad ĥđan x Tzeddiyt n Cchadet.”

⁵⁴ Uca ggin ayt n Israyil s marra min yumur SIDI i Musa, *wah*, ammu *i t* ggin.

Asettef n tqebbař

2¹ Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun, inna:

² “Ayt n Israyil ad wten iqiđan nsen, kuř ij j ęar bandira nnes, ęar teeęimin n taddart n ibabaten nsen. Ad wten iqiđan nsen cwayt ęar řagg^wa j ęar marra ięezdisen n Uqiđun n Umsagar.

³ Inni ięan sadu bandira n řmargeę n řeeskar n **Yahuda** ad wten iqiđan nsen elařsab *tarbiein* n řeeskar nsen ęar **ccarq**, ęar manis dd-tneqqar tfuct, uca Naĥcun, mmis n Eamminadab, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Yahuda. ⁴ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di arebea u-sebein-ařaf u-setta-mya n *yeryazen*.

⁵ Zzates ad tewwet **teqbič n Issakar** iqiđan nnes. Natanayil, mmis n řuyar, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Issakar. ⁶ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di arebea u-xemsin-ařaf u-arebea-mya n *yeryazen*.

⁷ **Xenni taqbič n Zabulun**. Iliyab, mmis n Hilun, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Zabulun. ⁸ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di sebea u-xemsin-ařaf u-arebea-mya n *yeryazen*.

⁹ Inni ittwaęesben i řmargeę n řeeskar n Yahuda aqa-ten marra jmie di mya u-setta u-tmanin-ařaf u-arebea-mya n *yeryazen*, *ttwasettfen* elařsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Ad fesyen iqiđan nsen amezwaru.

¹⁰ **Yar ljanub** ad tiři bandira n řmargeę n řeeskar n **Rubin**. *Ad iřin ttwasettfen* elařsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Iliřur, mmis n Cadayyur, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Rubin. ¹¹ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di setta u-rebein-ařaf u-xemsa-mya n *yeryazen*.

¹² Zzates ad tewwet **teqbič n Cimęun** iqiđan nnes. Calumiyil, mmis n řuriycadday, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Cimęun. ¹³ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di tesa u-xemsin-ařaf u-teřt-mya n *yeryazen*.

¹⁴ **Xenni taqbič n Jad**. Ilyasaf, mmis n Raęuyil, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Jad. ¹⁵ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di xemsa u-rebein-ařaf u-setta-mya u-xemsin n *yeryazen*.

¹⁶ Inni ittwaęesben i řmargeę n řeeskar n Rubin, aqa-ten marra mya u-waĥit u-xemsin-ařaf u-arebea-mya u-xemsin n *yeryazen*, *ttwasettfen* elařsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Ad fesyen iqiđan nsen wiss tnaen.

¹⁷ **Xenni** ad ittwařsi Uqiđun n Umsagar, řmargeę n Ilawiyyen, di řwest n *marra* řeeskar. Am mammeç i ęa wten iqiđan nsen, ammu ittxeřša ad mmutęiyen *eawed*, kuř ij j deg wemcan nnes, elařsab bandirat nsen.

¹⁸ **Yar řyarb** ad tiři bandira n řmargeę n řeeskar n **Ifrayim**. *Ad iřin ttwasettfen* elařsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Ilicamaę, mmis n Eammihud, *ad yiři* d amgewwed n ayt n Ifrayim. ¹⁹ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di arebein-ařaf u-xemsa-mya n *yeryazen*.

²⁰ Zzates *ad tiři* taqbič n **Manassi**. Jamliyil, mmis n Fadaĥřur *ad yiři* d amgewwed n ayt n Manassi.

²¹ Inni ittwaęesben zzaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di tnaen u-třatin-ařaf u-mitayn n *yeryazen*.

2:10 ‘ęar uzeřmaq’ - nię ‘ęar ljanub’.

DI ŘEXŘA

²² *Xenni taqbič n Binyamin.* Abidan, mmis n Jideuni, *ad yiři d amgewwed n ayt n Binyamin.* ²³ Inni ittwaḥesben zẓaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di xemsa u-řřatin-ařaf u-arebea-mya *n yeryazen.*

²⁴ Inni ittwaḥesben i řmargeḥ n řeeskar n Ifrayim, aqa-ten di mya u-tmenya-ařaf u-mya *n yeryazen, ttwasettfen* eļaḥsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Ad fesyen iqiđan nsen wiss řřata.

²⁵ **Yar ccmal** ad tiři bandira n řmargeḥ n řeeskar n Dan. *Ad iřin ttwasettfen* eļaḥsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Axieazar, mmis n řammicadday, *ad yiři d amgewwed n ayt n Dan.* ²⁶ Inni ittwaḥesben zẓaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di tnayen u-settin-ařaf u-sebea-mya *n yeryazen.*

²⁷ Zzates ad tewta teqbič n Acir iqiđan nnes. Fajeiyil, mmis n Eukran, *ad yiři d amgewwed n ayt n Acir.* ²⁸ Inni ittwaḥesben zẓaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di waḥit u-rebein-ařaf u-xemsa-mya *n yeryazen.*

²⁹ *Xenni taqbič n Naftali.* Axirae, mmis n Einan, *ad yiři d amgewwed n ayt n Naftali.* ³⁰ Inni ittwaḥesben zẓaysen i řeeskar nnes, aqa-ten di řřata u-xemsin-ařaf u-arebea-mya *n yeryazen.*

³¹ Inni ittwaḥesben i řmargeḥ n řeeskar n Dan, aqa-ten di mya u-sebea u-xemsin-ařaf u-setta-mya *n yeryazen.* Nitni ad fesyen iqiđan nsen d aneggaru, eļaḥsab bandirat nsen.

³² **Ina d inni ittwaḥesben n ayt n Israyil,** eļaḥsab taddart n ibabaten nsen. Marra inni ittwaḥesben di řemrageḥ n řeeskar, eļaḥsab *tarbiein* n řeeskar nsen, *aqā-ten* setta-mya u-teřt-ařaf u-xemsa-mya u-xemsin *n yeryazen.*

³³ **Ilawiyen** jar ayt n Israyil war ttwaḥesben ca, am mammec i d as yumur SIDI i Musa.

³⁴ Uca ggin ayt n Israil am mammec marra min d as yumur SIDI i Musa: amecnaw mammec wtin iqiđan nsen s usettef řar bandirat nsen, ammu i řa fesyen iqiđan nsen *eawed, ttwasettfen* eļaḥsab tiwacunin nsen, eļaḥsab taddart n ibabaten nsen.

Ayt n Harun

3 ¹ **Ina d inni dd-ittwarwen zi Harun d Musa** deg wussan nni issiweř SIDI ak-d Musa deg wedrar n Sina. ² Aqa d ina d ismawen n ayt n Harun: Nadab d amenzu, Abihu, Alieazar d Itamar. ³ Aqa d ina d ismawen n ayt n Harun, ikehhanen inni ittwaḥesben u inni ittwaḥeqqmen am ikehhanen. ⁴ *Maca* Nadab d Abihu mmuten ztat i wudem n SIDI, umi qeddmen timessi tařyibt ztat i wudem n SIDI di řexřa n Sina. War tuři řarsen arraw. *X uya tuři* Alieazar d Itamar sexxaren *am* akehhan ztat i wudem n SIDI.

Tasexxart n Ilawiyen

⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁶ “Sřarreb-dd taqbič n Lawi uca egg iten ztat i wudem n ukehhan Harun, řima ad xas sexxaren. ⁷ Ejj iten ad řhan tasexxart nnes d tsexxart n marra tamesmunt ztat i Uqiđun n Umsagar, maḥend ad kemmřen *ammu* řxedmet n Tzeddiyt. ⁸ Ad řđan x marra řeqcue n Uqiđun n Umsagar uca ad řřfen aḥeřtu n ayt n Israyil maḥend ad sexxaren d tsexxart n Tzeddiyt. ⁹ Cek ad tewced Ilawiyen i Harun u i warrawen nnes. Aqa d yina i d as immewcen i netta waha zeg ayt n Israyil. ¹⁰ Ad řřeqqmed Harun d tarwa nnes maḥend ad řđan x tukehhan. Abarrani wenni i dd řa iqarben ad ittwaney.”

¹¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

2:32 Uffuy 38:26; Řxřa. 1:46

2:33 Řxřa. 1:48, 49

3:2 Uffuy 6:23

3:4 Lawi 10:1-7; Řxřa. 26:61; 1 Imzr. 24:2

3:6 Řxřa. 16:9; 18:2

DI ẒEXẒA

¹²“Aqa-yi da, necc kσιy ilawiyyen zi řwest n ayt n Israyil deg wemcan n imenza, marra inni yarezmen řemřawet *d amezwaru* jar ayt n Israyil. Ilawiyyen ad iřin inu, ¹³ minzi kuř amenzu aqa inu. Deg wass min di wtiy marra imenza di temmurt n Miřra, aqa ssqeddsey i yixef inu marra imenza di Israyil, zi bnađem ar řmař. Nitni ad iřin inu, necc d SIDI!”

Ařesseb n Ilawiyyen

¹⁴ Issiweř SIDI ak-d Musa di řexřa n Sina, inna:

¹⁵“Hseb ayt n Lawi, ełařsab taddart n ibabaten nsen, ełařsab tiwacunin nsen. Marra iwetman nni iřan d *ijj* n uyur sennej, ad ten teřseb.” ¹⁶ Uca Musa iřseb iten x řumur n SIDI, am mammec *d* as ittwaweřša.

¹⁷ **Ina d ayt n Lawi ak-d ismawen nsen: Jarcun, d Qahat d Marari.**

¹⁸ Ina d ismawen n ayt n Jarcun, ełařsab tiwacunin nsen: Libni d Cimej.

¹⁹ U ayt n Qahat, ełařsab tiwacunin nsen: Eamram d Yiřar d Ĥibrun d Euzziyil.

²⁰ U ayt n Marari, ełařsab tiwacunin nsen: Mahli d Muci. Aqa d ina d tiwacunin n Ilawiyyen *ttwasettfen* ełařsab taddart n ibabaten nsen.

²¹ **Yar Jarcun** teđa twacunt n Ilibniyyen d twacunt n Icimeyyen. Ina d tiwacunin n Ijarcuniyyen.

²² Řqedd n marra inni ittwahesben n marra iwetman zeg *ijj* n uyur sennej, *wah tuya* řqedd n) yenni ittwahesben zzaaysen sebea-ařaf u-xemsa-mya. ²³ Tiwacunin n Ijarcuniyyen ad wten iqıđan nsen řar deřfar n Tzeddiyt, **řar řřarb**. ²⁴ *Ad yiři* Ilyasaf, mmis n Layil d azeđif n taddart n babatsen n Ijarcuniyyen. ²⁵ Zi jjihet n Uqıđun n Umsagar ad ĥđan ayt n Jarcun x Tzeddiyt, x Uqıđun ak-d tseqqafin nnes u x warwaq řar tewwart n Uqıđun n Umsagar, ²⁶ x řizarat n řemrař d warwaq řar wadaf n řemrař i zi tettwanneđ Tzeddiyt d uealřar, u x ifiřan nnes, *wah, ad ĥđan* x marra *min i dd-ittasen ak-d* tsexxart nni.

²⁷ **Yar Qahat** teđa twacunt n Ieamramiyyen d twacunt n Iřariyyen d twacunt n Iřibruniyyen d twacunt n Ieuzi’iliyyen. Tina d tiwacunin n Iqahatiyyen. ²⁸ Řqedd n marra iwetman zeg *ijj* n uyur sennej tuya tmenya-ařaf u-setta-mya. Tuya ĥđan nitni x zzwawet iqeddsen. ²⁹ Tiwacunin n ayt n Qahat ad wten iqıđan nsen řar uyezdiz n Tzeddiyt, **řar Ijanub**. ³⁰ Iliřafan, mmis n Euzziyil, *ad yiři* d azeđif n taddart n babatsen n twacunin n Iquhatiyyen. ³¹ Ad ĥđan x Ttabut d tzewđa d řqendiř d iealřaren uca x řeqcue n zzwawet iqeddsen i ya sxedmen u x uřeřřaf, *wah ad ĥđan* x marra *min i dd-ittasen ak-d* tsexxart nni. ³² Alieazar, mmis n ukehhan Harun, ad yiři d azeđif n marra i zeđifen. Ad iřtef acbar x yenni iřeřřan x zzwawet iqeddsen.

³³ **Yar Marari** i teđa twacunt n Imahliyyen d twacunt n Imuciyyen. Tina d tiwacunin n Marari.

³⁴ Řqedd n yenni zzaaysen ittwahesben, n marra iwetman zeg *ijj* n uyur sennej, *aqa-ten di* setta-ařaf u-mitayn. ³⁵ Suriyil, mmis n Abiřayil ad yiři d azeđif n taddart n babatsen n twacunin n Marari. Nitni ad wten iqıđan nsen řar uyezdiz n Tzeddiyt, **řar ccamal**. ³⁶ Ayt n Marari ad řřfen acbar mařend ad wten taynit i marra tifeřwin n Tzeddiyt, i řthenya n uearrađ, i ipilaren nnes, i tyarsawin nnes u i marra řeqcue nnes, *wah i marra min dd-ittasen ak-d* tsexxart nni. ³⁷ x ipilaren nni dd-innden i řemrař ak-d tyarsawin nsen d řewtad nsen d ifiřan nsen.

3:12 Uffuy 13:2

3:13 Uffuy 13:2; 22:29; 34:19; Lawi 27:26; Řxřa. 8:16; Lk. 2:22

3:17 Uffuy 6:16, 17, 18; Řxřa. 26:57; 1 Imzr. 5:27; 23:6

DI ŘEXŘA

³⁸ **Musa d Harun ak-d tarwa nnes** ad wten iqıđan nsen ztat i wudem n Tzeddiđt, ztat i wudem n Uqıđun n Umsagar, **yar ccarq** manis dd-tneqqar tfuct, uca nitni ad hđan x zzawect iqeddsen di ttwec n ayt n Israyil. Abarrani wenni dd i ya iqarrben, ad ittwaney.

³⁹ **Marra inni ittwaħesben n llawiyyen**, inni iħseb Musa ak-d Harun eħlaħsab řumur n SIDI, eħlaħsab tiwacunin nsen, marra iwetman zeg *ijj* n uyur sennej, aqa-ten di tnayen u-eicrin-ařaf.

⁴⁰ Inna SIDI i Musa “ħseb marra imenza n iwetman n ayt n Israyil, zeg *ijj* n uyur sennej, uca ksi řqedd n ismawen nsen. ⁴¹ Ad teksid llawiyyen i necc deg wemcan n marra imenza jar ayt n Israyil uřa d řebhayem n llawiyyen deg wemcan n marra imenza jar řebhayem n ayt n Israyil, necc d SIDI!” ⁴² Uca Musa iħseb marra imenza jar ayt n Israyil am mammec i d as yumur SIDI.

⁴³ Řqedd n ismawen n marra imenza iwetman n *ijj* n uyur sennej, n yenni zzaysen ittwaħesben, aqa-ten di tnayen u-eicrin-ařaf u-mitayn u-třata u-sebein.

⁴⁴ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁴⁵ “Ksi llawiyyen deg wemcan n marra imenza jar ayt n Israyil uřa d řebhayem n llawiyyen deg wemcan n řebhayem nsen, minzi llawiyyen ad iřin inu, necc d SIDI. ⁴⁶ Zi jjiħet n mitayn u-třata u-sebein, inni ittxeřsa ad ttwafđin, mařar nitni qqimen sennej i llawiyyen n imenza n ayt n Israyil, ⁴⁷ ittxeřsa ad teksid xemsa n uciql i *kuř ijj* n uzeđif, anect n uciql n zzawect iqeddsen ad t teksid. Eicrin n ‘jira’ aqa d *ijj* n uciql. ⁴⁸ Ad tewced nnuqart nni i Harun u i tarwa nnes, aqa-tt i řefdiyyet n yenni iqqimen.”

⁴⁹ **Xenni** iksi Musa nnuqart n řefdiyyet i yenni iqqimen sennej n yenni ittwađfin s llawiyyen.

⁵⁰ Uca ittew nnuqart *nni* zeg imenza n ayt n Israyil: ařef u-teřt-mya u-xemsa u-settin n uciql, eħlaħsab aciql n zzawect iqeddsen. ⁵¹ U Musa iwca nnuqart n yenni ittwađfin i Harun u i tarwa nnes, eħlaħsab *awař* n uqemmun n SIDI, am mammec i d as yumur SIDI i Musa.

Tasexxart n Iqahatiyyen

4¹ Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun, inna:

2 “**ħseb ayt n Qahat** azeđif azeđif jar ayt n Lawi, eħlaħsab tiwacunin nsen u eħlaħsab taddart n ibabaten nsen, ³ zi třatin n isegg^wusa sennej ař xemsin n isegg^wusa, marra wenni yudfen di řeeskar maħend ad yegg řxedmet deg Uqıđun n Umsagar.

⁴ D ta i ya tıři d **tasexxart n ayt n Qahat** deg Uqıđun n Umsagar, *aqat-t takessit s wemnus* i Uqdas n Uqeddas. ⁵ Xmi dd i ya fessyen řmargeħ ad dd-yas Harun d tarwa nnes uca ad kksen ařeħħaf i iđan i dduri uca ad zzayes ssduryen Ttabut n Cchadet.

⁶ Ittxeřsa ad xas ggen *ijj* n dduri n iřmawen n ddenfiřat uca ad xas bezzeen ict n tjartiřt marra d tadeħmit uca ad as ggen iումad nnes i *tarebbut*. ⁷ Ad bezzeen ict n tjartiřt tadeħmit x tzewđa i weyrum n wescan uca ad xas ggen tթbaři, tiyenjayin d řkisan d iřarrafen s inni i ya kebben. Uca ittxeřsa ad xas yiři weyrum řebda. ⁸ *Awarni i uya* ad xas bezzeen ict n tjartiřt *tazegg^wayt* iħedqen uca ad tt dřen *eawed* s yijj n dduri n iřmawen n ddenfiřat uca ad as ggen iումad nnes i *tarebbut*. ⁹ **Xenni** ad ksin ict n tjartiřt tadeħmanit uca ad dřen řqendiř i tfawt uřa d řefnarat nnes d tjeqqadıin n *teftiħ* nnes d tmeřmarin nnes d marra řeqcuē i řares i zzeect i issxeddmen i řqendiř.

¹⁰ Ad ggen řqendiř-a d marra řeqcuē nnes deg *ijj* n dduri n iřmawen n ddenfiřat uca ad t ssarsen x řuħ n tkessit. ¹¹ Ad bezzeen ict n tjartiřt tadeħmanit x uealřar n řebxur uca ad tt dřen *eawed* s

3:38 Řxřa. 3:10; 16:40

3:47 Uffuy 30:31; Lawi 27:25; Řxřa. 18:16; Ĥazq. 45:12

4:7 Uffuy 25:30

4:9 Uffuy 25:31, 38

DI ŘEXŘA

yijj n dduri n iřmawen n ddenfiřat uca ad as ggen ieamad nnes *i tarebbut*.¹² Uca ad ksin marra řeqcue i tsexxart i ssxeddmen di zzawect iqeddsen uca ad ten ggen deg ict n tjartiřt tadeħmanit uca ad tt dřen *eawed* s yijj n dduri n iřmawen n ddenfiřat, *xenni* ad ssarsen aya x ġuħ n tkessit.¹³ Ad ksin min iqqimen zi tdunt n uealřar uca ad xas bezzeen ict n tjartiřt tarjuwanit.¹⁴ Ad xas ssarsen marra řeqcue i ssxeddmen i tsexxart: timejmarin, furcayat, iřenjayen, řřawyat i urucci d marra dduzan n uealřar. Tiwwa nnes ad bezzeen ijj n dduri n iřmawen n ddenfiřat uca ad as ggen ieamad nnes *i tarebbut*.

¹⁵ Xmi i ġa ikemmeř Harun d tarwa nnes dduři n zzawect iqeddsen d marra řeqcue n zzawect iqeddsen xmi i ġa fesyen iqiđan n řmargeħ n řeeskar, *xenni* ad dd-asen tarwa n Quhat ħima ad arbu *marra*, maca ittxeřša war třħadan min iġan iqeddsen ařami ad mten. Man aya d min ittxeřša ad arbu tarwa n Qahat d tmesřact n Uqiđun n Umsagar.

¹⁶ Alieazar, mmis n ukehhan Harun, ad iřřef acbar x zzeet n tfawt d řebxur ittfuluħen d tewhibt n řyřeť n kuř ass d zzeet i wedhan, *wah*, ad iřřef acbar x Tzeddiťt marra d x marra min dayes, x zzawect iqeddsen u x řeqcue nnes.”

¹⁷ Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun, inna:

¹⁸ “Yarwem ad tqeđeem taqbič n twacunin n Iqahatiyyen zi řwest n Ilawiyyen.¹⁹ Ggem kisen ammu ħima ad ddaren, war ttmettin mařa qarrben ġar Uqdas n Uqeddas: ittxeřša as i Harun d tarwa nnes ad adfen uca ad ggen kuř aryaz di řxedmet nnes u di dđqeř nnes.²⁰ War ġarsen bu řħeq ad adfen nitni maħend ad řaren di zzawect iqeddsen, uřa i ict n weřmac n webriw, *mařar xenni* ad mnten.

Tasexxart n Ijarcuniyyen

²¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

²² “**Ĥseb ayt n Jarcun azeġif azeġif**, elašab taddart n ibabaten nsen u elašab tiwacunin nsen.

²³ Ad ten řħesbed zi řřatin n isegg^wusa sennej ař xemsin n isegg^wusa, kuř ijj wenni yudfen di řeeskar ħima ad yegg tasexxart deg Uqiđun n Umsagar.²⁴ D ta i ġa tiři d **tasexxart n twacunin n Jarcun** di tmesřact n tsexxart d tarebbut.²⁵ Ad arbu dduři n Tzeddiťt, d Uqiđun n Umsagar ak-d dduri nnes d dduri nnes n iřmawen n ddenfiřat nni i ġa yiřin tiwwa nnes d warwaq n tewwart n Uqiđun n Umsagar,²⁶ d řizarat n řemraħ d arwaq i tewwart n wadaf ġar řemraħ i dd-innđen i Tzeddiťt d uealřar d *marra* ifiřan nsen d marra řeqcue *i dd-ittasen ak-d* tsexxart nsen u marra min d as řennen, uca nitni tuġa ttsexxaren.

²⁷ Marra řxedmet n ayt n Jarcun di tmesřact n marra tarebbut d marra tasexxart nsen ad tiři elašab řumur n Harun d tarwa nnes. Ittxeřša awem ad ten tessecnem s ħeřtu marra min ittxeřša ad arbu.²⁸ Ta *i ġa tiři* d tasexxart n twacunin n ayt n Jarcun deg Uqiđun n Umsagar. Nitni ad ksin amnus *i uya* sadu ufus n Itamar, mmis n Harun, akehhan.

Tasexxart n Imarariyyen

²⁹ Ad řħesbed **ayt n Marari** elašab tiwacunin nsen u elašab taddart n ibabaten nsen.³⁰ Ad ten řħesbed zi řřatin n isegg^wusa sennej ař xemsin n isegg^wusa, marra wenni yudfen di řeeskar maħend ad isexxar di tsexxart n Uqiđun n Umsagar.³¹ D ta d tasyart nsen di trebbut ġar marra tasexxart deg Uqiđun n Umsagar: tifeřwin n Tzeddiťt d řhenya n uearrađ d ipilaren nnes d tyarsawin nnes,³² uřa d ipilaren n řemraħ i d as-dd innđen ak-d tyarsawin nsen d řewtad nsen d iseřwan nsen, ak-d marra řeqcue nsen d marra tasexxart *i dd-ittasen ak-d man aya*. Řeqcue i ittxeřša ad ten arbu nitni, itxeřša kenniw ad ten tzemmed s ismawen nsen.³³ D ta *i ġa tiři* d **tasexxart n twacunin n ayt n Marari** ġar marra tasexxart nsen deg Uqiđun n Umsagar sadu ufus n Itamar, mmis n Harun, akehhan.”

Řqedd n inni itwařeqqmen i tsexxart zi kuř twacunt

³⁴ Musa d Harun d imyaren n tmesmunt řesben **ayt n Qahat** ełařsab tiwacunin nsen u ełařsab taddart n ibabaten nsen, ³⁵ zeg *wenni yar ięa* třatin n isegg^wusa sennej ař *wenni yar ięa* xemsin n isegg^wusa, kuř ijj wenni yudfen di řeskar maęend ad isexxar deg Uqıđun n Umsagar. ³⁶ Inni zwaysen ittwařesben, aqa-ten di ařfayn u-sebea-mya u-xemsin, ełařsab tiwacunin nsen. ³⁷ Ina d inni ittwařesben zi twacunin n Iqahatiyyen, marra wi ittsexxaren deg Uqıđun n Umsagar, inni řesben Musa d Harun x řumur n SIDI sadu ufos n Musa.

³⁸ *Ammu uřa d* inni ittwařesben zeg **ayt n Jarcun**, ełařsab tiwacunin nsen u ełařsab taddart n ibabaten nsen, ³⁹ zeg *wenni yar ięa* třatin n isegg^wusa sennej ař *wenni yar ięa* xemsin n isegg^wusa, kuř ijj wenni yudfen di řeskar maęend ad igg řxedmet deg Uqıđun n Umsagar. ⁴⁰ Inni zwaysen ittwařesben, aqa-ten di ařfayen u-setta-mya u-třatin ełařsab tiwacunin nsen u ełařsab taddart n ibabaten nsen. ⁴¹ Ina d inni ittwařesben n twacunin n ayt n Jarcun, marra wi ittsexxaren deg Uqıđun n Umsagar, inni řesben Musa d Harun x řumur n SIDI.

⁴² Ina d inni ittwařesben n twacunin n **ayt n Marari**, ełařsab twacunin nsen u ełařsab taddart n ibabaten nsen. ⁴³ zeg *wenni yar ięa* třatin n isegg^wusa sennej ař *wenni yar ięa* xemsin n isegg^wusa, kuř ijj wenni yudfen di řeskar maęend ad isexxar deg Uqıđun n Umsagar. ⁴⁴ Inni zwaysen ittwařesben, aqa-ten di teřt-ařaf u-mitayen ełařsab tiwacunin nsen. ⁴⁵ Ina d inni ittwařesben n twacunin n Marari, inni řesben Musa d Harun x řumur n SIDI sadu ufos n Musa.

⁴⁶ Marra inni ittwařesben, inni řesben Musa d Harun d imyaren n Israyil zeg ayt n Lawi, ełařsab tiwacunin nsen u ełařsab taddart n ibabaten nsen, ⁴⁷ zeg *wenni i yar ięa* třatin n isegg^wusa sennej ař *wenni i yar ięa* xemsin n isegg^wusa, marra wenni yudfen maęend ad igg řxedmet n tsexxart u řxedmet n *trebbut* n ddqurāt deg Uqıđun n Umsagar. ⁴⁸ aqa-ten di tmenya-ařaf u-xemsa-mya u-tmanin. ⁴⁹ Nitni ttwařesben x řumur n SIDI sadu ufos n Musa, kuř aryaz *ittwařeqqem* di tsexxart nnes u x đđqerř nnes. Nitni ttwařesben zwaysen am mammeć d as yumur SIDI i Musa.

Aezař n wenni ięan d amexmuĵ

⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

² “Umur ayt n Israyil ad ssuffyen marra ayt n řbarř zi řmargeę n řeskar uřa d marra inni yar ięa useyyeř d marra inni ittwassxemjen zeg ijj n řeemar *immuten*. ³ Ad ten tessuffyem ammu, řryazen d temyarin. Kenniw ad ten tessuffyem barra i řmargeę n řeskar řima war ssexemmajen řemrageę nsen mani zedđyey necc di řwest nsen.”

⁴ Uca ggin ayt n Israyil ammu. Nitni ssuffyen ten barra i řmargeę n řeskar. Ayt n Israyil ggin am mammeć d as yumur SIDI i Musa.

Axeęeř n umarwas i dd-ittasen ak-d ddenb

⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁶ “Siweř ak-d ayt n Israyil ‘Mařa ijj n weryaz niy ict n temyart igga ijj n ddenb i zi xetřan iwdan am iřdar SIDI, *xenni* ad yiři řeemar nni d bu-umarwas. ⁷ Ad neemen x ddenb nsen i ggin. Netta ad ixęeęeř amarwas nnes marra u ad as yarni ict n tesyart texmuseć uca ad iwc aya i wenni idewřen itturs as netta. .

5:2 Lawi 13:3, 46; 15:2; 21:1

5:6 Lawi 5:20, 22

5:7 Lawi 5:24

DI ŘEXŘA

⁸ Maca mařa war din iđi umefdi i weryaz *nni* mařend ad as ixegęš amarwas, *xenni* ad yiři umarwas nni ittweřša ad ittwareęęš i SIDI i ukehhan, uřa d icarri n řefdiyyet i zzayes i xas i řa ifdi. ⁹ Kuř tawhibt nni ssgaęeden ayt n Israyil n tewhibin timqeddesin nni ittawyen řar ukehhan ad tiři nnes. ¹⁰ Marra *tiwhibin* timqeddasin n ca n weryaz ad iřint i netta, min mma i řa iwc ijj n weryaz i ukehhan, *d man aya* ad as yiři i netta.”

Azerf i tusmi

¹¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹² “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini asen ‘Mařa tamřart n ca n weryaz teffey u teydar it ¹³ u ca n weryaz iřteř akides uca man aya innufaren i tiřtawin n weryaz nnes u nettat tessnuffar it uca *ammu* tessexmej ixef nnes u war din wi xas i řa icehden u nettat *emmarř* war tettwařtef, ¹⁴ uca *xenni* yusa-dd xas buřbeř n tusmi uca yusem x temřart nnes, umi nettat tettwassexmej niř yusa-dd xas buřbeř n tusmi uca yusem x temřart nnes umi nettat war tettwassexmij ca, ¹⁵ *xenni* aryaz ad yawi tamřart nnes řar ukehhan uca ad yawi tawhibt nnes i nettat, aqa-tt d taęcart n yijj n ‘ifa’ n waren n temřin. War xas ifarřey zzeet niř ad xas issars jjawi, minzi aqa-tt d tawhibt n řyięet d ssibbet n tusmi, ict n tewhibt n řyięet i řidaret, *tenni* i dd řa yawyen axarřes di řmueřiyet.

¹⁶ Ad tt-idd issqarreb ukehhan uca ad tt issars ztat i wudem n SIDI. ¹⁷ Ad iksi ukehhan aman iqeddsen deg ict n řęečet n třaxt uca ad iksi ca zeg ucař i ięan di temmurt n Tzeddiyt, ad yegg aya deg waman. ¹⁸ *Xenni* ad igg ukehhan tamřart *nni* ztat i wudem n SIDI, ad issearra azeęif n temřart uca ad igg tawhibt n řyięet i řidaret deg ifassen nnes, tawhibt n řyięet n tusmi. Akehhan ad iřtef deg ufus nnes aman imarzagen inni i dd-ittawyen nneęřet. ¹⁹ Akehhan ad tt yejj ad tejařaę uca ad yini i temřart: Mařa war kim iřtiř řed u war tewđid zi řtweę n weryaz nnem di texmuji, *xenni* aqa cem tettwařfid s waman-a imarzagen inni i dd-ittawyen nneęřet. ²⁰ Maca mařa tewđid zi řtweę n weryaz nnem uca tettwassexmej uca ijj n weryaz myř aryaz nnem iřteř akim, ²¹ - akehhan ad yejj tamřart ad tejařaę tajaęit n nneęřet uca ad as yini ukehhan - *xenni* SIDI ad cem yarr di řwest n řgens nnem elahřsab nneęřet d tjaęit, xmi i řa yejj SIDI ad ittwařđeř umeřřađ nnem uca ad yarr aęeddis nnem ad yuff ²² uca aman-a i dd-ittawyen nneęřet ad adfen deg wađan nnem mařend ad ssuffen aęeddis nnem uca ad jjen ad ssyęđřen ameřřađ nnem! Uca ad tini temřart: Amin Amin!

²³ Ad yari ukehhan nneęři-ya x ict n tewriqt ittwannđen uca *xenni* ad tent imřa deg waman imarzagen. ²⁴ Ad iwc aman imarzagen i dd-ittawyen nneęřet i temřart u nettat ad tsu ařami aman i dd-ittawyen nneęřet ad dayes adfen daxeř uca ad dewřen d imarzagen. ²⁵ Akehhan ad iksi tawhibt n řyięet n tusmi zeg ufus n temřart uca ad issenhezz tawhibt n řyięet ztat i wudem n SIDI uca ad tt-idd issqarreb řar uealtar. ²⁶ Ad iksi ukehhan ijj n wuru zi tewhibt n řyięet, aqa-tt d tawhibt n řidaret, uca ad issbexxar aya x uealtar uca *xenni* ad iwc aman i temřart ad tsu. ²⁷ Mařa iwc as aman ad tsu, *xenni*, mařa tettwassexmej uca nettat teydar aryaz nnes, *xenni* aman i dd-ittawyen nneęřet ad dayes dewřen d imarzagen uca aęeddis nnes ad yuff uca ameřřađ ad ittwařđeř u tamřart ad tedweř d nneęřet di řwest n řgens nnes. ²⁸ Maca mařa war texmij ca temřart, *maca* tezdeg, *xenni* ad tiři war xas ca u ggur ad tiři tettaru.

²⁹ Wa d azerf zi jjihet n tusmi, xmi ict n temřart tewđa zi řtweę n weryaz nnes uca tettwassexmej ³⁰ niř xmi aryaz tewđa-dd xas tusmi uca netta ad yasem zi temřart nnes uca *xenni* yarra tamřart ad tbedd ztat i wudem n SIDI u akehhan ad as ikemmeř marra azerf-a wa. ³¹ Aryaz ad yiři d ameřřađ zi ssibbet n řmueřiyet, tamřart-a ad tarbu řmueřiyet nnes.”

Lwaed n temrist n ucewwaf n weezař

- ⁶ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:
⁶ “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini asen ‘Mařa ijj n weryaz niy ict n temyart wejden maħend ad wcen awař n wenni yarebbun *tamrist n ucewwaf n weezař* maħend ad iezeř ixef nnes i SIDI, ³ *xenni* ad igg^wej x binu d ccrab. War isess řxeğ zi binu niy řxeğ zi ccrab u war isess zi marra azeḡmi n udiř uca war ittett zeg udiř azeza niy wenni yuzyen. ⁴ Marra ussan n weezař nnes war ittett ca min dd-iffyen zi tzayart, zeg ueeqqa *nnes* ař taqcurt *nnes*.
⁵ Marra ussan n wawař i dd ttasen ak-d *temrist n ucewwaf i* weezař nnes war ittekk řmus x uzeğif nnes ař i řa qeffren wussan nni iezeř i SIDI uca ad yiři iqeddes uca ad yejj iæeyyacen n ucewwaf n uzeğif nnes ad myaren. ⁶ Marra ussan i isřhuzz i SIDI, war dd-ittqarrib ca řar řeemar n yijj n umettin. ⁷ War issxemmij ixef nnes x babas niy x yemmas niy x umas niy x ućmas mařa gguren ad mnten, minzi *tamrist n ucewwaf n weezař* n AREBBI nnes aqa-tt x uzeğif nnes.
⁸ Marra ussan n *temrist n ucewwaf n weezař* nnes ad yiři iqeddes i SIDI. ⁹ Mařa wenni ittmettan ad immet deyya deg warmac n webřiw uca issexmej azeğif nnes s *temrist n ucewwaf n weezař* nnes, *xenni* ad iħeff azeğif nnes deg wass n usizdeg nnes, deg wass wiss sebea ittxeřša ad t iħeff. ¹⁰ Deg wass wiss tmenya ad yawi tnayen n tejliliħin niy tnayen n iđbiren řar ukehhan řar tewwart n Uqıđun n Umsagar. ¹¹ Akehhan ad issewjed ict d tayarřt n ddenb d ict d tayarřt n wecmađ uca ad ifdi x řeemar *nni* minzi netta aqa ixđa di ssibbet n umettin u netta ad issqeddes azeğif nnes *ewed* deg wass nni ¹² uca ad ineeyec nican ussan n weezař nnes i SIDI uca ad iqeddem ijj n izmar n yijj n usegg^was d tayarřt n umarwas. Ussan iedun ad iřin wđan minzi aqa tettwassexmej *temrist n ucewwaf n weezař* nnes.
¹³ Wa d azerf n wenni yarebbun *tamrist n ucewwaf i* weezař: deg wass min di ttwakemmřen ussan n *temrist n ucewwaf n weezař* nnes, ad t awyen řar tewwart n Uqıđun n Umsagar. ¹⁴ *Xenni* ad dd-issqarreb tawhibt nnes řar SIDI, ijj n izmar icnan qae n yijj n usegg^was am tyarřt n wecmađ d ict n texti icnan qae n yijj n usegg^was am tyarřt n ddenb d ijj n icarri icnan qae am tyarřt n řehna ¹⁵ d ict n tsuğet ak-d weyřum břa antun d řemsemnat n waren azdad ixegđden s zsect d teřfaf n weyřum břa antun ttwadehnt s zsect uřa d tawhibt nnes n řyiget d tewhibin nnes n useyyeb.
¹⁶ Akehhan ad yawi *man aya* zzat i wudem n SIDI uca ad issewjed tayarřt nnes n ddenb d tyarřt nnes n wecmađ. ¹⁷ Ad issewjed icarri am tyarřt n řehna i SIDI uřa d tasuğet ak-d tecnifin břa antun uca akehhan ad issewjed *ewed* tawhibt n řyiget nnes d tewhibin n useyyeb nnes.
¹⁸ *Xenni* ameezzař s *temrist* ad iħeff azeğif s *temrist n ucewwaf n weezař* nnes řar tewwart n Uqıđun n Umsagar uca ad iksi acewwaf n uzeğif n *temrist n ucewwaf n weezař* nnes uca ad yegg aya x tmesi i *iđan* sadu tyarřt n řehna. ¹⁹ *Xenni* ad iksi ukehhan tamesřađt n ztat yengg^wan n icarri d ict n temsemment břa antun zi tsuğet d ict n teřfeft břa antun uca ad ten issars x ifasen n umeezzař s *temrist n ucewwaf* awarni mma iħeff *tamrist n ucewwaf*. ²⁰ Akehhan ad tent issenhezz zi ssa řar da ztat i wudem n SIDI. Aqa-tt d ict n tmesřact tamqeddast i ukehhan, ak-d idmaren n wenhezzi u ak-d ucenkrud n tewhibt ittwassgaeden. Awarni aya izemmar umeezzař s *temrist n ucewwaf* ad isu binu. .
²¹ Wa d azerf n umeezzař s *temrist n ucewwaf* nni tuya iwaeden tawhibt nnes di ssibbet n *temrist n ucewwaf n weezař* nnes, barra min izemmar ufus nnes *ead* ad issiweđ. Am dd-iffey wawař i iwcin s uqemmum nnes, *ammu* ittxeřša ad yegg elahsab azerf n *temrist n ucewwaf n weezař* nnes.’”

6:5 Řqd. 13:5; 1 řam. 1:11
 6:18 Řex. 21:24
 6:20 Uffuy 29:27

DI ŘEXŘA

Lbaraka s ikehhanen

²² Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

²³ “Siweř ak-d Harun d tarwa nnes uca ini ‘Ammu ad tbarkem ayt n Israyil uca ad asen tinim:

²⁴ *SIDI ad ac ibarek uca ad cek ihđa!*

²⁵ *SIDI ad yarr udem nnes ad xak yegg tfawt uca ad xak ihinn.*

²⁶ *SIDI ad xak issiri udem nnes uca ad ac iwc řehna!*”

²⁷ Ad ssiwđen isem inu ġar ayt n Israyil u necc ad ten barkey.”

Tiwhibin n izeġifen n ayt n Israyil

7¹ Imsar deg wass min di ikemmeř Musa asbeddi n Tzeddiyt, idhen u issqeddes itt ak-d d řeqcuē nnes uřa marra æalřar ak-d řeqcuē nnes. Aqa idhen iten uca issqeddes iten. ² *Xenni qarrben-dd imyaren n Israyil, nitni d izeġifen n taddart n ibabaten nsen. Nitni d imyaren n tqebbař, nitni tuya x yenni ittwařesben.* ³ Nitni iwyen-dd tawhibt nsen zzat i wudem n SIDI: setta n ikarruten s tseqqift d teneac n ifunasen, aqa d ijj n ukarru i tnayen n imyaren d ijj n uyenduz i kuř ijj wehđdes uca iwyen ten zzat i wudem n Tzeddiyt.

⁴ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁵ “Ksi aya zzaýsen, ĥima ad iřin i řxedmet n tsexxart n Uqiđun n Umsagar. Ittxeřsa ad ten tewced i llawiyyen, *i kuř aryaz* am mammec dd-ittas ak-d tsexxart nnes.” ⁶ **Uca Musa itřef ikarruten d ifunasen uca iwca iten i llawiyyen.** ⁷ Tnayen n ikarruten d arebea n ifunasen i iwca i **ayt n Jarcun**, am mammec dd-ittas ak-d tsexxart nsen, ⁸ u i **ayt n Marari** iwca asen arebea n ikarruten d tmenya n ifunasen, am mammec dd-ittas ak-d tsexxart nsen sadu ufus n Itamar, mmis n ukehhan Harun. ⁹ **I ayt n Qahat** war d asen iwci walu, minzi tuya xasen tasexxart n zzawect tamqeddast, nitni arbut *tt x tyarwađ nsen.*

¹⁰ *Xenni qarrben-dd imyaren ak-d tewhibt i udeccen n uealřar deg wass min di ittwadhen uealřar.* Imyaren aqa iwyen tiwhibin nsen zzat i wudem n uealřar. ¹¹ Inna SIDI i Musa “Ijj n umyar deg *ijj n wass, xenni eawed* ijj n umyar deg wass *awarni as, ammu* ad qarrben nitni ak-d tewhibin nsen i udeccen n uealřar.

¹² **Deg wass amezwaru** issqarreb-dd Nařcun, mmis n Eamminadab, zi teqbič n **Yahuda**, tawhibt nnes. ¹³ Tuya-tt d tawhibt nnes: ijj n řřebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawya i urucci n nnuqart n sebein n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Tuya-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđen s zzept am tewhibt n *řyiġet*. ¹⁴ *Xenni* ict n tyenjact n wurey n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ¹⁵ ijj n umwa, amezyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am tyarřt n wecmađ, ¹⁶ ijj n umyan amezyan i tyarřt n wecmađ, ¹⁷ u i tyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Nařcun, mmis n Eamminadab.

¹⁸ **Deg wass wiss tnayen** issqarreb-dd Natanayil, mmis n řuřar, wenni d ameqqran n **Issakar**, tawhibt nnes. ¹⁹ Tuya-tt d tawhibt nnes: ijj n řřebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawya i urucci n nnuqart n sebein n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Tuya-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđen s zzept am tewhibt n *řyiġet*. ²⁰ *Xenni* ict n tyenjact n wurey n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ²¹ ijj n umwa, amezyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am tyarřt n wecmađ, ²² ijj n umyan amezyan i tyarřt n wecmađ, ²³ u i tyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Natanayil, mmis n řuřar.

²⁴ **Deg wass wiss třata** issqarreb-dd umyar n ayt n **Zabulun**, Iliyab, mmis n Hılun, tawhibt nnes.

²⁵ Tuřa-tt d tawhibt nnes: ijj n řtebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawyia i urucci n nnuqart n sebei n uciql, elahřab aciql n zzawect iqeddsen. Tuřa-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zsect am tewhibt n řyiřet. ²⁶ *Xenni* ict n řyenjact n wureř n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ²⁷ ijj n umwa, ameřyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am řyarřt n wecmađ, ²⁸ ijj n umyan ameřyan i řyarřt n wecmađ, ²⁹ u i řyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Iliyab, mmis n Hılun.

³⁰ **Deg wass wiss arebea** issqarreb-dd umyar n ayt n **Rubin**, Alıřur, mmis n Cadayyur, tawhibt nnes. ³¹ Tuřa-tt d tawhibt nnes: ijj n řtebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawyia i urucci n nnuqart n sebei n uciql, elahřab aciql n zzawect iqeddsen. Tuřa-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zsect am tewhibt n řyiřet. ³² *Xenni* ict n řyenjact n wureř n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ³³ ijj n umwa, ameřyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am řyarřt n wecmađ, ³⁴ ijj n umyan ameřyan i řyarřt n wecmađ, ³⁵ u i řyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Alıřur, mmis n Cadayyur.

³⁶ **Deg wass wiss xemsa** issqarreb-dd umyar n ayt n **Cimeun**, Calumiyl, mmis n řuricadday, tawhibt nnes. ³⁷ Tuřa-tt d tawhibt nnes: ijj n řtebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawyia i urucci n nnuqart n sebei n uciql, elahřab aciql n zzawect iqeddsen. Tuřa-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zsect am tewhibt n řyiřet. ³⁸ *Xenni* ict n řyenjact n wureř n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ³⁹ ijj n umwa, ameřyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am řyarřt n wecmađ, ⁴⁰ ijj n umyan ameřyan i řyarřt n wecmađ, ⁴¹ u i řyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Calumiyl, mmis n řuricadday.

⁴² **Deg wass wiss setta** issqarreb-dd umyar n ayt n **Jad**, Aliyasaf, mmis n Daeyuil, tawhibt nnes. ⁴³ Tuřa-tt d tawhibt nnes: ijj n řtebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawyia i urucci n nnuqart n sebei n uciql, elahřab aciql n zzawect iqeddsen. Tuřa-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zsect am tewhibt n řyiřet. ⁴⁴ *Xenni* ict n řyenjact n wureř n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ⁴⁵ ijj n umwa, ameřyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am řyarřt n wecmađ, ⁴⁶ ijj n umyan ameřyan i řyarřt n wecmađ, ⁴⁷ u i řyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Aliyasaf, mmis n Daeyuil.

⁴⁸ **Deg wass wiss sebea** issqarreb-dd umyar n ayt n **Iřrayim**, Ilicamae, mmis n Eammihud, tawhibt nnes. ⁴⁹ Tuřa-tt d tawhibt nnes: ijj n řtebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawyia i urucci n nnuqart n sebei n uciql, elahřab aciql n zzawect iqeddsen. Tuřa-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zsect am tewhibt n řyiřet. ⁵⁰ *Xenni* ict n řyenjact n wureř n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ⁵¹ ijj n umwa, ameřyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am řyarřt n wecmađ, ⁵² ijj n umyan ameřyan i řyarřt n wecmađ, ⁵³ u i řyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Ilicamae, mmis n Eammihud.

⁵⁴ **Deg wass wiss tmenya** issqarreb-dd umyar n ayt n **Manassi**, Jamaliyl, mmis n Fadahřur, tawhibt nnes. ⁵⁵ Tuřa-tt d tawhibt nnes: ijj n řtebři n nnuqart n mya u-třatin n uciql n *đđqerř*, d ict n řřawyia i urucci n nnuqart n sebei n uciql, elahřab aciql n zzawect iqeddsen. Tuřa-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zsect am tewhibt n řyiřet. ⁵⁶ *Xenni* ict n řyenjact n wureř n eecra n *uciql* teccur s řebxur, ⁵⁷ ijj n umwa, ameřyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am řyarřt n wecmađ, ⁵⁸ ijj n umyan ameřyan i řyarřt n wecmađ, ⁵⁹ u i řyarřt n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Jamaliyl, mmis n Fadahřur.

⁶⁰ **Deg wass wiss tesa** issqarreb-dd umyar n ayt n **Binyamin**, Abidan, mmis n Jideuni, tawhibt nnes. ⁶¹ Tuya-tt d tawhibt nnes: ijj n ttebsi n nnuqart n mya u-třatin n uciql *n dđqer*, d ict n tťawya i urucci n nnuqart n sebein n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Tuya-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zlect am tewhibt *n řyiget*. ⁶² **Xenni** ict n tyenjact n wurex n eecra *n uciql* teccur s řebxur, ⁶³ ijj n umwa, amezyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am tyařst n wecmađ, ⁶⁴ ijj n umyan amezyan i tyařst n wecmađ, ⁶⁵ u i tyařst n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Abidan, mmis n Jideuni.

⁶⁶ **Deg wass wiss eecra** issqarreb-dd umyar n ayt n **Dan**, Axieazar, mmis n Eamicadday, tawhibt nnes. ⁶⁷ Tuya-tt d tawhibt nnes: ijj n ttebsi n nnuqart n mya u-třatin n uciql *n dđqer*, d ict n tťawya i urucci n nnuqart n sebein n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Tuya-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zlect am tewhibt *n řyiget*. ⁶⁸ **Xenni** ict n tyenjact n wurex n eecra *n uciql* teccur s řebxur, ⁶⁹ ijj n umwa, amezyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am tyařst n wecmađ, ⁷⁰ ijj n umyan amezyan i tyařst n wecmađ, ⁷¹ u i tyařst n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Axieazar, mmis n Eamicadday.

⁷² **Deg wass wiss hiřac** issqarreb-dd umyar n ayt n **Acir**, Fajeiyil, mmis n Eukran, tawhibt nnes.

⁷³ Tuya-tt d tawhibt nnes: ijj n ttebsi n nnuqart n mya u-třatin n uciql *n dđqer*, d ict n tťawya i urucci n nnuqart n sebein n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Tuya-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zlect am tewhibt *n řyiget*. ⁷⁴ **Xenni** ict n tyenjact n wurex n eecra *n uciql* teccur s řebxur, ⁷⁵ ijj n umwa, amezyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am tyařst n wecmađ, ⁷⁶ ijj n umyan amezyan i tyařst n wecmađ, ⁷⁷ u i tyařst n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Fajeiyil, mmis n Eukran.

⁷⁸ **Deg wass wiss teneac** issqarreb-dd umyar n ayt n **Naftali**, Axirac, mmis n Einyan, tawhibt nnes. ⁷⁹ Tuya-tt d tawhibt nnes: ijj n ttebsi n nnuqart n mya u-třatin n uciql *n dđqer*, d ict n tťawya i urucci n nnuqart n sebein n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Tuya-ten s tnayen ccuren s waren azdad ixegđden s zlect am tewhibt *n řyiget*. ⁸⁰ **Xenni** ict n tyenjact n wurex n eecra *n uciql* teccur s řebxur, ⁸¹ ijj n umwa, amezyan n yijj n ufunas, ijj n icarri, ijj n izmar n yijj n usegg^was am tyařst n wecmađ, ⁸² ijj n umyan amezyan i tyařst n wecmađ, ⁸³ u i tyařst n řehna: tnayen n ifunasen d xemsa n icarriyyen d xemsa n imyan d xemsa n izmaren n yijj n usegg^was. Aqa ta d tawhibt n Axirac, mmis n Einyan.

⁸⁴ Tuya ta d tawhibt i udeccen n uealřar zeg imyaren n Israyil deg wass umi ittwadhen *uealřar*: teneac n tťbaři n nnuqart d teneac n tťawyat i urucci n nnuqart d teneac n tyenjajin n wurex.

⁸⁵ Ijj n ttebsi n nnuqart *iwzen* mya u-třatin *n uciql* d ict n tťawya i urucci *iwzen* sebein *n uciql*. Marra nnuqart n řeqcqe *n ni tewzen* ařfayn u-arebea-mya *n uciql* elařsab aciql n zzawect iqeddsen.

⁸⁶ Teneac n tyenjajin n wurex ccuren s řebxur. Kuř tayenjajt *tewzen* eecra n uciql, elařsab aciql n zzawect iqeddsen. Marra urey n tyenjajin *iwzen* mya u-eicrin n uciql.

⁸⁷ Marra ifunasen i tyařst n wecmađ aqa-ten teneac n imwan, *xenni* teneac n icarriyyen, teneac n izmaren n yijj n usegg^was ak-d tewhibt *n řyiget* nsen, u teneac n imyan imezyanin i tyařst n ddenb.

⁸⁸ Marra ifunasen n tyařst n řehna aqa-ten arebea u-eicrin n imwan, settin n icarriyyen d settin n imyan d settin n izmaren n yijj n usegg^was. Man aya d tawhibt i udeccen n uealřar awarni ittwadhen.

DI ŘEXŘA

⁸⁹ *Umi yudef Musa deg Uqıđun n Umsagar ĥima ad kis issiweř, isřa ict n tmijja tessiweř akides zi sennej n tqebbart n weřřaĥ i iđan x Ttabut n Cchadet, zi jar tnayen n ixiruben. Ammu issiweř SIDI akides.*

Asbeddi n řqendiř

8¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

² “Siweř ak-d Harun uca ini as ‘Xmi i řa tessiryed tifawin, ittxeřša sebĕa n tfawin ad wcent tafawt řar ztat n řqendiř.’”

³ Uca ammu i igga Harun. řar ztat n řqendiř issiry tifawin nnes, am mammec d as yumur SIDI i Musa. ⁴ Tuřa řqendiř d ict n řřeneet n wureř yeedeř s weřđis. Zeg uđar nnes ař nnuwwar nnes tuřa ittwwag s weřđis. Elašab amedya i d as isccen SIDI, ammu i iřennee řqendiř.

Tamewci n İlawiyyen

⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁶ “Ksi İlawiyyen zi jar řwest n ayt n İsrayil uca sizdeg iten. ⁷ Ammu i d asen i řa teggid ĥima ad ten tessizedged: Rucc iten s waman n usizdeg. İttxeřša asen ad ĥeffen marra arrimet nsen uca ad ssirden arruđ nsen uca ad ssizdegen ixef nsen. ⁸ Xenni ad ksin ijj n umwa, amezřan n ufunas, ak-d tewhibt n řyiđet nnes n waren azdad ixegđen s zzept u *eadwed* ijj n umwa wiss tnayen, amezřan n ufunas, am řyarřt n ddenb. ⁹ Ad tawyed İlawiyyen ztat i Uqıđun n Umsagar uca ad tessmuned marra tamesmunt n tarwa n İsrayil. ¹⁰ Ad dd-tessqarrbed İlawiyyen ztat i wudem n SIDI uca ayt n İsrayil ad ssarsen ifassen nsen x İlawiyyen. ¹¹ Harun ad yejj ad hezzen İlawiyyen zi ssa řar da ztat i wudem n SIDI am ict n tewhibt n wenhezzi di řřwee n ayt n İsrayil uca *ammu* i řa dewřen ttsexxaren di tsexxart n SIDI. ¹² İlawiyyen ad ssarsen ifassen nsen x izeđifen n imwan uca ad tessweđed ijj i řyarřt n ddenb d yijj i řyarřt n wecmađ i SIDI ĥima ad tefdid zřaysen x İlawiyyen. ¹³ Ad tegged İlawiyyen ad bedden ztat i wudem n Harun u ztat i wudem n tarwa nnes uca *ad ten tarred* ad hezzen zi ssa řar da am ict n tewhibt n wenhezzi ztat i wudem n SIDI.

¹⁴ *Ammu* i řa řřuzzed İlawiyyen zi řwest n ayt n İsrayil ĥima ad iřin İlawiyyen d inu.

¹⁵ Awarni man aya ad dd-asen İlawiyyen ĥima ad sexxaren deg Uqıđun n Umsagar. Ad ten tessizedged uca ad ten tarred ad hezzen zi ssa řar da am ict n tewhibt n wenhezzi, ¹⁶ minzi nitni ttwammewcen ayi-dd, aqa ttwammewcen ayi-dd zi řwest n ayt n İsrayil, uca ksiy ten necc i necc deg wemcan n marra min yarezmen řemřawet d *amezwaru*, *deg wemcan* n umenzu zi ayt n İsrayil marra. ¹⁷ minzi marra amenzu jar ayt n İsrayil aqa-t inu, zeg iwdan ammu zi řĕbhayem, zeg wass i di wtiy necc marra imenza di temmurt n Miřra, ssqeddsey ten nitni i necc. ¹⁸ Necc ksiy İlawiyyen deg wemcan n marra imenza jar ayt n İsrayil. ¹⁹ Necc wciy İlawiyyen am ijj n ariřalu i Harun u i tarwa nnes zi řwest n ayt n İsrayil maĥend ad ggen tasexxart n ayt n İsrayil deg Uqıđun n Umsagar u maĥend ad fđin x ayt n İsrayil, ĥima war tettiři jriřect x ayt n İsrayil xmi dd řa qarrben ayt n İsrayil řar zzwawet iqeddsen.”

²⁰ Musa d Harun d marra tamesmunt n ayt n İsrayil ggin ak-d İlawiyyen elašab marra min d as yumur SIDI i Musa zi jjihet n İlawiyyen, ammu i ggin ayt n İsrayil akidsen. ²¹ İlawiyyen ssizdigen ixef nsen zi ddenb nsen uca řĕbbsen arruđ nsen uca Harun yejja iten ad nhezzen zi ssa řar da am ict n tewhibt n wenhezzi ztat i wudem n SIDI uca Harun ifdi ten ĥima ad ten issizdeg.

7:89 ‘ixiruben’ - ict n marka n İmalakat.

8:2 Uffuy 25:37

8:4 Uffuy 25:31

8:14 Řxřa. 3:45

8:17 Uffuy 13:2; 22:29; 34:19; Lawi 27:26; Řxřa. 3:13; Lk. 2:23

8:18 Řxřa. 3:12

DI ẒEXŘA

²² Awarni man aya usin-dd llawiyyen ħima ad sexxaren deg Uqıđun n Umsagar zżat i wudem n Harun u zżat i wudem n tarwa nnes, am mammec d as yumur SIDI i Musa zi jjiĥet n llawiyyen, ammu i kidsen ggin.

Ẓxedmet n llawiyyen

²³ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

²⁴ “Ta zi jjiĥet n llawiyyen: aqa ittxeřša i kuř mmis n xemsa u-eicrin n isegg^wusa sennej ad dd-yas ħima ad isexxar di řeeskar di řtwee n tsexxart n Uqıđun n Umsagar ²⁵ u umi yiweđ řar xemsin n isegg^wusa iffey zi tsexxart u war iqqim ittsexxar ead ktar. ²⁶ Ad iwc afus i yaytmas deg Uqıđun n Umsagar ħima ad xas řđan, maca netta s yixef nnes war izemmar ad isexxar. Ammu i řa tegged ak-d llawiyyen zi jjiĥet n řeřtu i xasen ittwaggen.”

Tiweřša i řyarřt n useedu

9¹ Issiweř SIDI ak-d Musa di řexřa n Sina deg usegg^was wiss tnayen awarni řami ffyen zi temmurt n Miřra, deg uyur amezwaru, uca inna:

² “Jjem ayt n Israyil ad sswejden *tayarřt n useedu* di řweqt nnes ittwaggen. ³ Deg wass wiss arbeetac n uyur-a, jar ueccı d tmeddit, ittxeřša ad tt tesswejdem di řweqt nnes ittwaggen. ittxeřša ad tt tesswejdem ełahřab marra tiweřša d lfarayıđ nnes.”

⁴ Issiweř Musa ak-d ayt n Israyil, aqa nitni ad sswejden *tayarřt n useedu*. ⁵ Uca nitni sswejden *tayarřt n useedu* deg wass wiss arbeetac n uyur amezwaru di řexřa n Sina, jar ueccı d tmeddit, ełahřab marra min d as yumur SIDI i Musa, ammu i tt sswejden ayt n Israyil.

⁶ Ca n yeryazen ttwassxemjen s arrimet n yijj n bnađem *immuten* uca war zemmar n ad sswejden *tayarřt n useedu*. Deg wass nni qarrben-dd nitni zżat i wudem n Musa u zżat i wudem n Harun ⁷ uca nnan as yeryazen nni “Neccin nexmej s arrimet n yijj n bnađem *immuten*. Mayemmi i nett-wassbedd ařami war nzemmar ad dd-nessqarreb tawhibt n SIDI deg wass nnes ittwaggen di řwest n ayt n Israyil. ⁸ Musa inna asen “Qqimem tbeddem, ħima ad sřey min d awem i řa yumur SIDI.”

⁹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹⁰ “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini ‘Mařa řed zżaywem niř zi řeyyuř nwem i dd řa yasen ittwas-sexmej zi arrimet n yijj n *umettin* niř netta deg webrid igg^wej, *xenni* ad issewjed ead *tayarřt n useedu* i SIDI. ¹¹ Deg uyur wiss tnayen, deg wass wiss arbeetac, jar ueccı d tmeddit, ad tt sswejden. *Xenni* ad tt ccen ak-d weyrum břa antun u ak-d řebzar yarezgen. ¹² War ttejjin zżayes walu ař řřbeř uca war zżayes ttarezzan iřes. Ittxeřša ad tt sswejden ełahřab marra tiweřša n *tayarřt n useedu*. ¹³ Mařa ijj n weryaz d amezdag nni war iřin deg webrid, ad yejj ad issewjed *tayarřt n useedu*, *xenni* ad ittwaqess řeemar nni zi řgens nnes, minzi netta war dd-issqarreb ca tawhibt n SIDI di řweqt nnes ittwaggen uca aryaz nni ad yarbu ddenb nnes. ¹⁴ Mařa izdey akıdwem ijj n ubarrani wenni i řa isswejden *tayarřt n useedu* n SIDI, *xenni* ad issewjed ‘*tayarřt n useedu*’ ełahřab tawřıyyet n ‘*tayarřt n useedu*’ u ełahřab lřariđa nnes. Ad din tiři ict n tewřıyyet i kenniw, i ubarrani ammu i wenni dd-ixeřqen di temmurt. .”

Agewwed n SIDI s useynu

¹⁵ Deg wass min di tettwassgaeed Tzeddiřt, idřa aseynu Tazeddiřt ak-d Uqıđun n Cĥadet u di řiřet idřar-dd x Tzeddiřt amecnaw timessi ař řřbeř. ¹⁶ Ammu i tuya řebda, aseynu idřa itt

9:2 Uffuy 12:1-28; Lawi 23:5; Řxřa. 28:16; Acwd. 16:2

9:12 Uffuy 12:46; Yuř. 19:33, 36

9:14 Uffuy 12:49

9:15 Uffuy 40:34

DI ŘEXŘA

u di ġiřet iđhar-dd am tmesi. ¹⁷Řami dd-igæeed useynu zi sennej n Uqıđun, *xenni* awarni aya fesyen ayt n Israyil iqıđan nsen u deg wemcan mani tuđa dd-ibedd useynu, din i wtin ayt n Israyil iqıđan nsen. ¹⁸Fesyen ayt n Israyil iqıđan nsen ełahsab řumur n SIDI uca x řumur n SIDI wtin iqıđan nsen. Marra ussan tuđa aseynu iqqim sennej i Tzeddiyt, qqimen nitni zedđyen deg iqıđan nsen. ¹⁹Řami dd-ibedd useynu ađtas n wussan sennej i Tzeddiyt, ĥđan ayt n Israyil min d asen yumur SIDI uca war fesyen ca iqıđan nsen.

²⁰Umi iqqim useynu cwayt n wussan sennej i Tzeddiyt, *xenni* wtin nitni iqıđan nsen ełahsab řumur n SIDI u x řumur n SIDI fesyen iqıđan nsen *eawed*. ²¹Mařa immsar belli aseynu ibedd din zi ġiřet ař řřbeĥ uca ittwassgæeed useynu di řřbeĥ. *Xenni* fesyen nitni iqıđan nsen. Ma deg wass *i iđa* niđ di ġiřet, aqa ittwassgæeed-dd useynu, aqa nitni fesyen iqıđan nsen. ²²Uca mařa iqqim useynu ibedd sennej i Tzeddiyt tnayen n wussan, niđ ijj n uyur, niđ ađtas n wussan, ařami i ya izdey xas, *xenni* qqimen ayt n Israyil, wtin iqıđan nsen, war fesyen ca iqıđan nsen. Mařa ittwassgæeed useynu, *xenni* fesyen nitni iqıđan nsen. ²³X řumur n SIDI wtin iqıđan nsen u x řumur n SIDI fesyen iqıđan nsen. Aqa ĥđan min d asen yumur SIDI, x řumur n SIDI, s ufus n Musa.

Řyayřat

10¹Issiweř SIDI ak-d Musa, inna: ²“Egg cek tnayen n řyayřat n nnuqart, *s yijj n umarsu* s weřdis ad ten tegged uca ad iřint i ubarreĥ n tmesmunt u i usmuřti n řemrageĥ n řeeskar.

³*Xmi* daysent i ya řuđen, ad yarek tmun tmesmunt marra řar wadaf n Uqıđun n Umsagar.

⁴*Xmi* i ya řuđen deg ijj *zi tnayen nni, xenni myir* imeqqranen, izeġifen x řuřuf n Israyil, i xak-dd i ya imunen.

⁵*Xmi* i ya řuđem s wesruddeĥ, *xenni* ad mmutřiyent řemrageĥ nni immarsen řar ccarq.

⁶*Xmi* i ya řuđem s wesruddeĥ tnayen n twařawin, *xenni* ad mmutřiyent řemrageĥ nni immarsen řar uyezdis n ljanub. Ad řuđen s wesruddeĥ umi i ya mutřiyen zeg wemcan řar wemcan *nneđni*.

⁷I tmesmunt n wegraw n *řgens* ittxeřša ad řuđem *di řyayřat, maca* břa asruddeĥ.

⁸Ad řuđen ayt n Harun, ikehhanen, di řyayřat. Ad tiři d ict n tewřsiyyet i řebda i *marra* řejuyř nwem.

⁹Uca *xmi* i ya teffyem řar garra di temmurt nwem ĥima ad tmmenyem đidd i weyrim wenni i d kenniw ihekweřen, *xenni* ad řuđem s wesruddeĥ di řyayřat uca kenniw ad tettwatidarem ztat i wudem n SIDI, AREBBI nwem, uca ad tettwassnejmem zi řeedyan nwem. ¹⁰*Ammu* di kuř ijj n wass n řefraĥet u di řeeyad ittwaggen u deg umezwaru n iyuren nwem ad řuđem di řyayřat *xmi* i ya *tawyem* tiyarřa n wecmađ nwem d tyarřa n uqadi nwem uca *ammu* i ya iřint di řteew nwem i řidaret ztat i wudem n AREBBI, necc d SIDI, AREBBI nwem.”

Aggwejji x wedrar n Sina

¹¹Imsar deg useggwas wiss tnayen, deg uyur wiss tnayen, deg wass wiss eicrin n uyur, aqa ittwassgæeed useynu zi sennej n Tzeddiyt n Cchadet. ¹²Uca fesyen ayt n Israyil iqıđan nsen, mmutřiyen zeg wemcan řar wemcan zi řexřa n Sina uca ibedd-dd useynu di řexřa n Faran.

¹³*Ammu* fesyen iqıđan nsen twařat tamezwarut, x řumur n SIDI, x ufus n Musa.

¹⁴**D amezwaru tettwakkes bandira n řmargeĥ n řeeskar n ayt n Yahuda** ełahsab *tarbiein* n řeeskar nsen. Naĥcun, mmis n Eamminadab, tuđa d *azeġif* x řeeskar. ¹⁵Natanayil, mmis n řuřar,

9:18 1 Kur. 10:1

9:22 Uffuđ 40:36, 37

10:14 Řexřa. 1:7; 2:3

DI ŘEXŘA

tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Issakar. ¹⁶ Iliya**b**, mmis n Ĥilun, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Zibulun.

¹⁷ Awarni man aya tettwahdem Tzeddi**y**t uca fesyen ayt n Jarcun d ayt n Marari iqiđan nsen uca arbun Tazeddi**y**t.

¹⁸ **Xenni** tettwakkes bandira n řmargeĥ n řeeskar n Rubin elahs**ab** *tarbiein* n řeeskar nsen. Iliřur, mmis n Caddayur, tuŷa *d azeġif* x řeeskar nnes. ¹⁹ Calumiyil, mmis n řuricadday, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Cimeun. ²⁰ Ilyasaf, mmis n Daewuil, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Jad.

²¹ **Xenni** fesyen Iqahatiyyen iqiđan nsen uca arbun zzawect iqeddsen uca bnan *ewwed* Tazeddi**y**t řami iwđen.

²² **Awarni** as tettwakkes bandira n řmargeĥ n řeeskar n ayt n I**frayim** elahs**ab** *tarbiein* n řeeskar nsen. Ilicamae, mmis n Eammihud, tuŷa *d azeġif* x řeeskar nnes. ²³ Jamaliyil, mmis n Fadahřur, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Manasse. ²⁴ Abidun, mmis n Jideuni, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Binyamin.

²⁵ **Yar umezwaru** tettwakkes bandira n řmargeĥ n řeeskar n ayt n Dan, am uye**z**dis n marra řemrageĥ, elahs**ab** *tarbiein* n řeeskar nsen. Axieazar, mmis n Eammicadday, tuŷa *d azeġif* x řeeskar nnes. ²⁶ Fajeiyil, mmis n Eukran, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Acir. ²⁷ Axirae, mmis n Einan, tuŷa *d azeġif* x řeeskar n teqbič n ayt n Zibulun.

²⁸ **Ammu** i mmu**tt**iyen ayt n Israyil iqiđan nsen *zeg wemcan yar wemcan*, elahs**ab** řeeskarat nsen, *ammu* i fesyen nitni iqiđan nsen.

²⁹ Inna Musa i Ĥ**u**bab, mmis n Raewuil, Amid**y**ani, ađegg**ar** n Musa “Nec**cin** ad nemmu**tt**i yar wemcan i d ane**ř** inna SIDI ‘Nec**c** ad awem t-idd wce**ř**!’ As-dd akidney, ad ac neg**g** tcuni, minzi SIDI issiwe**ř** x Israyil s ř**ix**r.” ³⁰ Netta inna as “Nec**c** war ttri**ř**ey, ma**ř**ar ad uyure**ř** yar temmurt inu u yar řa**ř** inu.” ³¹ Uca netta inna as “T**t**zawge**ř** cek, war d ane**ř** tte**ř**ji, minzi cek tessned mam**m**ec icu**w**war ad newwet iqiđan nney. Cek aqa tdew**ř**ed ane**ř** *am mam**m**ec neq**q**ar am ti**tt**awin.*

³² Uca ad im**s**ar, xmi i ya tra**ř**ed akidney uca ad ane**ř** dd-**y**as ř**ix**r i d ane**ř** i ya ig**g** SIDI, aqa nec**cin** ad ac neg**g** tcuni.”

³³ Uca fesyen iqiđan nsen, *uyuren* zeg wedrar n SIDI tic**ři** n t**ř**tara n wussan. Ttabut n ř**ę**ahd yuyur z**z**at i wudem nsen tic**ři** n t**ř**tara n wussan, ĥima ad yar**z**u x i**ř** n wemcan i arra**ř**et. ³⁴ Deg uzi**ř** tuŷa ase**y**nu n SIDI sen**nej** nsen umi k**s**en iqiđan nsen zi ř**m**argeĥ n řeeskar. ³⁵ řami itt**w**assmu**tt**i Ttabut, tem**s**ar ř**ę**bda belli Musa inna “Kkar, a SIDI, e**ř** ř**ę**edyan nnek ad mmze**ř**aeen u inni kenni**w** icarrhen ad arew**ř**en zeg wudem nnek!” ³⁶ Yar ubed**di** n Ttabut, inna “Dwe**ř**-dd, a SIDI, yar e**ę**cra n řu**ř**uf n řu**ř**uf n Israyil!”

Timessi n SIDI

11 ¹ Aqa řgens idwe**ř** amec**n**aw i**ř** n ubarru itt**c**etcan, *igga* as ř**ę**hri**ř** i ime**z**zuyen n SIDI. řami is**ř**a SIDI aya, itt**w**assary l**ř**ađab nnes u timessi n SIDI tarya di ř**w**est nsen uca te**ę**ca ř**ę**d**ř**uf

DI ŘEXŘA

n řmargeĥ n řeeskar. ² *Xenni* iřaya-dd řgens x Musa uca Musa izzuġ i SIDI uca texsi tmessi. ³ Uca iřaya as i wemcan nni ‘Tabeira’, minzi timessi n SIDI tuya tarya di řwest nsen.

Sebein n imyaren - Tisekrin

⁴ Abarru imxeġaðen *i iġan* di řwest nsen, ttwacurren s umezri u bdan ayt n Israyil eawed ad syuyyen uca nnan “Wi d aneġ i ġa iwcin aysum?” ⁵ Neeqqeř ead x iseřman nni necca di Miřra bařeř u x řexyar d ddellae d řebšeř yuzyen d řebšeř d ticcart. ⁶ Řexxu řeeamar nney yuzeġ uca war din walu myir ‘manna’-ya zzat i tiřtawin nney!” ⁷ Tuġa ‘manna’ amecnaw zzariet n řqeřbur uca tamezriwt nnes amecnaw tamezriwt n řebxur n ssudan. ⁸ Řgens tuya ittenneđ zi ssa ġar da uca yrun tt uca ĥaryen tt sadu tsirt niġ ddzen tt s wezduz uca *xenni* ssegg^wen tt di arwa uca ggın zzayes tifdirin. Tuġa areddi nnes amecnaw min ingg^wan s zzeet. ⁹ Xmi dd-ihekk^wa nnda x řmargeĥ n řeeskar, *xenni* třekk^wa-dd xas ‘manna’ eawed. ¹⁰ Uca isřa Musa aqa řgens isyuy, ta-wacunt awarni tenneđni, kuř iġ ġar tewwart n uqiđun nnes. Itwassarġ lyađab n SIDI ařtas uca tuġa man aya d tuęeffna di tiřtawin n Musa eawed. ¹¹ Inna Musa i SIDI “Mayemmi teggid řġar deg umsexxar nnek u mayemmi war ufiġ nniemet di tiřtawin nnek, umi xafi-dd tessarsed dđqeř n marra řgens-a? ¹² Ma necc deyseġ *balak* s marra řgens-a? Niġ necc i t-idd yurwen, maĥend ad tzemmaređ ad ayi tinid ‘Awyi t deg wecyun nnek!’, amecnaw wenni issuttuđen yarbun aseymi ġar temmurt min xef teġjuġed cek i babatsen umi tewcid awar? ¹³ Zi manis *d asen-dd* i ġa awyeġ aysum i ġa wceġ *macca* i marra řgens-a? Minzi nitni syuyyun-dd ġari, qqaren ‘Ewc aneġ aysum i ġa necc’. ¹⁴ Necc weĥđi war zemmareġ ad arbuġ řgens-a marra, aqa man aya idqeř xafi ařtas. ¹⁵ Mařa teggid ayi cek ammu, necc ttzawgeġ ad ayi tenyed *ĥsen*, mařa ufiġ nniemet di tiřtawin nnek, *xenni* necc war zarreġ řeġben inu ead ktar!”

¹⁶ Xenni inna SIDI i Musa “Smun ayi-dd sebein n yeryazen zeg imyaren n Israyil, inni tessned cek d imyaren n řgens d iweqafen uca awyi ten-dd ġar Uqiđun n Umsagar uca ad din bedden zzatek. ¹⁷ *Xenni* necc ad hwiġ uca ad kik ssiwřeġ. Ad ksiġ zi Arruĥ i xak iġan uca ad xasen t ssarseġ uca ad kik arbun dđqeř n řgens-a maĥend war t tarebbud ca weĥđdek. ¹⁸ Ad tinid i řgens ‘Sqeddsem ixef nwem i tiwecca, *xenni* ad teccem aysum, minzi aqa trum deg imezzuġen n SIDI uca tennam: Wi i d aneġ i ġa iwcnen ad necc aysum? Tuġa-neġ mliĥ di Miřra! *S uya* i d awem i ġa iwc SIDI aysum ad teccem. ¹⁹ War t tettetem iġ n wass *waha* uřa d tnayen n wussan, niġ xemsa n wussan, niġ eecra n wussan, niġ eicrin n wussan, ²⁰ *maca marra* ussan n uyur ař d awem-dd iffeġ zi tinzar uca ad zzayes teiffem, umi tenđarem SIDI wenni iġan di řwest nwem uca tennam: Mayemmi ead dd-neffey zi Miřra?”

²¹ Uca Musa inna “Řgens-a, di řwest nsen i ġiġ, aqa-t di setta-ařaf n yeryazen x iđaren uca cek teqqared ‘Ad asen wceġ aysum uca ad ccen iġ n uyur amen ikmeř!’ ²² *Mařa* řarřen asen i wuġi d ifunasen, mma ad yiři cfa asen? *Niġ mařa* ssmunen asen marra iseřman n řebĥar, mma ad yiři cfa asen?” ²³ Inna SIDI i Musa “Mma *xenni* yebri ufus n SIDI? Řexxu *xenni*, ad tzard ma ad iqfeř awar nnes niġ lla!”

²⁴ Iffey-dd Musa uca inna awarřen n SIDI i řgens uca issmun sebein n yeryazen zeg imyaren n řgens uca issbedd iten am dd-nnđen i Uqiđun. ²⁵ *Xenni* ihwa-dd SIDI deg useynu uca issiweř akides uca iksi zi Arruĥ nni tuġa xas uca issars it x sebein n yeryazen, x imyaren. Uca immsar, umi tuġa xasen Arruĥ, *bdan* ad nabben, maca awarni i uya war iqqim ead.

²⁶ Uca qqimen tnayen n yeryazen di řmargeĥ n řeeskar, iġjen qqaren as Ildad u wennedni qqaren

11:1 Aewd. 9:22; Izhd. 78:21

11:4 Uffuġ 12:38; 16:3; Izhd. 106:14; 1 Kur. 10:6

11:7 Uffuġ 16:14, 31; Izhd. 78:24; Yuĥ. 6:31, 49

11:20 Řxřa. 21:5

11:22 Yuĥ. 6:7

11:23 Ica. 50:2; 59:1

DI ŘEXŘA

as Midad uca Arruḥ n SIDI tuḡa-t xasen, *minzi* nitni aqa-ten zeg inni yuran, *maca* war dd-ffiyen ḡar Uqিদုၣ် uca tuḡa ttnebban di řmargeḡ n řeeskar. ²⁷ Yuzzeř-dd ijj n uḡenjir uca ixebbar man aya i Musa, inna “Ildad d Midad ttnebban di řmargeḡ n řeeskar.” ²⁸ Yarra Yacuea, mmis n Nun, *ijjen* zeg ibřiyen itfarzen, inna “Sidi inu, Musa, ḡarrem iten!” ²⁹ Inna as Musa “Ma cek tecđared di řtwee inu? Mři marra řgens n SIDI tuḡa-t marra d inabiyyen, iři igga xasen SIDI Arruḡ nnes!” ³⁰ Idweř-dd Musa ḡar řmargeḡ n řeeskar, netta d imḡaren n Israyil.

³¹ *Xenni* yusa-dd ijj n usemmiđ *ittwassekkaren* zi SIDI, indeh-dd tisekrin zi řebḡar uca inđar itent x řmargeḡ n řeeskar, ticři n webrid n yijj n wass ḡar ijj n tma d ticři n webrid ḡar tma nneđni, deg wenned n řmargeḡ n řeeskar, ař eřayen tnayen n iḡaḡen x wudem n temmurt. ³² Ikkar řgens uca yrun ass *nni* ikmeř d ḡiřet *nni* tekmeř d marra ass i t-idd iđfaren yrun tisekrin. Wenni ḡares drus, iksi eecra n ‘uḡumiř’. *Bezzeen* tent qibač nsen x tiru i innden i řmargeḡ n řeeskar. ³³ Minřra aysum ead jar teḡmas nsen, qbeř mma ad t ffzen, ittwassary lḡađab n SIDI x řgens uca SIDI iwta řgens s ict n tecti temḡar ařtas. ³⁴ Isemma *Musa* amcan nni ‘Qabarut-Hata’awat’, minzi dinni i neđřen řgens i tuḡa immeḡzyen *ammu*. ³⁵ Zi Qabarut-Hata’awat ikkes řgens iqidān nsen, *uyuren* ḡar Ḥađayrut uca qqimen di Ḥađayrut.

Řehřac n řbars n Maryam

12¹ Maryam u Harun *eawed*, ssiwřen x Musa di ssibbet n temḡart Takucit nni tuḡa dd-yiwi, minzi netta yiwi-dd ict n temḡart Takucit. ² Uca nnan “Ma issiweř SIDI zi Musa waha? Ma war zzayney issiweř eawed?” Uca isřa SIDI *man* aya. ³ Tuḡa Musa d aryaz amwadee ařtas, ktar zi marra iwdan i iddaren x temmurt. ⁴ Deyya issiweř SIDI ak-d Musa d Harun d Maryam “Ffyem kenniw s řřata, *uyurem* ḡar Uqিদုၣ် n Umsagar!” Uca ffyēn-dd s řřata. ⁵ *Xenni* ihwa-dd SIDI deg uqellij n useynu uca ibedd ḡar tewwart n Uqিদုၣ်, iřaḡa i Harun d Maryam. Ffyēn-dd nitni s tnayen. ⁶ Uca inna asen netta “Sřem xenni i wawařen inu! Mařa din jarawem ijj n unabi, ad as ssecney necc, SIDI, ixef inu s ict n tmeḡriwt *uca* ad kis ssiwřey s ict n tarjit. ⁷ *Maca* war tteḡgey *amenni* s umsexxar inu Musa, aqa netta d ařdiq d taddart inu tekmeř. ⁸ Necc ssiwřey akides zeg uqemmum ḡar uqemmum, war iḡi s řemeani innufaren. Aqa izra addud n SIDI. Mayemmi war tegg^widem zeg umsexxar inu u *mayemmi* i tessiwřem *ammu* x Musa?” ⁹ *Xenni* ittwassary xasen lḡađab n SIDI uca iruḡ ¹⁰ uca aseynu iffeḡ x Uqিদုၣ် uca xzar, Maryam dayes řbars, aqa-tt d tacemřařt am wedfeř. Uca Harun inneqřeb-dd ḡar Maryam, u xzar, aqa nettat dayes řbars.

¹¹ Uca inna Harun i Musa “A, sidi inu, war xaney srucci ddenb i negga s tefyuri umi dayes nexđal ¹² War tt tteḡji ad tedweř amecnaw amettin nni zi arrimet nnes ittwacc d azyen am dd-iffey zi řemřawet n yemmas.” ¹³ Iřaḡa Musa i SIDI, inna “A y Arebbi, ttzawgeḡ ad tt tessgenfid!” ¹⁴ Inna SIDI i Musa “Ma mařa babas aqa inxar deg wudem nnes, ma war tseđḡi sebea n wussan? Ejj itt ad tettwassuffey zi řmargeḡ n řeeskar sebea n wussan uca awarni as ad tettwaqbeř *eawed*.” ¹⁵ Uca tettwassuffey Maryam sebea n wussan barra i řmargeḡ n řeeskar uca řgens war ikkis iqidān nnes ařami tettwaqbeř Maryam *eawed*. ¹⁶ Awani man aya ifsi řgens iqidān nnes, *yuyur* zi Ḥađayrut uca wtin iqidān nsen di řexřa n Faran.

11:31 Uffuy 16:13; Izhd. 78:26

11:33 Izhd. 78:30, 31

12:1 ‘Takucit’ - ixs ad yini ‘tamḡart zi temmurt n Kuc’. Tammurt n Kuc tuḡa-tt di Ifriqiyya mani teḡa iđa tammurt n Sudan d temmurt n Itiyupiyya (*Al-Habac*).

12:8 Uffuy 33:11; Acwd. 34:10

Teneac n ibergagen

13¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:
²“Sekk iryazen zzatek ħima ad berggen tammurt n Kenean, tenni i ya wcey i ayt n Israyil. Zi kuř taqbič n ibabaten nnes ad tessekkem ijj n weryaz, kuř ijj *ad yiři* d amyar jarasen. ³ Musa issekk iten di řexřa n Faran, x řumur n SIDI. Tuřa marra iryazen d izeřifen n ayt n Israyil. ⁴ Aqa d ina d ismawen nsen:

zi teqbič n Rubin, Cammuē, mmis n Zakkur. ⁵ Zi teqbič n Cimeun, Cafat, mmis n Ĥuri.

⁶ Zi teqbič n Yahuda, Kalib, mmis n Yafunni.

⁷ Zi teqbič n Issakar, Yaj'al, mmis n Yusuf.

⁸ Zi teqbič n Ifrayim, Hucae, mmis n Nun.

⁹ Zi teqbič n Binyamin, Falți, mmis n Rafu.

¹⁰ Zi teqbič n Zabulun, Jaddiyil, mmis n Sudi.

¹¹ Zi teqbič n Yusuf, i teqbič n Manassi, Jaddi, mmis n Susi.

¹² Zi teqbič n Dan, Eammiyil, mmis n Jamalli.

¹³ Zi teqbič n Acir, Satur, mmis n Mixayil.

¹⁴ Zi teqbič n Naftali, Nahbi, mmis n Wafsi.

¹⁵ Zi teqbič Jad, Ja'uyil, mmis n Maki.

¹⁶ Aqa ina d ismawen n yeryazen nni issekk Musa ħima ad bergagen tammurt uca Musa iřaya i Hucia, mmis n Nun, s yišem n Yacua.

¹⁷ Issekk iten Musa ħima ad bergagen tammurt n Kenean, inna asen “Ařyem ssiha ař ljanub uca ařyem řar wedrar ¹⁸ uca xzarem mammec teđa temmurt d řgens i dayes izeddyen, ma ijhed niř idēef i yeđa, ma aqa *din* drus niř ařtas. ¹⁹ Xzarem mammec teđa tammurt i di izeddey řgens, ma tammurt d tařebħant niř d taceffant i teđa, u mammec ġant tneddam i di izeddey řgens, ma zeddyen di řemrageħ n iqidan niř di tneddam ifaryen s iyebrāwen. ²⁰ U eawed mammec teđa temmurt, ma tessyemmi niř tuzey, ma aqa *din* ticejjura niř lla. Egg taryast uca ksi *ca* zi řyiřet n temmurt. Ussan nni tuřa-ten d ussan n tmenzut n uđiř. ²¹ Uca nitni gaeeden uca arzun tammurt zi řexřa n řin ař Raħub řar Libu-Ĥamat. ²² Gaeeden *ead ktar řar Temmurt* n Ljanub uca iwđen řar Ĥibrun. Dinni i tuřa Aximan, Cicay d Talmay, *nitni* d tarwa n Eanaq. Ĥibrun tuřa tettwabna seba n isegg^wusa qbeř řuean di Miřra. ²³ Xenni iwđen ař tayzurt n Ackul uca zi senni kksen ict n tizremt s yijj n uzekkun n uđiř wenni dd-iwyen s tnayen s yijj n uzeğað n trebbut. *Ammu eawed zeg aremmam* u zi tazart. ²⁴ Qqaren as i wemcan nni ‘tayzurt *n teyzart* n Ickul’ di ssibbet n uzekkun n uđiř nni qeřřen ayt n Israyil *din*.

²⁵ Umi kemmřen arebein n wussan, dewřen-dd zeg ubergag n temmurt. ²⁶ Uyuren nitni uca usin-dd řar Musa d Harun u řar marra tamesmunt n ayt n Israyil di řexřa n Faran, jjiħet n Qadac, uca wcin řexbar i marra tamesmunt uca ssecnen asen řyiřet n temmurt. ²⁷ Ĥajan as uca nnan “Aqa nudef di temmurt nni mani d aney tessekked. S tidett tfeyyeđ s uyi d tamment u tanita d řyiřet nnes. ²⁸ Maca řgens, nni izeddyen di temmurt, ijhed u tineddam řarsent iyebrawen u mřarent ařtas u nezra eawed *din* arraw n Eanaq. ²⁹ Ieamaliqiyyen zeddyen di Temmurt n Ljanub n temmurt u Iħittiyyen d Iyabusiyyen d Imuriyyen zeddyen deg idurar u Ikeneaniyyen zeddyen řar řebħar u x tma n L'Urdun. ³⁰ Xenni Kalib isseřar řgens zzat i Musa, inna “Ejj aney ad ngeeed s jjeħd uca ad tt neřtef d řwart, *minzi* nzemmar as neccin!” ³¹ Iryazen nni gaeeden akides, nnan

13:8 ‘Hucae’ - isem wanita ixs ad yini ‘asenjem’ (H1954). Tuřa isem wanita d yišem amezwaru n Yacua wenni issidfen řgens n Israyil di temmurt n Kenean.

13:23 ‘Ickul’ - isem wanita ixs ad yini ‘azekkun’ (H812).

13:27 Uffuy 3:8; 33:3

“War nzemmar ad ngææed ðidd i řgens nni, minzi aqa ijhed xaney aţtas.”³² *Ammu* i dd-iwyen ijj n řexbar war iħřin i ayt n Israyil x temmurt nni x tuya ttbergagen, nnan “Tammurt x manis nekka ĥima ad tt nbergeġ, aqa d ict n temmurt nni tsarređ imezday nnes uca marra iwdan nni nezra, aqa-ten d iryazen n waddad imyar.”³³ Aqa nezra din ‘nifilim’, *ixs ad yini* ‘jjwaheř iwđan’, ayt n Eanaq, arrasa n jjwaheř iwđan zi *Sidi*, uca tuya neccin di tiġtawin nney amecnaw tamuryi, uca ammu i dd asen nettban di tiġtawin nsen.”

Tiggwudi n řgens zi řædyan

14¹ Marra tamesmunt tebda tesyuyyu s jjeħd uca řgens iru marra ġiřet nni. ² Marra ayt n Israyil tuya ttnedqamen ðidd i Musa u ðidd i Harun uca tenna as marra tmesmunt “Meelik qaæ nemmut di temmurt n Miřra!” niy “Meelik qaæ nemmut di řexřa-ya!”³ “Mayemmi i d aney-dd yiwi SIDI řar temmurt-a ĥima ad newđa s ssif u *xenni* ad dd-dewřent temyarin nney d tarwa nney d takeccađt? Ma war yeġi ĥsen zeema ad neeqeb řar Miřra?”⁴ Uca nnan ijj i wenneđni “Ejj aney ad negg ijj d azeġif *xaney* uca ad neeqeb řar Miřra!”

⁵ *Xenni* Musa d Harun wđan x uyembub nsen zzat i wudem n marra agraw n tmesmunt n ayt n Israyil. ⁶ Yacuea, mmis n Nun, d Kalib, mmis n Yifunni, nni tuya zeg inni tuya ittbergagen x temmurt, carrgen arruđ nsen. ⁷ Nitni ssiwřen řar marra tamesmunt n ayt n Israyil, nnan “Tammurt nni x nekka maĥend ad tt nbergeġ, aqa-tt d ict n temmurt mliĥ aţtas. ⁸ Mařa SIDI issfarnen řarney, netta ad aney-dd yawi řar temmurt-a uca ad aney tt iwc, ict n temmurt ifeyyđen s uyi d tamment. ⁹ War ttiřim d iřennanen ðidd i SIDI uca war tteggw^wedem ca zi řgens n temmurt-a. aqa-ten d ařrum nney. Tiři nsen teffeř-dd zi sennej nsen, aqa SIDI akidney, war zzaysen tteggw^wdem ca!”

¹⁰ Uca *xenni* marra tamesmunt tessiweř belli ittxeřša ad ten arejmen, iban-dd ueuġi n SIDI deg Uqiđun n Umsagar zzat i marra ayt n Israyil.

¹¹ Inna SIDI i Musa “Ař meřmi i d ayi i ya isear řgens-a? Ař meřmi war d ayi ttimnen s marra řeřamat nni ggıy d řwest nsen?”¹² Necc ad t wteř s řtaæun uca ad xasen kkseř řwart uca ad cek ggey d ijj n řgens d ameqqran u ijhed xasen.”¹³ Inna Musa i SIDI “Ad sřen Imiřriyyen man aya, minzi cek tessuffyed řgens-a s jjeħd nnek zi řwest nsen.”¹⁴ uca ad t inin i imezday n temmurt-a, inni isřin belli cek, a SIDI, di řwest n řgens-a, belli cek, a SIDI, tbaned-dd *amecnaw* udem deg wudem, belli aseynu nnek ittbedda sennej nsen u belli cek teggured zzat i wudem nsen deg ijj n uqellij n useynu s uziř uca s ġiřet deg ijj n uqellij n tmessi. ¹⁵ Mařa tenyiđ řgens-a amecnaw ijj n weryaz, xenni řegnus nni isřin x usemyar nnek, ad ssiwřen ad inin ¹⁶ ‘Minzi SIDI war izemmar ad issidef řgens-a di temmurt nni x ijjuġ *ad asen tt iwc*, aqa s uyenni d asen iyars di řexřa!’ ¹⁷ Řexxu xenni, necc ttzawgey cek, ad yiři jjeħd n Sidi inu imyar am mammec tuya tessiwřed *umi* tennid ¹⁸ ‘SIDI řares ttasie n řxađar uřa aţtas n teddukkřit tařdiqt. Aqa yarebbu řmueřiyet d uxeřtu *nney* u netta war ittbarri wenni itteġgen ddenb u isseæedu řmueřiyet n ibabaten řar tarwa *nnes ař jjiř* wiss řřata d *jjiř* wiss arebea.’ ¹⁹ Yřar i řgens-a řmueřiyet nnes eľařsab řemyaret n teddukkřit nnek tařdiqt u amecnaw mammec tarebbud řgens-a *řexxu ead* zi temmurt n Miřra ař danita!”

²⁰ Uca inna SIDI “Necç yfarey asen eľařsab awař nnek. ²¹ S tidett *am* ddarey necc, aqa marra

13:33 ‘nifilim’ - xzar Amezwaru 6:4. ‘tamuryi’ - s T’ibrant ‘tamuryi iřeħħfen’.

14:9 Aewd. 20:3

14:13 Uffuy 32:12

14:14 Uffuy 13:21; 40:38

14:14 ‘udem deg wudem’ - s Teibrant ‘tiġt di tiġt’.

14:16 Aewd. 9:28

14:18 Uffuy 20:5; 34:6; Aewd. 5:9; Izhd. 86:15; 103:8; 145:8; Yunus 4:2

DI ŘEXŘA

tammurt ad tettwaccur s ucuđi n SIDI!²² Minzi marra iryazen inni izrin aeuđi inu d řeeřamat inu i ggiy di Miřra u di řexřa, d yenni d ayi iqeđben di řexřa *ead* eecra n twařawin u war sřin i tmijja inu,²³ war řarren tammurt nni x jjuđey i babatsen *ad asen-tt wcey, wah*, marra inni d ayi isseřqaren *ammu*, war t řarren.²⁴ *Maca* ad ssidfey amsexxar inu Kalib di temmurt mani tuya yudeř *qbeř* uca tarwa nnes ad tt warden minzi tuya dayes ijj n arruđ nneđni uca netta iđfar ayi mliđ nican.²⁵ Aqa Ieamaliqiyyen d Ikeneaniyyen zeddyen di řewđa n teyzurt. Ad dd-tdewřem tiwecca uca ad tekksem iqıđan nwem ssa, ffyem řar řexřa, *uyurem* deg webrid řar řebřar n Telga.”

²⁶ Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun, inna:

²⁷ “Ař meřmi i řa teqqim tmesmunt-a taeeffant tettnedqam xafi? Anedqem n ayt n Israyil i zi xafi ttinedqamen, aqa sřiy t.²⁸ Ini asen ‘S tidett am ddarey necc, issawař SIDI, mařa war d awem ttegey am mammecc d awem sřiy s imezzuyen inu min tennam kenniw.²⁹ Řxecbat nwem ad wđant di řexřa-ya, řxecbat n marra inni ittwařesben, marra řqedd n tarwa nwem zi eičřin iseggwusa sennej, *wah* kenniw inni tuya xafi ittinedqamen.³⁰ Kenniw war tettidfem ca tammurt min xef ssgaeđey afus inu *mařend ad jjađey* ad kenniw ggey ad dayes tzedyem, myř Kalib, mmis n Yifunni, d Yacuea, mmis n Nun.³¹ Tarwa nwem i xef tennam: Ad ttwakeccđen!, necc ad ten ssidfey dayes uca nitni ad ssnen tammurt nni tendarem kenniw ammu s useřqar.³² *Maca* řxecbat nwem, *wah* kenniw *simant nwem*, ad tewđam di řexřa-ya³³ uca tarwa nwem ad iřin d iničan řmijař n arebein n iseggwusa di řexra-ya uca kenniw ad *kiwem* tarbum tuqeđbit nwem ař i řa fnant řxecbat nwem di řexřa-ya.³⁴ Anect i řqedd n wussan i tuya tbergagem tammurt, *iqqar* arebein n wussan, aqa ijj n wass d ijj n useggwas, ad tarbum řmuęsiyyet nwem, řmijař n arebein n iseggwusa, uca ad tessnem aqa necc beeđey *xawem*.³⁵ Necc d SIDI ssiwřey, mařa war ttegey ammu ak-d marra tamesmunt-a taeeffant tenni ikksen awař xafi: ad mmten di řexřa-ya, ad mmten din!

³⁶ Iryazen nni issekk Musa mařend ad bergagen tammurt, řami dd-dewřen, arrin tamesmunt marra ad nnedqem nitni đidd nnes umi nitni behđřen tammurt,³⁷ aqa iryazen nni ibehđřen tammurt, mmten s ict n jřiřect zzat i wudem n SIDI.³⁸ *Maca* Yacuea, mmis n Nun, d Kalib, mmis n Yifunni, qqimen ddaren jar iryazen nni iruřen ad bergagen tammurt.’ ”

³⁹ Uca issiweř Musa awařen-a řar marra ayt n Israyil. Iřzen *xenni* řgens ařřas.⁴⁰ Uca nitni kkaren zic uca uřyen ař taqiccat n wedrar, nnan “Aqa-ney da uca ad nessesaeed řar wemcan min xef issiweř SIDI, minzi neccin aqa nexđa!”⁴¹ *Maca* Musa inna “Mayemmi txeřřam ammu řumur n SIDI? Man aya war ieeddu!⁴² War ttgaeđadem ca minzi SIDI war ittiři di řwest nwem. War tejjam ixef nwem ad texřarem zzat i wudem n ředyan nwem.⁴³ Minzi Ieamaliqiyyen d Ikeneaniyyen aqa-ten din zzat nwem uca ad tewđam kenniw s ssif minzi kenniw tiggwejem x SIDI, zi man aya SIDI war kiwem ittiři.”⁴⁴ *Maca*, waxxa amenni, nitni tuya tuffen mařend ad dd-ařyen ař taqiccat n wedrar. *Maca* Ttabut n Řeahd n SIDI d Musa war ffiyen zi řwest n řmargeđ n řeeskar.⁴⁵ *Xenni* hwan-dd Ieamaliqiyyen d Ikeneaniyyen nni tuya izeddyen deg wedrar nni uca arenyen ten u řebzen ten ař Hurma.

14:23 Aewd. 1:35, 36

14:24 Yacua 14:8, 9

14:27 Izhd. 106:26

14:28 Řxřa. 26:65; 32:11

14:29 Aewd. 1:35; Ebr. 3:17

14:30 Yacua 14:6

14:34 Izhd. 95:1

14:37 1 Kur. 10:10; Yah. 5

14:41 Aewd. 1:41

DI ŘEXŘA

Tiweřša i tyařša n tmessi

15¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna: 2² “Siweř ak-d ayt n Israyil, ini asen ‘Xmi i ya tadfem tammurt *mani i ya tzeddyem, tammurt tenni d awem i ya wcey,* 3³ uca ad tesswejedem *din* ict n tewhibt n tmessi i SIDI, ict n tyařšt n wecmađ niy ict n tewhibt i tyařšt i ukemmeř n yijj n lwaed niy ict n tewhibt s řxađar niy ict n *tewhibt* i řeeyudat nwem itt waggen, maħend ad tiři d ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI, zi řebhayem niy zeg wuġi, 4⁴ *xenni* wenni dd i řa issqarben tawhibt nnes i SIDI, ad dd-issqarreb *eawed* ict n tewhibt n řyiġet zeg ict n teecart n yijj n ‘ifa’ n waren azdad ixegđen s yijj n arbee n yijj n ‘hin’ n zzept. 5⁵ uca itt xeřša ad tesswejeded ijj n arbee n yijj n ‘hin’ n binu am tewhibt n useyyeb i yijj n izmar *maħend ad tiři* x tyařšt n wecmađ niy x tewhibt i tyařšt, 6⁶ niy, *mařa ad tiři* i yijj n icarri, *xenni* itt xeřša ad tesswejeded ict n tewhibt n řyiġet zi tnayen n teecuray n yijj n ‘ifa’ n waren azdad ixegđen s ict n ttuřut n yijj n ‘hin’ n zzept 7⁷ uca ad dd-tessqarreb *eawed* ict n ttuřut n yijj n ‘hin’ n binu am tewhibt n useyyeb, am ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI. 8⁸ Xmi i ya tesswejeded amezyan n ufunas am tyařšt n wecmađ niy am tewhibt i tyařšt *maħend ad yiři* i ukemmeř n yijj n lwaed niy am tyařšt n řehna i SIDI, 9⁹ *xenni* itt xeřša ad dd-issqarreb ak-d umezyan n ufunas *eawed* ict n tewhibt n řyiġet n třata n teecuray n yijj n ‘ifa’ n waren azdad ixegđen deg wezyen n ‘hin’ n zzept, 10¹⁰ uca itt xeřša *eawed* ad dd-yawi azyen n ‘hin’ n binu am tewhibt n useyyeb, am tewhibt n tmessi, ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI. 11¹¹ Ammu i řa itt wagg i kuř afunas niy i kuř icarri niy i yijj n yizmar zeg iħuřiyen niy i yijj zeg iyayden. 12¹² Elaħsab řqedd n *imuddaren i tyařšt* i řa tesswejedem, itt xeřša awem ad teggem ammu i kuř ijj n *umuddar*, elaħsab řqedd n *imuddaren*. 13¹³ Marra inni dd-ittwaxeřqen di temmurt ad ggen timesřayin-a ammu xmi i dd řa issqarben ict n tewhibt n tmessi, ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI. 14¹⁴ Xmi i řa taf jar *marra* řejuyř nwem ijj n ubarrani, wenni iqqimen akidwem niy izeddyen di řwest nwem, u netta ad issewjeded ict n tewhibt n tmessi, ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI, *xenni* ad tt igg am mammecc tt tetteggem kenniw. 15¹⁵ Agraw n řgens! Ad tiři d ict n tewřiyet i kenniw u i ubarrani nni iqqimen *akidwem i marra* řejuyř nwem řebda. Ad yiři ubarrani amecnaw mammecc *teġam* kenniw zzat i wudem n SIDI. 16¹⁶ Ad yiři ijj n uzerf d ict n lfařiđa i kenniw u i ubarrani wenni akidwem iqqimen.”

Tiweřša zi jjiħet n imezwura n waren

17¹⁷ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

18¹⁸ “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini asen ‘Xmi i ya tadfem tammurt mani kenniw i řa y awyeř, 19¹⁹ *xenni* ad immsar umi i řa teccem ařrum n temmurt, aqa kenniw ad tessgaædem ict n tewhibt n usgaæed i SIDI. 20²⁰ Zi tmezwarut n warecti nwem ad tessgaædem ict n temsemment *am* tewhibt n usgaæed uca ad tt tessgaædem amecnaw mammecc tessgaædem tawhibt n usgaæed n unedrar. 21²¹ Zi tmezwarut n warecti nwem ad tqeddmem ict n tewhibt n usgaæed i SIDI di *marra* řejuyř nwem.”

Ddenb war iġi neemada

22²² Mařa tweddarem u war tetteggem marra řumurat-a nni tuřa issaweř SIDI ak-d Musa, 23²³ marra min d awem yumur SIDI s ufus n Musa, zeg wass min zi t yumur SIDI, zi senni d tsawent di *marra* rejuyř nwem, 24²⁴ *xenni* ad immsar, mařa itt wagg s uweddar barra i titřawin n tmesmunt, aqa tamesmunt marra ad tessewjeded ijj n umwa, amezyan n ufunas, am tyařšt n wecmađ *am* ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI ak-d tewhibt nnes n řyiġet d tewhibt nnes n useyyeb elaħsab lfařiđa u ak-d yijj n umyan amezyan am tyařšt n ddenb. 25²⁵ *Xenni* ad ifdi ukeħhan x marra ta-

15:4 Lawi 2:1; 6:14

15:15 Uffuy 12:49; Řxřa. 9:14

15:20 ‘anedrar’ - niy ‘andarar’.

DI ŘEXŘA

mesmunt n ayt n Israyil uca ad asen ittwayřar, minzi man aya imsar zeg uweddar, uca nitni qeddmn tawhibt nsen, ict n tewhibt n tmesi i SIDI, uřa d tyařst nsen n ddenb ztat i wudem n SIDI. ²⁶ Marra tamesmunt n ayt n Israyil ad tettwayřar, uřa d abarrani wenni izeddyen di řwest nwem, x umi marra řgens iweddar.

²⁷ Mařa ca n bnađem ixđa netta iweddar, *xenni* ad dd-issqarreb ict n tyařđet n ijj n usegg^was am tyařst n ddenb. ²⁸ Ad ifdi ukehhan ztat i wudem n SIDI x řeemar nni tuya iweddar, am tuya ixđa s uweddar ztat i wudem n SIDI, ĥima ad xas ifdi uca ad as ittwayřar. ²⁹ Ad *din* yiři ijj n uzerf i wenni iggin ca s uweddar, i wenni dd-ixeřqen di temmurt uřa i ubarrani wenni izeddyen di řwest nwem.

Ddenb s ufus igaeđen

³⁰ Maca řeemar nni iggin ca s ufus igaeđen, mma netta ittwařeřq-dd di temmurt niy netta d abarrani, aqa netta iceqeqf di SIDI uca řeemar nni ad ittwařess zi řwest n řgens nnes, ³¹ umi isseřqar awař n SIDI u yarza řumur nnes. řeemar nni ad ittwařess qač. řmučšiyet nnes ad tiři xas.

³² *Řami* tuya ayt n Israyil di řexřa, ufin ijj n weryaz ittħarwac akeccuđ deg wass n ssebt. ³³ Inni t yufin am tuya ittħarwac akeccuđ, iwyen t yař Musa d Harun d marra tamesmunt. ³⁴ Ggin t di tħeřtut, minzi tuya war dd-ibin min zzayes i ya ggen. ³⁵ *Xenni* inna SIDI i Musa “Aryaz *nni* ad ittwaney nican. Marra tamesmunt ad t tarjem barra i řmargeř n řeekar.” ³⁶ *Xenni* tessuffey it marra tmesmunt barra i řmargeř n řeekar uca nitni arejmen t ařami immut, am mammeč t yumur SIDI i Musa.

Tiweřřa z jjiħet n tcarcifa n řđaret

³⁷ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

³⁸ “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini asen, ad ggen i yixef nsen ticarcifa yař tmuwwa n warruđ nsen di *marra* řejuuř nsen uca ad ggen ijj n ufiřu d adeřmi yař tcarcifa nni yař tmuwwa. ³⁹ Ad yiři *ufiřu* yař tcarcift ĥima ad t tettwařam uca ad tidarem di marra řumurat n SIDI uca ad tent teggem u war arezzum deg wuř nwem niy di titřawin nwem nni tennumem tđaffaram amec-naw axmi tđeffaram řeqħab, ⁴⁰ *uca ad yiři* ĥima ad txarřsem di řumurat inu, ad *zaysent* teggem uca ad tiřim tettwaqeddsem ztat i AREBBI nwem. ⁴¹ Necc d SIDI, AREBBI nwem wenni kenniw dd-issuffyen zi temmurt n Miřra ĥima ad iři y d AREBBI nwem. Necc d SIDI, AREBBI nwem!”

Ařewwey n Quraħ d Datan d Abiram

16¹ Quraħ, mmis n Yiřhar, mmis n Qahat, mmis n Lawi, ak-d Datan d Abiram, tnayen n iħenjiren n Iliyab, d Un, mmis n Falat, tarwa n Rubin, ksin *iryazen*. ² u kkaren đidd i Musa, bedden ztat i wudem nnes ak-d yeryazen *inneđni* zeg ayt n Israyil, mitayn u-xemsin n imyaren n tmesmunt, aqa-ten d inni ittwařayan n umuni, iryazen s ccan. ³ Nitni munen đidd i Musa d Harun uca nnan asen “Cfa awem kenniw! Minzi marra tamesmunt, *wah*, marra nitni d imqeddasen uca SIDI di řwest nsen. Mayemmi tessueřam ixef nwem sennej i wegraw n *řgens* n SIDI?”

⁴ Umi isřa Musa *i man aya*, iwđa x wudem nnes. ⁵ Uca issiweř ak-d Quraħ d marra abarru nnes,

15:27 Lawi 4:27

15:27 ‘bnadem’ - s Teibranit ‘řeemar’. Ammu uřa di ayet wiss 28 d 30.

15:30 ‘s ufus issgaeđen’ - man aya ixs ad yini aqqa igga it s neemada.

15:34 Lawi 24:12

15:38 Aewđ. 22:12; Mt. 23:5

16:1 Řxřa. 26:9; 27:3; Yah. 11

DI ŘEXŘA

inna “Tiwecca ad isscen SIDI wenni iġan nnes d wenni iġan d amqeddas d wenni i ħares-dd i ya issqarreb. Wenni ixdar netta, d wenni i dd ħa issqarreb netta ħares. ⁶Ggem aya! Ejj Quraħ d marra abarru nnes ad awyen timejmarin. ⁷Tiwecca ggem xasen *řefhem* i tmesi, sarsem xas řebxur ztat i wudem n SIDI. *Xenni* ad immsar belli aryaz nni ixdar SIDI, ad yiři d amqeddas. Aqa truħem tiggwjem, ayt n Lawi!” ⁸Inna Musa i Quraħ “Sřem řexxu, ttzawgeħ, kenniw, ayt n Lawi! ⁹Ma war xawem icfi umi kenniw issfarz AREBBI n Israyil x tmesmunt n Israyil maħend ad kenniw ħares-dd issqarreb ħima ad tsexxarem di Tzeddiħt n SIDI uca *ħima* ad tbeddem ztat i wudem n tmesmunt maħend ad ten tsexxarem?” ¹⁰Netta issqarreb i cek-dd, cek d marra aytmac, ayt n Lawi, *jmiē* akidek. Ma tarezzum řexxu ēawed tukehant? ¹¹X uya, cek d marra abarru nnek, aqa kenniw tmunet didd n SIDI, minzi min iēna Harun, min iēna ħima ad xas tennedqem?”

¹²Uca issekk Musa ad řayan x Datan d Abiram, tarwa n Iliyab, maca nitni nnan “War dd-nettis ca!” ¹³Ma war icfa awem umi d aney-dd tssuffyem zeg ict n temmurt ifeyyden s uyi d tamment, ħima ad aney tesshelleked di řexřa uca *xenni* tanya tegged ixef nnek d řħakem xaney? ¹⁴Uřa d cek war d aney-dd tessidfed ca deg ict n temmurt ifeyyden s uyi d tamment, u war d aney tewcid iyyaren d tzayart d řwart. Ma tessed *zema* ad tekksed tiřřawin n yeryazen-a? Neccin war dd-nettis ca!”

¹⁵*Xenni* ittwassary ufugem n Musa, inna i SIDI “War xezzar ħar tewhibt nsen! Necc war zzaaysen kessiy qaē ijj n uyyuř uca war ggiy řħar uřa i yiji zzaaysen.”

¹⁶Inna Musa i Quraħ “Cek d marra abarru nnek, *asem-dd* tiwecca ztat i wudem n SIDI, cek d nitni, d Harun. ¹⁷Ksim kuř ijj zzaywem ijj n řmejmar, ggem dayes řebxur uca qarrbem-dd akides ztat i wudem n SIDI. Kuř aryaz ak-d řmejmar nnes, mitayn u-xemsin n tmejmarin, uca ēawed cek d Harun, kuř ijj *ak-d* řmejmar nnes.” ¹⁸Iksi kuř ijj řmejmar nnes uca ggim xas nitni timessi u ssarsen xas řebxur uca uyuren ad bedden ztat i tewwart n Uqiđun n Umsagar ak-d Musa d Harun. ¹⁹Quraħ iyewweħ xasen marra abarru *nnes* ħar tewwart n Uqiđun n Umsagar. *Řexdenni* iban-dd ueuġi n SIDI ħar marra tamesmunt.

²⁰Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun, inna:

²¹“Ĥeydem ixef nwem zeg ubarru-ya, *xenni* ad ten hellkey deg warmac n webřiw!” ²²*Maca* nitni wđan x wudem nsen, nnan “A Arebbi, AREBBI n marra buħbeřat n marra aysum! *Mařa* ixđa ijj n weryaz, ma *xenni* ad tefgugmed x marra tamesmunt?”

²³Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

²⁴“Siweř ak-d tmesmunt, ini ‘Beēdem x tzeddiħt n Quraħ d Datan d Abiram d min d as-dd innđen.’” ²⁵*Xenni* Musa ikkar uca iruħ ħar Datan d Abiram uca uyuren imġaren n Israyil awarni as. ²⁶Uca issiweř netta ak-d tmesmunt, inna “Ttzawgeħ, beēdem x iqiđan n yeryazen-a iqeħen u war tħadam uřa d ict n řħajet n min iġan nsen ħima kenniw war tettwahellkem ca s ddnub nsen!” ²⁷Kkaren nitni uca beēden x iqiđan n Quraħ d Datan d Abiram d min d as-dd innđen. Datan d Abiram ffyēn-dd, bedden di tewwart n iqiđan nsen ak-d temyarin nsen d tarwa nsen d iħenjiren nsen imezyanen. ²⁸*Xenni* inna Musa “S man aya i ħa tessnem belli SIDI issekk ayi-dd ħima ad ggeħ marra timegga-ya, minzi war dd-ffiyent ca zeg wuř inu. ²⁹Mařa ina ad mnten amecnaw mammeċ *mmuten* iwdan marra u war ten iřqif min iřeqfen marra iwdan, *xenni* ad taf SIDI war d ayi-dd issekk. ³⁰*Maca* mařa SIDI ixřeq-dd ca n řħajet d tamaynut qaē uca tammurt ad tarzēm aqemmmum nnes, ad ten tsarđ ak-d marra *min iġan* nsen uca ad hwan ddaren di řaxart, *xenni* i ħa tessnem belli iryazen-a aqa ssduqzen/seddeēn SIDI.”

³¹Uca immsar, umi ikemmeř awařen-a, tfeġeq temmurt nni swadday nsen. ³²Tarzēm temmurt aqemmmum nnes uca tsarđ iten ak-d ayttab n taddart nsen u ak-d marra iwdan n Quraħ d marra

16:15 1 řam. 12:3

16:22 řexřa. 27:16; Ebr. 12:9

agřa nsen. ³³ Hwan ddaren di řaxart ak-d marra *min iřan* nsen uca tammurt tessduři iten u twattehřan nitni zi řwest n wegraw n řgens. ³⁴ Marra Israyil, inni tuřa dd-innden, arewřen *umi sřin* i tıuyyit nsen, minzi qqaren “Niř ad taf uřa d neccin ad aney řsarđ temmurt.” ³⁵ Uca teffey-dd tmesi zi SIDI, tecca mitayn u-xemsin n yeryazen nni dd-yiwyyen řebxur.

Jjriřect ineqqen x řgens

17¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

² “Ini i Alicazar, mmis n ukehhan Harun, belli ad iksi timejmarin zeg uřaduř n tmesi uca ad issuyes řefřhem itteřduduřen di řagg^waj, minzi aqa nitenti qeddsent i řant! ³ Jjem asen ad tketken timejmarin n *yeryazen* nni tuřa ixeřřan đidd i řeemur nsen, tiřwiřin d tizirarin i dduři i uealřar, minzi ssqarben-dd tent ztat i wudem n SIDI, s uya i zi twaqeddsent. Ad iřint d ijj n uceyyar i ayt n Israyil. ⁴ Iksi ukehhan Alicazar timejmarin n nnřas nni dd-ssqarben inni ittawcemřen *am tewhibt* uca tketken tent řima ad zřaysent dřent aealřar, ⁵ i řidaret i ayt n Israyil, řima uřa d ijj n weryaz nni war iřin zi zřarieet n Harun war dd-ittqarrib ca břa ttesriř ztat i wudem n SIDI, řima ad issbexxar řebxur mařend war d as iřqef min iřeqfen Qurař d ubarru nnes, am mammeć tuřa issiweř SIDI s uqemmum n Musa.

⁶ Tiwecca nnes tuřa marra tamesmunt n ayt n Israyil tettneđqam đidd i Musa d Harun, nnan “Kenniw tenřim řgens n SIDI!” ⁷ Uca *umi* tmun tmesmunt đidd i Musa d Harun uca bđan uyuren řar Uqıđun n Umsagar, aqa da aseynu wenni t idřin uca iban-dd ueuři n SIDI. ⁸ Yusa-dd Musa ak-d Harun, *bedden* ztat i Uqıđun n Umsagar.

⁹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹⁰ “Kkarem, *agg^wjem* zi řwest n tmesmunt u necc ad ten mřiy deg ijj n wermac n webřiw!” *Xenni* wđan x wudem nsen. ¹¹ Inna Musa i Harun “Ksi *deřya* ijj n řmejmar, egg xas timessi n uealřar uca sars xas řebxur. Azzeř řar tmesmunt uca fdi xasen, minzi iffey-dd ijj n ufugem ameqqran zi ztat i wudem n SIDI, aqa da jjriřect am tebda *ead*. ¹² Iksi tt Harun, am mammeć inna Musa, uca yuzzeř řar řwest n wegraw n řgens, uca xzar, jjriřect tuřa am tebda *ead* jar řgens uca netta issars dayes řebxur uca ifdi x řgens. ¹³ Tuřa ibedđ jar imettan d imeddaren uca tettwassbedđ jjriře ct. ¹⁴ Wi immuten zi jjriřect tuřa-ten di arbeęřac-ařaf u-sebea-mya, břa inni immuten di ssibbet n Qurař. ¹⁵ Idweř Harun řar Musa řar tewwart n Uqıđun n Umsagar. Aqa tettwassbedđ jjriřect.

Azeřađ izzeyzuyen n Harun

¹⁶ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹⁷ “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ksi zřaysen ijj n weemud i kuř taddart n ibabaten *nsen*, zi marra imřaren nsen, ełahřab *leadad* n tudrin n ibabaten nsen, teneac n iemud. Ittxeřřa ad tarid isem n kuř ijj zřaysen x weemud nnes. ¹⁸ Ad tarid isem n Harun x weemud n Lawi, minzi *ad din yiři* ijj n weemud i yijj n uzeřif n taddart n ibabaten nsen. ¹⁹ Ad ten tegged deg Uqıđun n Umsagar, ztat i Cchadet, mani kidwem i řa msagareř. ²⁰ *Xenni* ggur ad imsar, aqa ad inuwwar weemud n weryaz nni iřđareř necc uca ad sšbeddeř anedqem đidd inu i zi xawem nneđqmen ayt n Israyil.”

²¹ Issiweř Musa ak-d ayt n Israyil uca wcin as nitni, *ixs ad yini* marra imřaren, ijj n weemud i mkuř ijj n umřar, ełahřab řqedđ n tudrin n ibabaten nsen, teneac n iemud. Uca aemud n Harun tuřa t jar iemud nsen. ²² Musa issars iemud *nni* ztat i wudem n SIDI deg Uqıđun n Umsagar. ²³ Tiwecca nnes imsar belli yudeř Musa řar Uqıđun n Umsagar, uca aqa da, aemud n Harun di řtwee n taddart n Lawi tuřa igga tteřfařt uca tteřfařt tessuffey-dd uca nnuwwar *nnes* yarzem uca yiwi-dd řuz yiwřen. ²⁴ Xenni issuffey Musa marra iemud zi ztat i wudem n SIDI řar marra

16:32 Řxřa. 26:10; 27:3; Aewd. 11:6; Izhd. 106:17

17:19 Uffuy 25:22

ayt n Israyil. Zrin aya uca tťfen kuř ijj aemud nnes.

²⁵ Xenni inna SIDI i Musa “Arr aemud n Harun zzat i Cchadet, ad t teħdid am ijj n uceyyar dıdd i yenni iyewwıyen. Ammu i ya tessbedded anedqem nsen dıdd inu maħend nitni war ttmettin ca.”

²⁶ Uca igga Musa am mammecc d as yumur SIDI, ammu tt igga netta. ²⁷ Xenni ssiwřen ayt n Israyil ak-d Musa, nnan “Aqa da, ad zzayney iffey buħbeř, ad nettwahellek, ad nettwahellek marra neccin! ²⁸ Manwen mma i dd ya iqarrben ħar Uqıđun n SIDI, ad immet. Ma ad nettwateħħa ař zzayney iffey buħbeř?”

Řxedmet d řmunet n ikehhanen d llawiyen

18¹ Inna SIDI i Harun “Cek d tarwa nnek d taddart n babac akidek, ad tarbum řmuesıyyet n zzwawect iqeddsen nwem. Cek d tarwa nnek akidek, ad arbutn řmuesıyyet n tukehphant nwem. ² Ad dd-tessqarrbed uřa d aytmac, taqbič n Lawi, taqbič n babac. Nitni ad dd-mmarenyen ħarek, ad ac sexxaren, maca cek, jmie ak-d tarwa nnek, ad tsexxared zzat i wudem n SIDI deg Uqıđun n Cchadet. ³ Ad tťfen acbar nnek uca ad ħđan x marra Aqıđun, maca war zemmaren ad dd-qarrben ħar řeqcue n zzwawect iqeddsen u ħar uealřar ħima war ttmettin, war iđi řa d nitni uřa d kenniw. ⁴ Ittxeřša asen ad munen ħarek uca ad tťfen acbar x Uqıđun n Umsagar u x marra tasexxart n Uqıđun. Wenni war ħar iđi ttesřih war izemmar ad ħarwem-dd iqarrebb. ⁵ Ad tetteřfem acbar x zzwawect iqeddsen uřa x uealřar, ħima war dd-ittis ead ufugum x ayt n Israyil. ⁶ Necc, aqa da necc, ksiy awmaten nwem, llawiyen, zi jar řwest n ayt n Israyil. Aqa nitni am ict n tewhibt i kenniw, tenni i kenniw ittwawehben i SIDI maħend ad sexxaren nitni deg Uqıđun n Umsagar. ⁷ Maca cek d tarwa nnek akidek ad tetteřfem tukehphant nwem di marra min iqqnen ak-d uealřar d min iđan daxeř i uřeħħaf uca ammu ad tsexxarem kenniw. Necc ad awem wcey tukehphant d tsexxart amecnaw ict n terzeft. Wenni dd i ħa iqarrben mařa war ħares bu ttesřih, ad ittwaney.”

⁸ Issiweř SIDI ak-d Harun “Necc, aqa-yi da necc, wciy ac tanya ařřaf n wecbar x *tewhibin* n usgaeed *inni ittwaqeddmn* i necc. Necc wciy tent i cek ak-d marra timesřayim timqeddasin n ayt n Israyil am tasyart ittwassdehnen, uřa i tarwa nnek, am ijj n uzerf i řebda. ⁹ Wa ad yiři nnek zi marra timesřayin iqeddsen zi tmesi: kuř tawhibt nsen i kuř tawhibt nsen n řyiđet, i kuř tařarřt nsen n ddenb u i kuř tařarřt nsen n umarwas i zi i ħari dd i ħa dewřen. Wa ad yiři d amqeddas qae i cek u i tarwa nnek. ¹⁰ Ad tecced aya deg ijj n wemcan d amqeddas qae. Kuř aryaz ad zzayes yecc. Aya ad yiři d amqeddas i kenniw.

¹¹ Eawed d man aya ad yiři i cek: tawhibt n usgaeed n tewhibt nsen ak-d marra tiwhibin n wenhezzi n ayt n Israyil. Wciy tent i cek u i warrawen nnek d tarrawin nnek *inni* akidek iđan. Aqa-t d ijj n uzerf i řebda. Kuř ijjen wenni iđan d amezdag, ad zzaysent yecc.

¹² Min iđan mxeyyar n zzet d min iđan mxeyyar n binu n jdid u zeg imendi, d tamezwarut zzayesen ad tt wcen i SIDI, aqa wciy ac tt. ¹³ Tamenzut n marra min iđan x temmurt nsen, inni i dd ya yawyen ħar SIDI, aqa marra man aya ad yiři i cek. Kuř ijjen wenni iđan d amezdag di taddart nnek, izemmar ad zzayes yecc.

¹⁴ Marra min ittwaharřmen i SIDI di Israyil, ad yiři nnek. ¹⁵ Marra min yarźmen řemřawat d amezwaru jar marra aysum uca ad t qeddmn i SIDI, zi bnadem niy zeg ict n řebhimet, ad yiři nnek. Maca ad tefdid qae amenzu n iwdan uca ittxeřša eawed ad tefdid amenzu n řebhimet ixemjen. ¹⁶ Wi zzaysen i ħa ttwafdin, ad ttwafdin d mmis n yijj n uyur ełahřab řqimet i tqedared cek di nnuqart, xemsa n uciql ełahřab aciql n zzwawect iqeddsen, wenni iđan eicrin ‘jira’.

17:25 Ebr. 9:4

18:6 Řxřa. 3:45

18:11 Lawi 10:14

18:14 Lawi 27:28

18:15 Uffuy 13:2; 22:29; Lawi 27:26; Řxřa. 3:13

¹⁷ Maca amenzu n ufunas d umenzu n uħuři d umenzu n iħayd, war t tfeddim ca. Aqa-ten d imqeddasin. Ad tessfarryed idammen nsen x uealħar u tadunt nsen ad tt tessbexxared am tewhibt n tmessi, am ict n řefwaħet ittfulħen i SIDI. ¹⁸ Aysum nnes ad yiři nnek, amecnaw idmaren n wenhezzi d ucekrud afusi ad iři nnek. ¹⁹ Marra *tiwħibin n* usgæeed zi tmesřayin timqeddasin nni i ya ssgæeden ayt n Israyil i SIDI, wciy tent i cek u i warrawen nnek d tarrawin nnek *inni* akidek *iħan*. Aqa-t d ijj n uzerf i řebda, ad yiři d ijj n řeahd s řemřaħet i řebda ztat i wudem n SIDI, i cek u i tarwa nnek nni akidek *iħan*.”

²⁰ Inna SIDI i Harun “War tetteřfed d řwart di temmurt nsen u war yarek tettiři bu tesyart di řwest nsen. Necc d tasyart nnek d řwart nnek di řwest n ayt n Israyil. samen²¹ Aqa da, necc wciy i ayt n Lawi marra řæecur di Israyil d řwart di řware n tsexxart nni ggin nitni, tasexxart n Uqiđun n Umsagar. ²² Ayt n Israyil war dd-ttqarrbem ead řar Uqiđun n Umsagar ħima war dd-tiwyen *ammu* ddenb x yixef nsen uca ad mmeten. ²³ Maca llawiyyen ad sexxaren di tsexxart n Uqiđun n Umsagar uca ad arbun řmuęsiyyet nsen. Aqa-tt d ict n tewsiyyet i řebda i *marra* řeyuř nwem, aqa nitni war tteřfen řwart di řwest n ayt n Israyil, ²⁴ minzi řæecur n ayt n Israyil nni ssgæeden nitni i SIDI am tewhibt n usgæeed, wciy ten i llawiyyen. S uya nniy asen ‘War ttwariten di řwest n ayt n Israyil!’”

²⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

²⁶ “Ammu i ya tessiwřed ak-d llawiyyen uca ad asen tinid ‘Xmi teksim řæecur n ayt n Israyil nni wciy kenniw d řwart, *xenni* ad zwaysen tessgæedem ict n tewhibt n usgæeed i SIDI, řæecur zeg řæecur. ²⁷ Ad awem-dd tettwaħseb am tewhibt n usgæeed, am imendi n unedrar u am teccuret n tsirt n *uđiř*. ²⁸ Ammu ittxeřsa kenniw ad tessgæedem ict n tewhibt n usgæeed i SIDI zi marra řæecur nwem nni i ya teksim zeg ayt n Israyil uca ittxeřsa ad tewcem tawhibt n usgæeed i zwaysen i SIDI řar ukehhan Harun. ²⁹ Zi marra min d awem i ya wcen, ad tessgæedem tawhibt n usgæeed tmun i SIDI, zi řemxeyyar nnes, tasyart nnes iqeddsen zzayes.

³⁰ Uca ittxeřsa awem ad asen tinim ‘Mařa teksim zzayes řemxeyyar nnes, *aq*a aya ad ittwaħseb d řyığeř n unedrar d řyığeř n tsirt n *uđiř* i llawiyyen. ³¹ Ad teccem aya di kuř amcan, kenniw d *ayřbab* n taddart nwem, minzi ta d řmunet i tsexxart nwem deg Uqiđun n Umsagar. ³² Mařa ad zzayes teksim min iħan ħsen, *xenni* war xawem tarebbum ddenb. War ieeddeř ad tfeřdem tiwħibin timqeddasin n ayt n Israyil, *ħima* war tmettim ca.’”

Aman n usizdeg

19¹ Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun, inna:

² “Ta d tawsiyyet zi ccariea nni yumur SIDI, *umi* inna ‘Siweř ak-d ayt n Israyil ad ac-dd awyen ict n tfunast tamezyant tazegw^wayř, tenni icnan u tenni war di iği uneedab uca war xas ssarsen ead azayřu. ³ Ad tt tewcem i ukehhan Alieazar u netta ad tt issuffey barra i řmargeħ n řæekar u ad as ittwayars řtat i wudem nnes. ⁴ Akehhan Alieazar ad iksi *cwayř* n idammen nnes s uđad nnes uca ad irucc sebaa n twařawin *ca* zeg idammen nnes řjihet n wudem n Uqiđun n Umsagar. ⁵ Ad sscemden tfunast řtat i tiřřawin nnes. Tiřmect nnes, aysum nnes d idammen nnes ad ten sscemden *jmie* ak-d umessař nnes. ⁶ Ad iksi ukehhan akeccuđ n *tcejjart n* tengelt d teelġet d uzegw^wayř iħedqen uca ad inđar aya di řwest n tmessi i *di tettwacmed* tfunast. ⁷ Xenni

18:16 Uffuy 30:13; Lawi 27:25; Řxřa. 3:47; Ĥazq.45:12

18:20 Aewd. 10:9; 18:2; Ĥazq.44:28

18:27 ‘anedrar’ - niy ‘andrar’.

18:30 ‘anedrar’ - niy ‘andrar’.

19:3 Ebr. 13:11, 12

19:4 Ebr. 9:13

19:5 Uffuy 29:14; Lawi 4:11, 12

19:6 ‘teelġet’ - niy ‘hisup’

DI ŘEXŘA

ad iřebben ukehhan arruđ nnes, ad issird arrimet nnes s waman, uca awarni as ad yadef di řmargeĥ n řeeskar. Akehhan ad yiři ixmej ař tameddit. ⁸D wenni tt isscemđen, ad iřebben řa d netta *ewed* arruđ nnes deg waman uca ad issird arrimet nnes s waman. Netta ad yiři ixmej ař tameddit. ⁹Aryaz amezdag ad iyru ixyeđ n tfunast uca ad ten igg barra i řmargeĥ deg ijj n wemcan izdig. Aqa i tmesmunt n ayt n Israyil maĥend ad teĥđam x ‘waman n weezař’, aqa-ten i usizdeg n ddenb. ¹⁰Wenni iyrun ixyeđ n tfunast ad iřebben arruđ nnes uca ad yiři ixmej ař tameddit. *Aqa-tt* d ict n tewřiyyet i řebda i ayt n Israyil u i ubarrani nni izedđyen di řwest nsen.

¹¹Wi i ya iĥadan ca n umettin, mammec mma *tegga* ca n řxecbet n bnađem, ad yiři ixmej sebea n wussan. ¹²Deg wass wiss třata ad ikkes ddenb x yixef nnes s waman n weezař. *Xenni* ad yiři izdig deg wass wiss sebea. Mařa war ikkis ddenb x yixef nnes deg wass wiss třata, war ittiři izdig deg wass wiss sebea. ¹³Marra wi iĥadan ijj n umettin, řeemar n yijj n bnađem immut, uca war ikkes ddnub x yixef nnes, aqa issexmej Tazeddiyt n SIDI. Řeemar nni ad ittwaqess zi Israyil. Minzi war xas ssfaryen ‘aman n weezař’, ggur ad yiři ixmej. Řexmej nnes *aqa-t* xas ead.

¹⁴Wa d azerf x ijj n bnađem nni immuten deg ijj n uqiđun. Marra wi i ya yadfen deg uqiđun u marra wi i *ya iqqimen* deg uqiđun, ad yiři ixmej sebea n wussan. ¹⁵*Ewed* kuř řqecet yarezmen, war xas taqebbart teqpen s tesyunt, aqa-tt *texmej*, ¹⁶Marra wi iĥadan ĥed ittwassnuqqben s ssif deg yeyyar, niy ca n umettin niy iřsan n yijj n bnađem, niy ijj n wenđeř, ad yiři ixmej sebea n wussan.

¹⁷Ittxeřša ad ksini i yijj n umexmuj *cwayt* n ixyeđ n *tyarřt* n ddenb icemđen uca deg ict n řqecet ad xas ggen aman iddaren. ¹⁸Ijj n weryaz d amezdag ad iksi teelřet, ad *tt* issuf deg waman uca *xenni* ad *tt* irucc x uqiđun u x marra řeqcue u x řeemur nni tuřa iřan din, uca *ammu ewed* x wi iĥadan iřsan niy ca n yijjen wenni ittwassnuqqben niy ca n umettin niy ca n wenđeř. ¹⁹Amezdag ad irucc x umexmuj deg wass wiss třata u deg wass wiss sebea u deg wass wiss sebea ad xas ikkes ddenb. Ad iřebben arruđ nnes ad issird ixef nnes s waman uca ad yiři izdeg ař tameddit.

²⁰Aryaz ixemjen d wenni war ittejjin ad ikkes ddenb x yixef nnes, řeemar nni ad ittwaqess zi řwest n wegraw n *řgens*, minzi aqa issexmej zzawect iqeddsen n SIDI. War xas ssfaryen ca ‘aman n weezař’, aqa-t ixmej.

²¹Ta d ict n tewřiyyet i řebda i nitni. Wenni iruccen aman n weezař ad iřebben arruđ nnes uca wi i ya iĥadan ‘aman n weezař’, ad yiři ixmej ař tameddit. ²²Marra min ittwaĥadan zeg umexmuj, ad yiři ixmej. Řeemar nni t iĥadan, ad yiři ixmej ař tameddit.’ ”

Řmewt n Maryam

20¹Deg uyur amezwaru tiweđ marra tamesmunt n ayt n Israyil řar řexřa n řin. Řgens iqqim di Qadac. Din i temmut Maryam uca tettwanđeř din.

Aman n Miriba

²War tuři din aman i tmesmunt. *Xenni* munen đidd i Musa d Harun. ³Tuřa řgens imcubbec ak-d Musa, nnan “Mři tuřa zzayney iffeř buĥbeř umi tuřa iffeř buĥbeř zi aytmatney ztat i wudem n SIDI! ⁴Mayemmi tessidfem wegraw n *řgens* n SIDI di řexřa-ya maĥend ad mmten din, neccin d řebĥayem nney? ⁵U mayemmi d aney-dd tessiřyem zi Miřra ĥima ad aney tessiwđem řar wemcan-a aeeffan? Deg wemcan-a war *din* zzariet niy tazart niy tzayart niy aremmam u war din ead aman ĥima ad nsu.”

19:11 Řxřa. 31:19; Ĥag. 2:13

19:18 Izhđ. 51:9

20:3 Řxřa. 16:32, 49

DI ŘEXŘA

⁶ *Xenni* yiweđ Musa ak-d Harun zi zzat n wudem n wegraw *n řgens* řar tewwart n Uqiđun n Umsagar uca wđan x wudmawen nsen uca iban asen-dd ueuři n SIDI.⁷ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁸ “Ksi aekkaz uca smun tamesmunt, cek d Harun, umac. Ittxeřsa ad tessiwřem ak-d teřđart zzat i tiřřawin nsen uca *xenni* ad tewc aman nnes. *Ammu* i ggur ad tessuffyem i nitni aman zi teřđart uca ad tessessud tamesmunt d řebhayem.”

⁹ *Xenni* iki Musa aekkaz zi zzat n wudem n SIDI, am mammec i d as yumur netta ¹⁰ uca issmun Musa d Harun agraw *n řgens* zzat i wudem n teřđart. Netta inna asen “Sřem řexxu, iřenannen, ma ittxeřsa aney ad dd-nessuffey aman zi teřđart-a?” ¹¹ Uca issgaeed Musa afus nnes uca iwta teřđart nřayen n twařawin s ueekkaz nnes uca ffyem-dd zzayes ařas n waman uca teswa tmesmunt d řebhayem nnes.

¹² *Xenni* inna SIDI i Musa d Harun “Minzi kenniw war d ayi tettiqqem ař d ayi i řa tqeddsem zzat i tiřřawin n ayt n Israyil, x uya war tessidifem agraw-a *n řgens* di temmurt nni d asen wciř.”

¹³ Ina aqa d aman n Mariba x min xef mcubbcen ayt n Israyil ak-d SIDI u *mani* netta issqeddes ixef nnes jarasen.

Idum yugi ařwi n řgens

¹⁴ Issekk Musa ireqqasen zi Qadac řar ujeřiđ n Idum, nnan “*Ammu* i iqqar Israyil, umac ‘Cek tessned marra tamara nni xaney ikkin, ¹⁵ aqa ibabaten nney hwan-dd řar Miřra u tuřa nzeddey ařas n isegg^wusa di Miřra u Imiřriyyen ggim dayney u di ibabaten nney ařas n řřar. ¹⁶ Nřaya x SIDI uca netta isřa tmijja nney uca issekk-dd **Lmalak nnes** uca issuffey aney-dd zi Miřra. Aqa da, aqa-ney di Qadac, ict n tendint řar řřarf n *jjihet* n iymir nnek. ¹⁷ Ejj aney, mařa tessed, ad neřwa x temmurt nnek. War nzekk^wwi x iyyaren niř x tzayarin u war nses aman zeg wanuten. X webrid igellden ad needu břa mma ad nřeyyed řar yeffus uřa řar uzeřmađ, ař i řa needu eawed iymiren n *temmurt* nnek.’”

¹⁸ Uca inna as Idum “War ttzekk^wim xafi, niř ak kic mmsagarey s ssif balak!” ¹⁹ *Xenni* nnan as ayt n Israyil “Ad neđřar abrid ameqqran u mařa ad sweř aman nnek, necc d řebhayem inu, ad cek xeřiřey. Ad tt zwiř x iđaren d wenni netta waha.”

²⁰ *Maca* netta inna “War xas tzekk^wid!” Uca iffey Idum mařend ad kis immsagar s yijj n ubarru d ameqqran d ufus ijehden. ²¹ *Ammu* yugi Idum ad iwc ttesriř i Israyil mařend ad izwa aymir nnes. S uyenni i ija Israyil abrid di ssibbet nnes.

Řmewt n Harun

²² Fesyen iqđan nsen, ffyem zi Qadac uca iwđen ayt n Israyil řar wedrar n Hur, tamesmunt marra. ²³ Issiweř SIDI ak-d Musa d Harun řar wedrar n Hur, řar weymir n temmurt n Idum, inna:

²⁴ “Ad ittassmun Harun ak-d řejduđ nnes, minzi war ittidef řar temmurt nni wciř i ayt n Israyil, minzi kenniw tyennanem x řumur inu řar waman n Mariba. ²⁵ Ksi Harun d Alieazar, mmis, uca arr iten ad gaeđen x wedrar n Hur. ²⁶ Ğarra Harun zeg warruđ nnes uca syarđ iten i Alieazar, mmis. *Xenni* ad ittwaksi Harun uca ad immet din.”

20:8 Nař. 9:15; Izhd. 78:15, 16; 105:41; 114:8

20:10 Aewd. 32:51; Izhd. 106:32,33

20:11 Izhd. 78:15; 105:41; lca. 43:20; 48:21; 1 Kur. 10:4

20:12 Řxřa. 27:14; Aewd. 1:37

20:14 Aewd. 23:6; Eub. 10,12

20:16 Uffuy 2:23; 14:19

20:21 Řqd. 11:18

20:22 Řxřa. 33:37

20:25 Řxřa. 33:38; Aewd. 32:50

DI ŘEXŘA

²⁷ Musa igga am mammec i d as yumur SIDI. Uřyen adrar n Hur ztat i tiřřawin n marra tamesmunt.

²⁸ Musa icarra Harun zeg warruđ nnes uca issyarđ it i Alieazar, mmis. Uca immut Harun din x tqiccat n wedrar. *Xenni ihwa-dd* Musa zeg wedrar ak-d Alieazar. ²⁹ Marra tamesmunt teřra belli Harun iđreq i buřbeř nnes uca run řřatin n wussan di ssibbet n Harun, marra taddart n Israyil.

Tasexxart n ujeřid n Earad

21 ¹ Akeneani, ajeřid n Earad nni izeddřyen di *Temmut* n Ljanub, isřa belli yusa-dd Israyil x webrid n Atarim, immney đidd i Israyil uca iřřef *ca* zwaysen d imeřbas.

² *Xenni* iwca Israyil ijj n wawař i SIDI uca inna “Mařa d tidett tearned řřens-a deg ufus inu, necc ad řarrmey tinneddam nsen i *uteřhi*.” ³ SIDI istajeb i Israyil uca isellem as ikeneaniyyen uca iřarrem iten i uteřhi uřa d marra tinneddam nsen uca iřaya amcan nni s yisem n řurma. .

Afiřar n nnřas

⁴ *Xenni* fessyen iqidan nsen zeg wedrar n Hur *ruřen* x webrid řar řebřar n Telga uca s man aya *tuya ittxeřsa* ad nnřen i temmut n Idum. Uca řřens war isbir deg webrid. ⁵ Aqa iqaceř řřens đidd i SIDI d Musa “Mayemmi d aney-dd tessuffyem zi Miřra mařend ad nemmet di řexřa-ya? War da ięi weřrum uřa d aman. Řemar nney ieiff zeg weřrum-a i war issekk“in!”

⁶ *Xenni* iđreq SIDI ifiřran yareqqen jar řřens inni izeefen řřens uca immut wařřas n řřens n Israyil. ⁷ Yusa-dd řřens řar Musa, nnan “Aqa nexđa, minzi nqaceř ak-d SIDI u akidek. Zaę i SIDI mařend ad xaney ikkes ifiřran-a.” *Xenni* izuř Musa di řřwee n řřens. .

⁸ Inna SIDI i Musa “Egg ijj n ufiřar yareqqen uca sars it x ict n teřnact uca man wen mma ittweeefen zzayes u ixzar dayes, ad iddar.” ⁹ Uca igga Musa ijj n ufiřar n nnřas uca issars it x weqđib uca immsar meřmi izeeef *ca* n ufiřar *ca* n yijjen, aqa ixzar řar ufiřar n nnřas uca *xenni* iqim iddar. .

Zi Ubut řar Fisja

¹⁰ *Xenni* fesyen ayt n Israyil iqidan nsen uca wtin iqidan nsen di Ubut. ¹¹ *Xenni* kksen iqidan nsen zi Ubut, wtin iqidan nsen řar arwinat n Eabarim di řexřa i *iřan* ztat i wudem n Mu‘ab manis dd-tneqqar tfuct. ¹² Zi senni kksen iqidan nsen uca wtin iqidan nsen di teřzurt n *teřzart* n Zarad. ¹³ Zi senni kksen iqidan nsen uca wtin iqidan nsen řar ujemmađ n *yeyzar* n Arnun, wenni *issizřen* di řexřa uca iffeř zi jjihet n weymir n Imuriyyen, minzi aqa Arnun d amyr ak-d Mu‘ab, jar Mu‘ab d Imuriyyen. ¹⁴ X uya qqaren deg wedlis ittwanřen n garrat n SIDI

“*Wahib di Sufa d tyeřratin n Arnun,*

¹⁵ *u tiyeřratin i dd-ihekkwan,*
ařami meyyřent řar tzeddiyt n Ear,
d tenni isennden x weymir n Mu‘ab.”

¹⁶ Zi senni *ruřen* řar Bi‘r. Wa aqa d anu x min xef inna SIDI i Musa “Smun řřens, *xenni* ad asen wceř aman.” ¹⁷ *Xenni* iřennej Israyil izři-ya:

20:28 Aewd. 10:6; 32:50

21:3 ‘istajeb i Israyil’ - s Teibranit ‘isřa i tmijja n Israyil’.

21:6 1 Kur. 10:9

21:7 ‘ifiřran’ - s Teibranit ‘afiřar’.

21:8 Yuř. 3:14

21:9 2 jęđ. 18:4; Yuř. 3:14

21:10 Řxřa. 33:43

21:13 Řqđ. 11:18

DI ŘEXŘA

“Ngez, a anu,
u kenniw ad xas-dd tarrem.

¹⁸ *Cek anu, wenni yzin řhukkam,
wenni ineqcen tarwa n tařiret n řgens ak-d umgewwad nsen
s iqetřaben nsen.”*

Zi řexřa ruřen řar Mattana ¹⁹ uca zi Mattana řar Nařliyil, zi Nařliyil řar Bamut, ²⁰ uca zi Bamut řar teřzurt nni iřan deg yeyyar n Mu’ab, x tqiccat n Fisja nni ittšijjan řar unezruf.

Ayelleb x Siřun d Euj

²¹ *Xenni issekk Israyil ireqqasen řar Siřun, ajeřid n Imuriyyen, inna .*

²² *“Ejj ayi ad zwiř x temmurt nnek. War negg^wej ca řar iyyaren niř řar tzayarin uca war nses
aman zeg wanuten. X webrid igellden i xef i řa needu, ař i řa needu iymiren n temmurt nnek.”*

²³ *Maca Siřun war yejji ad iřwa Israyil x iymir nnes. Issmun Siřun marra řgens nnes uca iffeř
řima ad imsagar ak-d Israyil, řar rexřa, uca yusa-dd di Yařař uca immneř ak-d Israyil. ²⁴ Uca Is-
rayil iwta it s řeqdeē n ssif uca iksi temmurt nnes d řwart zi Arnun ař Yabbuq, ař ayt n Eammun,
minzi iymir n ayt n Eammun aqa-t d ij n lbaraj ijeħden. ²⁵ Iksi Israyil marra tineddam-a uca
izdeř Israyil di marra tineddam n Imuriyyen, di řacmun u di marra tnedddam i řares dd-iqq-
nen. ²⁶ Minzi řacmun tuřa d tandint n Siřun, ajeřid n Imuriyyen, uca netta tuřa immneř ak-d
ujeřid i d as-dd izwaren n Mu’ab uca iksi zzayes marra tammurt nnes ař Arnun. ²⁷ S uyenni
qqaren inni issawařen s wawařen iweznen*

*“Asem-dd řar řacmun,
ad tettwabna u ad tettwaedeř tendint n Siřun!*

²⁸ *Minzi timessi teffey-dd zi řacmun
uca ijj n ueccař zi tendint n Siřun*

*icca Ear n Imu’abiyyen,
řhukkam n řueřat n Arnun. .*

²⁹ *Uct xak, Mu’ab! Aqa ittwahellek řgens n Kamuc.*

*Tarwa nnes i tuřa yarewřen
d yessis aqa isellem iten d imeřbas i Siřun,
ajeřid n Imuriyyen. .*

³⁰ *Aqa newwet iten.*

řacmun ittwahellek ař Dibun.

*Nareddeř iten ař Nufař
tenni iřan ař Midaba.”*

³¹ *Ammu i idweř Israyil ad izdeř di temmurt n Imuriyyen. ³² Uca issekk Musa ibergagen řar
Yaēzir uca ksintineddam i řares dd-iqqnen uca uzzřen x Imuriyyem nni tuřa din izeddyen.*

³³ *Xenni meyyřen zeg webrid nsen, uřen abrid řar Bacan. Xenni iffeř-dd Euj, ajeřid n Bacan,
maħend ad kidsen immsagar, netta d marra řgens nnes, i umenyi di Idraēi. ³⁴ Inna SIDI i Musa*

21:21 Aewd. 2:26; Řqd. 11:19

21:22 Řxřa. 20:17

21:23 Aewd. 2:30; 29:7; Yacuwa 24:8; Řqd. 11:20

21:24 Aewd. 2:33,37; 29:7; Yacuwa 12:2; 24:8; Řqd. 11:2; Izħd. 135:11, 12; 136:19; Eamus 2:9

21:25 Aewd. 2:34, 35

21:28 Ica. 48:45

21:29 1 Ijğd. 11:7, 33

21:33 Aewd. 3:1; 29:7

“War zzayes ttegg^wed ca, minzi necc ggiy t deg ufus nnek, ak-d marra řgens nnes d temmurt nnes uca ad zzayes tegged amecnaw min teggid zi Siħun ajeġid n Imuriyyen wenni tuya izeddyen di Ħabun.”³⁵ Uca aredġen t, netta d tarwa nnes d marra řgens nnes, ař war iqqim uřa d ijj n umařwar uca ksin tammurt nnes d řwart. .

Baleam ittwařaya zi Balak

22¹ Xenni fesyen ayt n Israyil iqiđan nsen uca wtin iqiđan nsen di řewđat n Mu’ab, arendad n Ariħa nni iġan řar ujemmađ n L’Urdun.² Uca izra Balaq, mmis n řiffur, marra min igga Israyil deg Imuriyyen.³ Uca Mu’ab tuya ittegg^wed ařas zi řgens-a, minzi tuya-ten deg wařas. Mu’ab tuya ittnexřae zi ayt n Israyil.

⁴ Uca inna Mu’ab i imyaren n Midiyan “Řexxu řřaci-ya ad iřseħ marra min i d aney-dd innden, am mammec iřesseħ ufunas taziyzawt n yeyyar.” Tuya Balaq, mmis n řiffur, ajeġid n Mu’ab.

⁵ Issekk ireqqasen řar Baleam, mmis n Baer, řar *tendint* n Fattur řar yeřzar, di temmurt n ayt n Eamuw maħend ad as dd-řayan uca *netta* inna “Xzar, iffey-dd yji n řgens zi Miřra uca xzar, aqa idřa udem n temmurt uca aqa nitni zeddyen nican arendad inu.”⁶ As-dd řexxu, neeř řgens di řtwee inu, minzi aqa ijhed xafi. Ad tay necc zemmarey ad t yeřbey niy ad t ssuffeey zi temmurt, minzi necc ssney belli wi i řa tbarked cek, ad ittwarek u wi i řa tneeřed, ad ittwaneeř.”

⁷ Xenni ruħen imyaren n Mu’ab d imyaren n Midiyan ak-d řmunet n uezzem deg ufus nsen. Iwđen řar Baleam uca ssiwřen akides s wawařen n Balak.⁸ Netta inna asen “Sensem da ġiřet-a, xenni necc ad xawem dd-arrey am mammec řari i řa issiweř SIDI.” Xenni qqimen řħukkam n Mu’ab řar Baleam.⁹ Uca yusa-dd AREBBI řar Baleam, inna “Min enan iryazen nni iġan akidek?”¹⁰ Inna Baleam i AREBBI “Balak, mmis n řiffur, ajeġid n Mu’ab, issekk iten-dd řari, *inna*”¹¹ Aqa da, ijj n řgens iffey-dd zi Miřra u aqa idřa udem n temmurt. As-dd, neeř it di řtwee inu. Ad tay zemmarey xenni ad kisen mmenyeey niy ad ten ssuffeey.”¹² Uca inna AREBBI i Baleam “War ttriħ kisen niy ad tneeřed řgens nni, minzi řgens aqa ittwarek.”

¹³ Xenni ikkar Baleam di řřbeħ uca inna i řħukkam n Balak “Dewřem-dd řar temmurt nwem, minzi SIDI war d ayi ismiħ ħima ad raħeey akidwem.”¹⁴ Xenni kkaren řħukkam n Mu’ab uca dewřen-dd řar Balak uca nnan “Baleam yugi ad dd-yas akidney.”

¹⁵ Issekk Balak eawed řħukkam, *ead* ktar u *ead* wenni icenneen ktar x yina *imezwura*.¹⁶ Usin-dd řar Baleam, nnan “Ammu iqqar Balak, mmis n řiffur ‘Ttzawgeey cek, war teji ixef nnek maħend war řari dd-ttased!’¹⁷ Minzi ad cek karmey s wařas uca ad ggey marra min d ayi i řa tinid. Ttzawgeey cek, as-dd uca neeř řgens-a di řtwee inu!”

¹⁸ Yarra Baleam uca inna i imsexxaren n Balak “Waxxa Balak ad ayi iwc taddart nnes teccur s nnuqart d wurey, *ead* war zmirey ad ffeey x řumur n SIDI, AREBBI inu, *maħend* ad *ggey* ca n řħajet d tamezyant niy x ca n řħajet d tameqqrant.”¹⁹ Xenni řexxu, ttzawgeey kenniw, qqimem danita ġiřet-a ħima ad ssney min d ayi i řa yini SIDI ead ktar.”²⁰ Di ġiřet yusa-dd AREBBI řar Baleam, inna as “Mařa dewřen-dd yeryazen nni *eawed* maħend ad ac-dd řayan, kkar xenni uca ruħ akidsen. Maca war ttegg myir min d ac i řa iniy.”²¹ Ikkar Baleam řar řřbeħ uca iħezzem i teyyuĉ nnes uca yuyur ak-d řħukkam n Mu’ab.

21:34 Izh. 136:20
21:35 Izh. 136:20, 21, 22
22:5 Yacuwa 24:9
22:18 Řxřa. 24:13

²² *Xenni* ittwassary lyađab n AREBBI, minzi netta iruđ uca **Lmalak n SIDI** ibedd deg webrid am ijj n řeđu dıdd nnes. Netta inya x teyyuĉ nnes uca tnayen n iđudriyyen tuđa-ten akides. ²³ Uca tayyuĉ teđra **Lmalak n SIDI** ibedd deg webrid s ssif nnes ittwejbden deg ufus nnes. S uyenni terđem teyyuĉ zeg webrid uca tuyur deg iyyar. *Xenni* iwta Baleam tayyuĉ ĥıma ad tt yarr ĥar webrid. -

²⁴ Maca **Lmalak n SIDI** ibedd deg ict n tebrıdıt teđřar dt zıyart nni s yijj n weđbar ĥar tťarf d ijj n weđbar ĥar tťarf nneđnit. ²⁵ Umi teđra teyyuĉ **Lmalak n SIDI**, teđřeq ĥar weđbar uca ittwađřar uđar n Baleam ak-d weđbar uca netta iqqim iccat itt.

²⁶ Uca iruđ **Lmalak n SIDI** ĥar zıat uca ibedd deg ijj n wemcan iđřar aťtas ař mani war ittwifi tťasie mađend ad yiři iđeyyed ĥar yeffus uřa ĥar uzeřmađ. ²⁷ Umi teđra teyyuĉ **Lmalak n SIDI**, tđarc sadu Baleam uca Baleam iffugem uca ifarc tayyuĉ s yijj n ukeuccuđ.

²⁸ *Xenni* yarzem SIDI aqemum n teyyuĉ uca tenna i Baleam “Min d ac ggıy umi d ayi tťarced řexxu ead třata n imuren?” ²⁹ *Xenni* inna Baleam i teyyuĉ “Minzi cem tđuřared xafi. Mři yari ssif deg ufus inu, ad tiři xenni nyıđ cem!” ³⁰ Tenna teyyuĉ i Baleam “Ma war ĥıy necc tayyuĉ nnek i xef tenyid zeg wami necc ĥarek ĥıy ař ass-a? Ma aqa necc nnumey teggeđ ak kik ammu?” Uca yarra-dd xas “Llal!” ³¹ *Xenni* yarzem SIDI tiťtawin n Baleam ařami izra **Lmalak n SIDI** ibedd deg webrid s ssif nnes ittwejbden deg ufus nnes. *Xenni* isseqwes Baleam azeđif nnes uca uđar am dd-yarra udem nnes ĥar *temmurt*. ³² *Xenni* inna as **Lmalak n SIDI** “Mayemmi tewtid tayyuĉ nnek třata n imuren? Xzar aqa necc ffıyey-dd am řeđu nnek minzi abrid-a ittđarra ayi necc nican. ³³ Tayyuĉ teđra ayi uca terđem xenni zi zıat i wudem inu třata n imuren. Mařa war terđim zi zıat i wudem inu, *xenni* necc ad yiři aqa řexxu nyıđ cek u nettat ad tt jjeđ ad teddar.”

³⁴ *Xenni* inna Baleam i **Lmalak n SIDI** “Aqa necc xđıy, minzi war ssineđ belli cek tbedded zıati deg webrid. Ead řexxu, mařa aya d řeıb dt tiťtawin nnek, necc ad dd-dewřey.” ³⁵ Inna **Lmalak n SIDI** i Baleam “Ruđ ak-d iwdan-a, maca siweř waha min d ac i ĥa inıy.” *Ammu* iruđ Baleam ak-d řđukkam n Balak.

³⁶ *Umi* Balak isřa, aqa Baleam yusa-dd, iruđ ĥıma ad t immeřqa ĥar tandint n Mu’ab i iđan ĥar jjihet n weymir n Arnun, ĥar tťarf n jjihet n weymir. ³⁷ Uca Balak inna i Baleam “Ma war ssekkey necc *iwdan* ad ac dd-řayan? Mayemmi war dd-tusid ĥari? Ma war zemmaređ necc ad cek karmey?” ³⁸ *Xenni* yarra-dd Baleam x Balak “Aqa da, necc usıy-dd ĥark, *maca* ma zemmaređ necc řexxu ad ssiwřey x ca? Awař nni i ĥa yegg SIDI deg uqemum inu, ggur ad t inıy.” ³⁹ Uca iruđ Baleam ak-d Balak uca usin-dd ĥar tendint n Ĥařut. ⁴⁰ *Xenni* iřarř Balak ifunasen d wuđi, issekk zıaysen ĥar Baleam u ĥar řđukkam nni tuđa akides. ⁴¹ Di řřbeđ immsar belli Balak yiwi akis Baleam uca issıři it x řueřat n Bael mani tuđa izemmar ad izar řgens ař tťarf igg’ejen qaē.

Baleam ibarek Israyil

23 ¹ *Xenni* inna Baleam i Balak “Bna sebēa n iealřaren danita i necc uca sewjed ayi sebēa n imwan d sebēa n icarıyyen.” ² Balak igga am mammeĉ d as inna Baleam uca Balak d Baleam qeddmn ijj n umwa d ijj n icarı x *kuř ijj* n uealřar. ³ *Xenni* Baleam inna i Balak “Bedd *din* zıat i tıarřt n weĉmađ nnek, *xenni* necc ad rađey. Ad tađ ak kidi imsagar SIDI uca man awař nni d ayi i ĥa isscen, necc ad ac t-ıdd sřargebeđ.” *Xenni* iruđ Baleam ĥar *tqıccat* d taqeccart n *wedrar*.

⁴ U AREBBI immeřqa ak-d Baleam uca *netta* inna as “Aqa ssgaeđey sebēa n iealřaren uca

22:23 2 Buř. 2:16; Yah. 11

22:28 2 Buř. 2:16; Yah. 11

22:32 2 Buř. 2:15

22:38 ‘yarra’ - s Teıbranıt ‘inna’.

DI ŘEXŘA

qeddmey ijj n umwa d ijj n icarri x kuř ijj n uealtar.”⁵ Xenni igga SIDI ijj n wawař deg uqemmum n Baleam uca inna “Dweř ęar Balak uca siweř akides ammu.”

⁶ Uca umi ęares-dd idweř, aęa da, ibedd zzat i tęarřt n wecmađ nnes, *jmie* ak-d řęukkam n Mu’ab.

⁷ Xenni ibda ięqar netta awař nnes iweznen, inna

“Zi Aram indeh ayi-dd Balak, ajeęid n Mu’ab,
zeg idurar n ccarę, inna
‘As-dd, neeř ayi Yaequb,
as-dd, zawar Israyil!’

⁸ Maca mammec i ęa neeřey,
wenni war ittwaneeřen zi Arebbi
u mammec i ęa zawarey
wenni war izawar SIDI?

⁹ Minzi zi tqiccat n tęuđar twařiy t
uca zi tiwririn xezzarey days.
Aęa wa d ijj n řgens izedđęen wehędes
u war ięesseb ixef nnes jar řegnus.

¹⁰ Wi i ęa ięesben acař n Yaequb
niy wi i ęa ięesben řqedd n arbee zi Israyil?
Ejj ad immet řeemar inu řmewt n imseggaden
u ejj eawed ad yiři uneggar n tudart inu ad imqudda akides!”

¹¹ Uca xenni Balak inna i Baleam “Min d ayi teggid? Necc iwyey cek ģima ad tneeřed řeedyan inu, maca xzar, aęa nican tbarked ten!”¹² Netta yarra-dd, inna “Ma war ittęeřęi ad ģdiy maģend ad ssiwřey min igga SIDI deg uqemmum inu?”¹³ Xenni inna Balak “Ttawgey cek ad dd-tased akidi ęar ijj n wemcan nneđni zi manis i ęa tęared řgens eawed. Ad tęared tęrufa nnes waha, war t tęarred marra. Zi senni ad t tneeřed di tęwee inul!”

¹⁴ Uca yiwyi it ęar řewđa n řufim x tqiccat n Fisja uca ibna *din* sebena i ealęaren uca x kuř ijj n uealtar iqeddem *din* ijj n umwa d ijj n icarri.¹⁵ Netta inna i Balak “Mařa cek ad tbedded da zzat i tęarřt n wecmađ nnek, xenni necc ad kis mmsagarey din.”¹⁶ Uca imsagar SIDI ak-d Baleam uca igga ijj n wawař deg uqemmum nnes uca inna “Dweř ęar Balak uca ini as ammu.”¹⁷ Uca netta yusa-dd ęares, u xzar, netta tuęa ibedd zzat i tęarřt n wecmađ nnes uca řęukkam n Mu’ab bedden zzates. Inna as Balak “Min inna SIDI?”

¹⁸ Xenni ibda netta awař nnes iweznen, inna

“Kkar, Balak, řhess!

Seř ęari, cek, mmis n řiffur!

¹⁹ Arebbi war ięi d aryaz, maģend zeema ad isszarreę,
niy d mmis n bnađem maģend zeema ad t iřęef wendam.
Ma ad yini uca war tt itteęę,
niy ad issiweř uca war tt ittkemmiř? .

²⁰ Aęa da, aęa tęfey řumur ģima ad barkey.
Umi ibarek netta,
necc war zemmarey ad dd-arrey aya.

23:9 Aewd. 33:28

23:16 Řxřa. 22:35

23:19 1 řam. 15:29; ęac. 1:17

DI ŘEXŘA

²¹ War ittwiři řmueřiyet n Yaequb
uřa d arbar *ibettřen* n Israyil war t izar.
SIDI, AREBBI nnes, aqa-t akides
uca ařuđi s wesruddeř di řbuq di řtwee n ujeřid aqa-t dayes. .

²² Arebbi issufey iten-dd zi Miřra.
Netta i nitni am ca n waccawen n ufunas n řexřa. .

²³ War din awař n tgezzant đidd i Yaequb
u war din aezzem đidd i Israyil.
Ta d řweqt aqa tettwana x Yaequb d Israyil
'Aqa da, min igga Arebbi!'

²⁴ Aqa da, řgens ad ikkar amecnaw ict n teyradt
u ad dd-igaeesed am weyrad.
War issezzeř ixef nnes ař i řa yecc taymart nnes
uca ad issu idammen n min imezzeq." .

²⁵ Xenni Balak inna i Baleam "Mařa xenni war tersed qae ad t tneěřed, war t ttbarak ca eawed."

²⁶ Baleam yarra-dd uca inna i Balak "Ma war d ac nniř 'Marra min d ayi i řa ini SIDI, ad t ggeř?" "

²⁷ Xenni inna Balak i Baleam "Ttazawgeř cek ad dd-tased, ad cek awyeř řar ijj n wemcan nneđni.
Ad tař ad yiři yarđa di tiřtawin n AREBBI mařa ad t tneěřed zi senni di řtwee inu." ²⁸ Uca Balak
indeh Baleam řar tqiccat n Fařur nni ixezwaren řar řexřa. ²⁹ Xenni Baleam inna i Balak "Bna
danita sebea n ieařaren uca sewjed ayi danita sebea n imwan d sebea n icarriyyen." ³⁰ Balak
igga am mammec d as inna Baleam uca x kuř ijj n ueařtar iqeddem *din* ijj n umwa d ijj n icarri.

Awařen iweznen n Baleam

24¹ Izra Baleam belli aqa yarđa i tiřtawin n SIDI umi ibarek Israyil uca xenni war ggur ad
yarzu, amecnaw amur amezwaru d umur wiss *tnayen*, di tgezzant, maca yarra udem nnes
řar řexřa. ² Umi issgaeed tamuřři nnes, izra Israyil izdeř *din*, elahřab tiqebbař nnes, xenni yusa-
dd Arruř n AREBBI xas. ³ Xenni ibda netta awař nnes iweznen, inna

"Awař n Baleam, mmis n Baeur,
awař n weryaz ijeħden wenni umi teqqen tiřt,
⁴ ijj n wawař n wenni iřin awařen n Arebbi,
d wenni, am ixezar aweħři n Umzemmar x kuřci,
iwdan am d as ttwarezment tiřtawin.

⁵ A Yaequb, mečarř řebħen iqidan nnek
d tzeddiyın nnek, a Israyil!

⁶ Amecnaw tiyzurin ittwarezizđan,
amecnaw ařemmuy icewwaren ak-d yeyzar,
amecnaw ssibri nni izzu SIDI,
amecnaw ticejjura n tengelt ztat i waman. .

23:21 Izhđ. 32:1, 2; 51:11; Irm. 50:20; Rum. 4:7

23:22 Řxřa. 24:8

23:24 'min imezzeq' - nican zi Teibranit 'min issnuqeb' niř 'min isseyzem'.

24:6 'řibr' - ixs ad yini 'aluwi' ('aloes')

DI ŘEXŘA

⁷ Zeg ibuqařen nnes ad ssizzřen waman
uca zzariëet nnes ad tiři di tuffet.
Ajeğid nnes ad ittwassgaeëed x Axax
u tageldit nnes ad tettwassueřa.

⁸ Arebbi issuffey it-idd zi Miřra.
Jjehd nnes amecnaw accawen n ufunas n řexřa.
Ad yecc řegnus, iyrimen nnes,
ad iřbez iyussan nsen
uca ad ten issnuqqeb s fritcat nnes. .

⁹ Aqa iynes,
issizzer ixef nnes amecnaw ayrad, amecnaw tayradt.
Wi t i ya issekkaren?
Wenni i ya tbarked, ad yiři ittwabarek
u wenni i ya tneëřed, ad yiři ittwaneëř!” .

¹⁰ Xenni ittwassary ufugem n Balak x Baleam. Iwta netta deg ifassen nnes uca Balak inna i Baleam
“Aqa řayıř-dd cek maħend ad tneëřed řeedyan inu, maca xzar, aqa tbarked iten ead nican třata
n imuren!” ¹¹ Xenni řexxu, arweř yar wemcan nnek! Necc nniy ac t, ad cek cenneey ařtas, maca
xzar, SIDI imnee xak ccenëet nni!”

¹² Xenni inna Baleam i Balak “Ma war ssiwřey ak-d ireqqasen nni d ayi-dd tssekkeed uca nniy
¹³ “Waxxa Balak ad ayi iwc taddart nnes teccur s snuqart d wurey, xenni necc ead war zmirey
ad eeddiy x řumur n SIDI maħend ad ggey ca n řħajet n řxar niy n řyar i dd-itteffyen zeg wuř
inu. Min i ya yini SIDI, ad t iniy.’ ¹⁴ Řexxu xenni, aqa da, necc ad dd-dewřey yar řgens inu. As-
dd, necc ad cek ssaregbey x řefhamet uca ad ac iniy min d ac i ya yegg řgens-a deg uneggar n
wussan.”

¹⁵ Xenni ibda netta awař iweznen nnes, inna

“Awař n Baleam, mmis n Baëur,
awař n weryaz ijehden, wenni umi teqqen tiřř!

¹⁶ Tawařt n wenni isřin awařen n Arebbi,
d wenni issnen zi tussna n wenni d Ameuři x kuřci,
d wenni, am ixezřar aweħħi n Umzemmar x kuřci,
iwđan am d as ttwarezmen tiřřawin.

¹⁷ Ad t zary, war iři řexxu,
ad t twařiy, maca war iři zi řadaset.
Ad dd-iffey itri zi Yaëqub
uca ad tekkar teyyarct n řħakem zi Israyil,
wenni i ya VERMORZELEN / iyeřteř? iyezdisen n Mu’ab
uca ad iřbez marra tarwa n ssdee .

¹⁸ uca ad ittwařteř Idum d arhan
u Saëir eawed ad t třfen d řwart, inni d řeedyan nnes,
uca ammu i ya igg Israyil s taryast.

24:8 Řxřa. 23:22

24:9 Amz. 49:9; Řxřa. 23:24

24:13 Řxřa. 22:18

24:17 lrm. 48:45

DI ŘEXŘA

¹⁹ *U wenni dd i ȳa iffȳen zi Ȳaequb ggur ad ihkmen
u netta ad issellek inni ittwassnejmen zi tendint.”*

²⁰ *Umi netta izra Eamaliq, ibda awař iweznen nnes, inna
“Eamaliq d amezwaru n řegnus,
maca aneggaru nnes ad idweř d ahellek!”*

²¹ *Řami izra Iqiniyyen, ibda netta awař iweznen nnes, inna
“Tazeddiyt nnek temten
uca teggid řeucc nnek di teřđart.*

²² *Ead Qayin ad ittwakettef.
Ař meřmi izemmar ad ac dd-yawi Accur d amehbus?”*

²³ *Uca ibda netta awař iweznen nnes, inna
“Ay, wi i ȳa iqqimen iddaren xmi i ȳa yegg Arebbi aya?*

²⁴ *Iȳarruba zi jwayeh n Kittim ad ȳezzan Accur
uca ad ȳezzan eawed x Eabir
u netta tanya ad ittwatehȳa.”*

²⁵ *Ikkar Bałeam uca yuyur uca idweř ȳar wemcan nnes n tzeddiyt. Uřa d Balak ittef abrid nnes.*

Israyil d lařnam n yessis n Mu’ab

25¹ Izdeȳ Israyil di Ciřtim uca ibda řgens ad iqehȳeb ak-d yessis n Mu’ab.² Earđen-dd řgens ȳar tȳarři n irebbiten nsent uca řgens icca zȳaysent uca yuđar i irebbiten nsent.³ *Ammu* imun řgens ak-d Bał-Fayur uca ittwassarȳ lȳađab n SIDI x Israyil.

⁴ Inna SIDI i Musa “Ksi marra *iryazen nni* d izeřifen n řgens uca ayeř iten ztat i SIDI di tfuct *iřarren*, ař i dd ȳa ittwadweř řħaduq n lȳađab n SIDI n Israyil.”⁵ *Xenni* inna Musa i řquđat n Israyil “Ejj kuř ijj ad iney *inni* zi jar yeryazen nnes imunen ak-d Bał-Fayur!”

⁶ Uca aqa da, ijj n weryaz zeg ayt n Israyil yusa-dd uca yiwi-dd ict n *temȳart* tmidiyanect ȳar aytmas ztat i tiřtawin n Musa uca ztat i tiřtawin n marra tamesmunt n ayt n Israyil, am trun niřni ȳar tewwart n Uqiđun n Umsagar.⁷ Izra it Finařas, mmis n Alieazar, mmis n ukehhan uca netta ikkar zi řwest n tmesmunt uca iksi ijj n uřric deg ufus nnes.⁸ uca iruř awarni i weryaz ȳar uqiđun s řqubbet uca issnuqqeb iten s tnayen, *ammu* arȳaz zi Israyil uřa d tamȳart s ueddis nnes. *Xenni* tbedd jiriřect x ayt n Israyil.⁹ Uca mmuten di jiriřect arebea u-eicirin-ařaf n *idwan*.

¹⁰ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹¹ “Fineřas, mmis n Alieazar, mmis n Harun, akehhan, isseeqeb-dd asear inu x ayt n Israyil, minzi netta tuȳa imħeđ *ařtas* di řwest nsen s tusmi inu, ařami necc war *hđijey* ad teħhiȳ ayt n Israyil di řweqt n tusmi inu.¹² X uȳa ini ‘Xzar, ad as wceȳ řeahd inu n řehna.¹³ Netta d zȳariect nnes awarni as ad ȳarsen yiři řeahd n tukehhan i řebda, minzi netta tuȳa imħeđ di tiřwee n

24:19 2 řam. 8:14

25:1 Řexřa. 31:16; 33:49

25:2 Izhd. 106:28; Hucia9:10

25:3 Izhd. 106:29

25:4 Aewd. 4:3; Yacuwa 22:17

25:7 Izhd. 106:30

25:9 1 Kur. 10:8

25:11 2 Kur. 11:2

25:12 106:31

AREBBI nnes uca ifda x ayt n Israyil.' ”

¹⁴Isem n weryaz Israyili, i ittwanŷen *jmie* ak-d temŷart Tamidyanect, *tuŷa-t* d Zimri, mmis n Salu, ijj n umŷar x ict n taddart n ict n tbatat n Icimeuniyyen. ¹⁵Isem n temŷart Tamidyanect i tuŷa ittwanŷen *tuŷa-t* Kuzbi, yeŷis n Ŝur, wenni d ijj n uzeŷif x teqbič n ict n taddart n yijj n tbatat n Imidyaniyyen.

¹⁶Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹⁷“Hřarem x Imidyaniyyen uca Ʒellbem xasen,¹⁸ minzi nitni hřaren kenniw s tehraymect nsen s minzi kenniw zeřŷen zi jjihet n Faŷur d Kuzbi, yeŷis n umŷar n Midyan, učmatsen, tenni ittwanŷen deg wass n jjiřhect di ssibbet n Faŷur.” ¹⁹Uca awarni n jjiřhect immsar *min dd-igguren*:

Aħesseb n Israyil i twařat wiss tnayen

26¹Issiweř SIDI ak-d Musa d Alieazar, mmis n Harun, akehhan, inna: ²“Heřbem marra tamesmunt n ayt n Israyil, azeŷif *azeŷif*, zi eicřin n isegg^wusa sennej, elašsab taddart n ibabaten nsen, kuř ijjen di Israyil nni dd-itteffŷen ak-d řeeskar.” ³Musa d Alieazar, akehhan, ssiwřen akidsen di řewđat n Mu’ab, Ʒar L’Urduŷ *arendad* n Ariřa uca nnan ⁴“Zi eicřin n issegg^wusa sennej!” am mammeč t yumur SIDI i Musa.

Ina d ayt n Israyil nni tuŷa dd-iffŷen zi temmurt n Miřra: .

⁵**Rubin tuŷa d amenzu n Israyil.** Aqa d tarwa n Rubin: zi Hānok, tawacunt n Iħanukiyyen, zi Fallu, tawacunt n Ifalluwiyyen, .

⁶zi Hāřrun tawacunt n Iħařruniyyen, zi Karmi tawacunt n Ikarmiyyen.

⁷Tina tuŷa d tiwacunin n Irubiniyyen uca inni zzaysen ittwaħesben tuŷa-ten di třata u-rebein-ařaf u-sebea-mya u-třatin n *yeryazen*.

⁸Tarwa n Fallu *tuŷa-ten: myř* Iliyab.

⁹Tuŷa tarwa n Iliyab: Nimuyil, Datan d Abiram. Ina, Datan d Abiram, tuŷa-ten d imřayan n tmesmunt inni iŷewwŷen đidd i Musa d Harun, *jmie* ak-d ubarru n Quraħ, umi Ʒewwŷen đidd i SIDI. ¹⁰Tammurt tarzem aqemmm nnes uca tsarđ iten, *jmie* ak-d Quraħ, řami immut ubarru *iyewwŷen* nni umi timessi tecca mitayn u-xemsin n *yeryazen*. Dewřen nitni d ijj n wečřam.

¹¹Maca tarwa n Quraħ war mmuten ca.

¹²**Ina tuŷa d tarwa n Cimeun elašsab tiwacunin nsen:** zi Nimuyil tawacunt n Inimuyiliyyen, zi Yamin tawacunt n Iyaminiiyyen, zi Yakin tawacunt n Iyakiniyyen, ¹³zi Zaraħ tawacunt n Izarahiiyyen, zi Cawul tawacunt n Icawuliyyen. ¹⁴Tina tuŷa d tiwacunin n Icimeuniyyen: tnayen u-eicřin-ařaf u-mitayn n *yeryazen*.

¹⁵**Ina tuŷa d tarwa n Jad elašsab tiwacunin nsen:** zi řiřun tawacunt n Iřifuniyyen, zi Hāĵji tawacunt n Iħāĵjiwiyyen, zi Cuni tawacunt n Icuniyyen, ¹⁶zi Uzni tawacunt n Iyuzniyyen, zi Eiri tawacunt n Ieiriyyen, ¹⁷zi Arud tawacunt n Irudiyyen, zi Ariřili tawacunt n Iriřiliyyen. ¹⁸Tina *tuŷa-tent* d tiwacunin n Jad uca inni zzaysen ittwaħesben *tuŷa-ten* di arebein-ařaf u-xemsa-mya.

25:14 'ict n taddart n ict n tbatat' - ixs ad yini 'rağ i dd-itteffŷen zeg ict n tbatat ak-d twacunin i dayes d jjiřat nnes'.

25:17 Řxřa. 31:2

25:18 Asa. 18:6

26:2 Řxřa. 1:3

26:4 Řxřa. 1:1, 2, 3

26:5 Amz. 46:9; Uffuŷ 6:14; 1 Imzr. 5:1

26:9 Řxřa. 16:12

26:9 'imřayan' - inni ittwařayan

DI ŘEXŘA

¹⁹ **Tarwa n Yahuda tuya-ten d Eir d Unan.** Maca mmuten Eir d Unan di temmurt n Kenean. ²⁰ *Ina tuya-ten d tarwa n Yahuda elaḥsab tiwacunin nsen:* zi Cila, tawacunt n Icilayyen, zi Faraṣ tawacunt n Ifaraṣiyyen, zi Zarah tawacunt n Izarahiyyen.

²¹ *Uca ina tuya-ten d tarwa n Faraṣ:* zi Haṣrun tawacunt n Iḥaṣruniyyen, zi Ḥamul tawacunt n Iḥamuliyyen. ²² *Tina tuya-tent d tiwacunin n Yahuda uca inni zzaysen ittwaḥesben tuya-ten di setta u-sebein-ařaf u-xemsa-mya n yeryazen.*

²³ **Ina tuya-ten d tarwa n Issakar elaḥsab tiwacunin nsen:** zi Tulae tawacunt n Itulaeiyyen, zi Puwa tawacunt n Ipuwaniyyen, ²⁴ zi Yacub tawacunt n Iyacubiyyen, zi Cimrun tawacunt n Icimruniyyen. ²⁵ *Tina tuya-tent d tiwacunin n Issakar uca inni zzaysen ittwaḥesben tuya-ten di arebea u-settin-ařaf u-teřt-mya n yeryazen.*

²⁶ **Ina tuya-ten d tarwa n Zabulun elaḥsab tiwacunin nsen:** zi Sarid tawacunt n Isaridiyyen, zi Ilun tawacunt n Iluniyyen, zi Yaḥliyił tawacunt n Iyaḥliyiłiyyen. ²⁷ *Tina tuya-tent d tiwacunin n Izabuluniyyen uca inni zzaysen ittwaḥesben tuya-ten di settin-ařef u-xemsa-mya n yeryazen.*

²⁸ **Ina tuya-ten d tarwa n Yusuf elaḥsab tiwacunin nsen:** Manassi d Ifrayim.

²⁹ **Ina tuya-ten d tarwa n Manassi:** zi Makir tawacunt n Imakiriyyen. Makir yejj-d Jilead. Zi Jilead *teffey* twacunt n Ijileadiyyen.

³⁰ *Ina tuya-ten d tarwa n Jilead:* zi Ieazar tawacunt n Ieazariyyen, zi Ḥalaq tawacunt n Iḥalaqiyyen,

³¹ zi Asriyił tawacunt n Isriyiłiyyen, zi Cakam tawacunt n Icakamiyyen, ³² zi Cimidae tawacunt n Icimdaeiyyen, zi Ḥafar tawacunt n Iḥafariyyen.

³³ *Uca Ṣalufḥad, mmis n Ḥafar, war tuyi yares tarwa, maca yessis. Ina tuya-ten d ismawen n yessis n Ṣalufḥad:* Maḥla, Nuća, Ḥujla, Milka d Tirṣa.

³⁴ *Tina tuya-tent d tiwacunin n Manassi uca inni zzaysen ittwaḥesben tuya-ten di tnayen u-xemsin-ařaf u-sebea-mya n yeryazen.*

³⁵ **Ina tuya-ten d tarwa n Ifrayim,** elaḥsab tiwacunin nsen: zi Cutalaḥ tawacunt n Icutalaḥiyyen, zi Bakar tawacunt n Ibakariyyen, zi Taḥan tawacunt n Itaḥaniyyen.

³⁶ *Ina tuya-ten d tarwa n Cutalaḥ:* zi Eiran tawacunt n Ieiraniyyen.

³⁷ *Tina tuya-tent d tiwacunin n tarwa n Ifrayim uca inni zzaysen ittwaḥesben tuya-ten di tnayen u-třatin-ařaf u-xemsa-mya n yeryazen. Ina tuya-ten d arrawen n Yusuf, elaḥsab tiwacunin nsen.*

³⁸ **Ina tuya-ten d tarwa n Binyamin elaḥsab tiwacunin nsen:** zi Balae tawacunt n Ibalaeiyyen, zi Acbil tawacunt n Icbiliyyen, zi Aḥiram tawacunt n Iḥiramiyyen, ³⁹ zi Cafufam tawacunt n Icafufamiyyen, zi Ḥufam tawacunt n Iḥufamiyyen.

⁴⁰ *Ina tuya-ten d tarwa n Balae:* Ard d Nueman. Zi Ard tawacunt n Irdiyyen, zi Nueman tawacunt n Inuemaniyyen.

⁴¹ *Ina tuya-ten d tarwa n Binyamin, elaḥsab tiwacunin nsen uca inni zzaysen ittwaḥesben tuya-ten di xemsa u-rebein-ařaf u-setta-mya n yeryazen.*

⁴² **Ina tuya-ten d tarwa n Dan elaḥsab tiwacunin nsen:** zi Cuḥam tawacunt n Icuḥamiyyen. *Tina tuya d tiwacunin n Dan, elaḥsab tiwacunin nsen.*

26:19 Amz. 38:7, 10; 46:12

26:21 Amz. 46:12

26:29 Yacuwa 17:1

26:33 Řexřa. 27:1

DI ŘEXŘA

⁴³ Marra tiwacunin n Icuḥamiyyen ełahsab inni zזaysen ittwaḥesben *tuya-ten* di arebea u-settin-ařaf u-arebea-mya n *yeryazen*.

⁴⁴ **Ina tuya-ten d tarwa n Acir ełahsab tiwacunin nsen:** zi Yimna tawacunt n Iyimniyyen, zi Yicwi tawacunt n Iyicwiyyen, zi Barięa tawacunt n Ibarięiyyen.

⁴⁵ **Ina tuya-ten d tarwa n Birięa:** zi Ḥabir tawacunt n Iḥabariyyen, zi Malkiyil tawacunt n Imalkiyiliyyen. ⁴⁶ Isem n yeęis n Acir tuya-tt d Sarah.

⁴⁷ **Ina tuya-ten d tarwa n Acir uca inni zזaysen ittwaḥesben tuya-ten** di třata u-xemsin-ařaf u-arebea-mya n *yeryazen*.

⁴⁸ **Ina tuya-ten d tarwa n Naftali ełahsab tiwacunin nsen:** zi Yaḥasyil tawacunt n Iyaḥasiliyyen, zi Juni tawacunt n Ijuniyyen, ⁴⁹ zi Yařir tawacunt n Iyařiriyyen, zi Cillim tawacunt n Icillimiyyen.

⁵⁰ **Tina tuya-ten d tiwacunin n Naftali,** ełahsab tiwacunin nsen uca inni zזaysen ittwaḥesben *tuya-ten* di xemsa u-rebein ařaf u-arebea-mya n *yeryazen*.

⁵¹ **Ina d inni ittwaḥesben zi ayt n Israyil: setta-mya u-waḥit-ařef u-sebea-mya u-třatin** n *yeryazen*.

⁵² Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁵³ "Jar ina ad tettwabđa temmurt d řwart, ełahsab řqedd n ismawen *n sen*. ⁵⁴ I wenni umi řar ięa ařas n *iwđan*, ad tewced ktar d řwart uca i wenni umi řar ięa drus n *iwđan*, ad tewced qell d řwart. Kuř ijjen ełahsab inni ittwaḥesben ad as immewc tasřart nnes. ⁵⁵ Tammurt ad tettwabđa s tqedduḥt. Nitni ad warten ełahsab ismawen n tqebbař n ibabaten nsen. ⁵⁶ Ad tettwabđa tesřart n kuř ijj s tqedduḥt jar *inni ięan* s wařas d *inni ięan* s drus.

⁵⁷ **Tuya-ten** ina d inni ittwaḥesben zi Lawi, ełahsab tiwacunin nsen: zi Jarcun tawacunt n Ijarcuniyyen, Qahat tawacunt n Iqahatiyyen, zi Marari tawacunt n Imarariyyen. ⁵⁸ **Tuya** tina d tiwacunin n Ilawiyyen: tawacunt n Ilibniyyen, tawacunt n Iḥibruniyyen, tawacunt n Imahliyyen, tawacunt n Imuciyyen, tawacunt n Iquraḥiyyen. Uca Qahat yejj-d Eamram. ⁵⁹ Tamřart n Eamram qqarent as Jukabad, yeęi n Lawi, tenni dd-ittwarwen i Lawi di Miřra. D nettat turuw-dd Harun d Musa d Maryam, uęmatsen, i Eamram. ⁶⁰ I Harun twurwen as-dd Nadab d Abihu, Alieazar d Itamar. ⁶¹ Maca Nadab d Abihu mmuten, umi dd-iwyyen timessi tayribt zזat i wudem n SIDI. ⁶² **Tuya** inni zזaysen ittwaḥesben, marra iwetman n yijj n uyur sennej, di třata u-eicrin-ařaf. Ina maca war ttwaḥesben ca jar ayt n Israyil, minzi war d asen temmewc tesřart d řwart jar ayt n Israyil.

⁶³ **Ina tuya-ten d inni ittwaḥesben s ufus n** Musa d Alieazar, akehhan. Nitni ḥesben ayt n Israyil di řewđat n Mu'ab, řar L'Urdun arendad n Ariḥa. ⁶⁴ War tuyi jarasen uřa d ijj zeg inni ittwaḥesben n Musa d Harun, akehhan, umi ḥesben nitni ayt n Israyil di řexřa n Sina. ⁶⁵ minzi xasen tuya inna SIDI ad mnten s tidett di řexřa. War zזaysen iqqim uřa d ijj, myir Kalib, mmis n Yifunni, d Yacuea, mmis n Nun." .

26:54 Řxřa. 33:54

26:55 Řxřa. 33:54; Yacuwa 11:23; 14:2

26:57 Uffuy 6:17, 18, 19, 20

26:59 Uffuy 2:1, 2; 6:19

26:61 Lawi 10:2; Řxřa. 3:4; 1 Imzr. 24:2

26:65 Řxřa. 14:28, 29, 34, 35; 1 Kur. 10:5, 6

DI ŘEXŘA

Yessis n řalufħad

27¹ *Xenni* usint-idd yessis n řalufħad, mmis n Ĥafar, mmis n Jilead, mmis n Makir, mmis n Manassi, *inni* n twacunt n Manassi, mmis n Yusuf, d ina d ismawen n yessis: Maħla, Nuea, Ĥujla, Milka d Tirřa.² Tuġa beddent ztat i wudem n Musa u ztat i wudem n Alieazar, akehhan, u ztat i wudem n imġaren u ztat i wudem n marra tamesmunt ġar tewwart n Uqiđun n Umsagar, nnant ³ “Babatney immut di řexřa u war t tuġi di řwest n ubarru n yenni imunen đidd i SIDI, deg ubarru n Quraħ *war din t tuġi netta*, minzi immut di ddnub nnes u tuġa war ġares ca iħenjiren.⁴ Mayemmi i ġa ikkes isem n babatney zi ġar twacunt nnes, ma minzi war ġares tuġi ca iħenjiren? Ewc aney aġřa di řwest n aytmas n babatney.”

⁵ Uca Musa yiwi ddeewa nsent deġġa ztat i wudem n SIDI. ⁶ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

⁷ “*Aġa aya* am mammec t nnant yessis n řalufħad. Ittxeřřa ad asent tewced tasyart n řwart di řwest n aytmas n babatsen uca ad xasent tesseedud řwart n babatsent. ⁸ Uca ad tessiwřed ak-d ayt n Israyil, ad tinid ‘Mařa ca n yijjen immut břa mmis, *xenni* ad tesseedum řwart nnes ġar yeġis ⁹ u mařa war ġares yeġis, ad tewcem řwart nnes i yaytmas. ¹⁰ Mařa war ġares aytmas *ewwed*, ad tewcem řwart nnes i yaytmas n babas. ¹¹ Mařa babas war ġares aytmas *ewwed*, ad tewcem řwart nnes i raġ nnes, *i wenni i d as-dd* yudsen zi twacunt nnes, ħima ad tt iwart netta.’ Man aya ad yiři d ict n tewřiyet i weħkam i řebda i ayt n Israyil, am mammec t yumur SIDI i Musa.”

Ařeqqem n Yacuea

¹² *Xenni* inna SIDI i Musa “Gaeeed-dd adrar-a Abarim uca xzar tammurt nni wciġ i ayt n Israyil. ¹³ Xmi tt i ġa tžared, *xenni* cek ad tettwassmuned ak-d řejdud nnek, cek *ewwed* amecnaw mammec *kidsen* ittwassmun umac Harun, ¹⁴ minzi kenniw tġewwġem đidd i řumur inu ztat i tiťřawin nsen maħend ad ayi tessqeddsem di řexřa n řin, řami din *tuya* amcubbec di tmesmunt. Aġa d ina d aman n Miriba, ġar Qadac di řexřa n řin.” ¹⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹⁶ “Ad igġ SIDI, AREBBI n buħbeřat n marra aysum, aħeťtu x tmesmunt-a *deg ufus* n ijj n weryaz, ¹⁷ *ħima* netta ad yuyur ztat i wudem nsen uca ad yadef ztat i wudem nsen uca ad ten indeħ ġar barra, ad ten issidef ġar daxeř maħend tamesmunt n SIDI war tettiři am wuġi břa aniči.”

¹⁸ *Xenni* inna SIDI i Musa “Ksi Yacuea, mmis n Nun, ijj n weryaz i di iġa Arruħ uca sars xas afus nnek ¹⁹ uca ad t tegged ztat i wudem n ukehhan Alieazar u ztat i marra tamesmunt, ad as tewced řumur ztat i tiťřawin nsen ²⁰ uca ewc as *ca zeg* uweqqar nnek ħima ad *as tseř* tamesmunt marra n ayt n Israyil. ²¹ Netta ad ibedd ztat i ukehhan Alieazar, wenni i ġa icawar ztat i wudem n SIDI elħřsab řeħkam n Urim. X řumur nnes ad dd-ffyen ġar barra u x řumur nnes ad adfen ġar daxeř, netta d marra ayt n Israyil uřa d marra tamesmunt.”

²² Uca Musa igġa am mammec i d as yumur SIDI. Yiwi Yacuea uca issbedd it ztat i wudem n ukehhan Alieazar u ztat i wudem n marra tamesmunt. ²³ Issars xas ifassen nnes uca isseedu as řumur am mammec d as inna SIDI s ufus n Musa.

27:1 řxřa. 26:33; 36:2; Yacuwa 17:3

27:3 řxřa. 14:35; 16:1; 26:64

27:7 řxřa. 36:2

27:12 Aewd. 32:48, 49

27:13 řxřa. 20:24

27:14 řxřa. 20:12

27:16 řxřa. 16:22; Ebr. 12:9

27:17 1 Ijđd. 22:17; Mt. 9:36; Mk. 6:34

27:17 ‘aniči’ - niġ ‘ameksa’.

27:18 Aewd. 3:21; 34:9

27:21 Uffuy 28:30; Lawi 8:8

Tiyarša n kuř ass

28¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:
²“Umur ayt n Israyil uca ini asen ‘Ittxeřša kenniw ad teħdam x tyarřt inu, macca inu i tewhibin n tmessi, ict n řefwaħet ittfuħen i necc, maħend ad ayi t-idd tessqarrbem di řweqt nnes ittwaggen.’³ Ad asen tinid ‘Aqa ta d tawhibt n tmessi i ittxeřšan ad dd-tessqarrbem: tnayen n izmaren icnan n yijj n usegg^was, am ict n tyarřt n wecmađ řebda.⁴ Ijj n izmar ad t-idd tesswejdedi di řřbeħ uca izmar nneđni ad t-idd tesswejded jar ueccci d tmeddit⁵ uca *ak-d man aya* am tewhibt n řyiġet ict n teecart n yijj n ‘ifa’ n waren azdad ixegđen s yijj n arbee n yijj n ‘hin’ n zzecc ttwaddzen t-idd *zi zzitun*.⁶ Aqa-tt d tayarřt n wecmađ n řebda, tenni tuya ittwaggen deg wedrar n Sina am ict n řefwaħet ittfuħen, *aqa-tt* d ict n tewhibt n tmessi i SIDI.⁷ Tawhibt nnes n useyyeb ad tiři d ijj n arbee n yijj n ‘hin’ i yijj n izmar. Seyyeb tawhibt n useyyeb n ccrab di zzwawet iqeddsen zzat i SIDI.⁸ Ad tesswejded izmar nneđni jar ueccci d tmeddit. Ad tt tesswejded am mammecc *tesswejded* tawhibt n řyiġet di řřbeħ u am mammecc *tesswejded* tawhibt n useyyeb nnes, am ict n tewhibt n tmessi, ict n řefwaħet ittfuħen i SIDI.

Tiyarša n kuř ssimana

⁹ Deg wass n ssebt *ad tesswejded* tnayen n izmaren icnan n yijj n usegg^was d tnayen n teecurin n yijj n ‘ifa’ n waren azdad am tewhibt n řyiġet ixegđen s zzecc ak-d tewhibt nnes n useyyeb.¹⁰ Aqa-tt d tayarřt n wecmađ n ssebt i mkuř ssebt, ad tt tarnid i tyarřt n wecmađ n řebda d tewhibt nnes n useyyeb.

Tiyarša n kuř uyur

¹¹ Deg umezwar n *kuř ijj* n iyuren nwem ittxeřša ad dd-tessqarrbem ict n tyarřt n wecmađ i SIDI: tnayen n imwan, ijj n icarri, sebea n izmaren icnan n yijj n usegg^was¹² uca třata n teecurin n *ijj n ‘ifa’* n waren azdad *am* tewhibt n řyiġet ixegđen s zzecc i yijj n umwa u tnayen n teecurin n yijj n ‘ifa’ n waren azdad *am* tewhibt n řyiġet ixegđen s zzecc i yijj n icarri.¹³ *Arni* ict n teecart n yijj n ‘ifa’ n waren azdad *am* tewhibt n řyiġet ixegđen s zzecc i yijj n izmar. *Aqa-tt* d tayarřt n wecmađ s ict n řefwaħet ittfuħen, *aqa-tt* d ict n tewhibt n tmessi i SIDI.¹⁴ Tiwhibin nsen n useyyeb ad iřint d azyen n ‘hin’ n binu ak-d umwa d ict n tuřut n yijj n ‘hin’ ak-d icarri d yijj n arbee n yijj n ‘hin’ ak-d izmar. Ta d tayarřt n wecmađ n kuř ayur, i kuř ayur zeg iyuren n usegg^was.¹⁵ Ittxeřša ad tesswejded ijj n umyan d amezyan d tayarřt n ddenb i SIDI, ad tt tarnid i tyarřt n wecmađ n řebda ak-d tewhibt nnes n useyyeb.

Tayarřt n usecddu d weyrum břa wentun

¹⁶ Deg uyur amezwaru, deg wass wiss arbeeřac n uyur, ad tiři *Tyarřt* n Useedu n SIDI.¹⁷ Deg wass wiss xemmeřac n simant n uyur *ad yiři* řeid. Sebea n wussan ad ccen ayrum břa antun.¹⁸ Deg wass amezwaru n řeid ad yiři yijj n umuni iqeddsen. War tteggem uřa d ict řxedmet i ittxeřšan ad tettwagg.

¹⁹ Ad dd-tessqarrbem ict n tewhibt n tmessi *am* tyarřt n wecmađ i SIDI: tnayen n imwan, ijj n icarri d sebea n izmaren n yijj n usegg^was. Ittxeřša ad iřin cnan qae.²⁰ *Ad tiři* tewhibt n řyiġet n waren azdad ixegđen s zzecc. Ad *zayes* tesswejdem třata n teecurin n yijj n ‘ifa’ i yijj n umwa d tnayen n teecurin n yijj n ‘ifa’ i yijj n icarri.²¹ Ad tesswejded ict n teecart n yijj n ‘ifa’ i yijj n izmar, i *marra* sebea n izmaren *nni*.²² *Sewjed eawed* ijj n umyan d tayarřt n ddenb maħend ad xawem

28:3 Uffuy 29:38

28:5 Uffuy 16:36; 29:40; Lawi 2:1

28:16 Uffuy 12:18; 23:15; Lawi 23:5

28:18 Lawi 23:7

tettwagg řefdiyyet. ²³ Ad tesswejdem man aya sennej i usewjed n tyařst n wecmađ di řšbeĥ nni iġan d ict n tyařst n wecmađ i řebda. ²⁴ Am mammec uya ad tesswejdem sebea n wussan, di kuř ass zzaaysen, macca n tewhibin n tmessi *am* ict n řefwaĥet ittfuĥen i SIDI. Ad ittwasewjed sennej i usewjed n tyařst n wecmađ n řebda ak-d tewhibt nnes n useyyeb. ²⁵ Deg wass wiss sebea ad teggem ijj n umuni iqeddsen. War tteggem uřa d ict řxedmet i ittxeřřan ad tettwagg.

Imezwura n řyġet

²⁶ Deg wass n tmenzut n řřabet di Řeid n Ssimanat, xmi i-dd řa tessqarrbem ict n tewhibt n řyġet n jdid i SIDI, ad teggem ijj n umuni iqeddsen. War tteggem uřa d ict n řxedmet i ittxeřřan ad tettwagg. ²⁷ Ad dd-tessqarrbem ict n tyařst n wecmađ am ict n řefwaĥet ittfuĥen i SIDI: tnayen n imwan, ijj n icarri d sebea n izmaren n yijj n usegg^{was} ²⁸ ak-d tewhibt nnes n řyġet n waren azdad ixegđen s zzeet: řřata n teecurin n yijj n 'ifa' i yijj n umwa, tnayen n teecurin n yijj n 'ifa' i yijj n icarri ²⁹ uřa d ict n teecart n yijj n 'ifa' i yijj n izmar, i marra sebea n izmaren nni. ³⁰ Sewjed eawed ijj n umyan d amezyan am tyařst n ddenb maĥend ad xawem tettwagg řefdiyyet. ³¹ Ad ten tesswejdem sennej i usewjed n tyařst n wecmađ n řebda d tewhibt nnes n řyġet. Ad iřin cnan qaε i kenniw ak-d tewhibin nnes n useyyeb.' "

Uřuđi n řbuq

29 ¹ "Deg uyur wiss sebea, deg wass amezwaru n uyur, ad teggem ijj n umuni iqeddsen. War tteggem uřa d ict n řxedmet i ittxeřřan ad tettwagg. Ad awem yiri d ijj n wass n uřuđi s wesruddeĥ di řbuq. ² Ad tesswejdem ict n tyařst n wecmađ am ict n řefwaĥet ittfuĥen i SIDI: ijj n umwa d yijj n icarri d sebea n izmaren icnan qaε n yijj n usegg^{was} ³ ak-d tewhibt nnes n řyġet zeg waren azdad ixegđen s zzeet: řřata n teecurin n yijj n 'ifa' i umwa d tnayen n teecurin n yijj n 'ifa' i icarri ⁴ uca ict n teecart n yijj n 'ifa' i kuř izmar, i sebea n izmaren marra. ⁵ Sewjed eawed ijj n umyan amezyan am tyařst n ddenb maĥend ad xawem tettwagg řefdiyyet ⁶ sennej i usewjed n tyařst n wecmađ ak-d tewhibt nnes n řyġet d sennej i usewjed n tyařst n wecmađ n řebda ak-d tewhibt nnes n řyġet d tewhibin nnes n useyyeb, ełařsab lřariđa, am ict n řefwaĥet ittfuĥen, ict n tyařst n tmessi i SIDI.

Tiyařša deg Wass n Weřřaĥ

⁷ Deg wass wiss eεcra ad teggem ijj n umuni iqeddsen uca ad tesswađeem ixef nwem. War tteggem uřa d ict n řxedmet. ⁸ Ad dd-tessqarrbem ict n tyařst n wecmađ am ict n řefwaĥet ittfuĥen i SIDI: ijj n umwa d yijj n icarri d sebea n izmaren icnan qaε n yijj n usegg^{was}. Ittxeřřa ad awem iřin cnan ařřas. ⁹ Eawed tawhibt nnes n řyġet n waren azdad ixegđen s zzeet: řřata n teecurin n yijj n 'ifa' i yijj n umwa, tnayen n teecurin n yijj n 'ifa' i yijj n icarri ¹⁰ u ijj n 'ifa' i kuř ijj n izmar, i sebea n izmaren marra. ¹¹ Sewjed eawed ijj n umyan amezyan am tyařst n ddenb, sennej i usewjed n tyařst n ddenb i zi tettwagg řefdiyyat u sennej i usewjed n tyařst n wecmađ ak-d tewhibt nnes n řyġet d tewhibin nnes n useyyeb.

Tiyařša n Řeid n Iεuccuten

¹² Deg wass wiss xemmeřřac n uyur wiss sebea ad teggem ijj n umuni iqeddsen. War tteggem uřa d ict n řxedmet i ittxeřřan ad tettwagg. Sebea n wussan ad teeyydem i SIDI. ¹³ Ad dd-tessqarrbem ict n tyařst n wecmađ *am* tewhibt n tmessi, *am* ict n řefwaĥet ittfuĥen i SIDI: řřeřřac n imwan, tnayen n icarriyyen u arbeεac n izmaren n yijj n usegg^{was}. Ittxeřřa ad iřin cnan

29:1 Lawi 23:24

29:7 Lawi 16:29, 31; 23:27

29:8 Řxřa. 28:19

- qae. ¹⁴ Eawed tawhibt nnes *n řyiget* n waren azdad ixegđen s zzeet: třata n teecurin *n yijj n 'ifa'* i yijj n umwa, i *marra* třeřtac n imwan u tnayen n teecurin *n yijj n 'ifa'* i yijj n ucarri, i tnayen n icarriyjen *n ni*. ¹⁵ uřa d ict n teecart *n yijj n 'ifa'* i yijj n izmar, i *marra* arbeętac n izmaren *n ni*.
- ¹⁶ *Swejdem eawed* iij n umyan d amezyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ¹⁷ Deg wass wiss tnayen: teneac n imwan d tnayen n icarriyjen d arbeętac n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}. ¹⁸ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb, i imwan, i icarriyjen u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ¹⁹ *Swejdem eawed* iij n umyan d amezyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ²⁰ Deg wass wiss třata: hiřac n imwan d tnayen n icarriyjen d arbeętac n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}. ²¹ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb, i imwan, i icarriyjen u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ²² *Swejdem eawed* iij n umyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ²³ Deg wass wiss arebea: eecra n imwan d tnayen n icarriyjen d arbeętac n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}. ²⁴ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb, i imwan, i icarriyjen u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ²⁵ *Swejdem eawed* iij n umyan amezyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ²⁶ Deg wass wiss xemsa: tesea n imwan d tnayen n icarriyjen d arbeętac n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}. ²⁷ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb, i imwan, i icarriyjen u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ²⁸ *Swejdem eawed* iij n umyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ²⁹ Deg wass wiss setta: tmenya n imwan d tnayen n icarriyjen d arbeętac n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}. ³⁰ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb, i imwan, i icarriyjen u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ³¹ *Swejdem eawed* iij n umyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ³² Deg wass wiss sebea: sebea n imwan d tnayen n icarriyjen d arbeętac n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}. ³³ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb, i imwan, i icarriyjen u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ³⁴ *Swejdem eawed* iij n umyan amezyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ³⁵ Deg wass wiss tmenya ad teggem iij n umuni ifarzen. War tteggem uřa d ict řxedmet i ittxeřšan ad tettwagg. ³⁶ Ad dd-tessqarrbem ict n tyařst n wecmađ *am* tewhibt n tmesi, *am* ict n řefwařet ittfuřen i SIDI: iij n umwa d yijj n ucarri d sebea n izmaren icnan n yijj n usegg^{was}
- ³⁷ ak-d tewhibt nsen *n řyiget* d tewhibin nsen n useyyeb i umwa, i icarri u i izmaren, elašsab řqedd nsen, elašsab lfariđa. ³⁸ *Swejdem eawed* iij n umyan am tyařst n ddenb, sennej i *usewjed n tyařst n wecmađ ak-d* tewhibt nnes *n řyiget* d tewhibin nnes n useyyeb.
- ³⁹ Ad teggem timesřayin-a i SIDI di řeeyudat nwem ittwaggen sennej i řewęud nwem d tewhibin nwem s řxađar ak-d tyařša n wecmađ nwem d tewhibin nwem *n řyiget* d tewhibin nwem n useyyeb d tewhibin nwem n řehna i kidsen ittrařen.”

Tijuđa

30 ¹ Uca issiweř Musa ak-d ayt n Israyil elašsab *marra* min yumur SIDI i Musa. ² Issiweř Musa ak-d ižeřifen n tqebbař n ayt n Israyil, inna “Aqa d ta x min xef yumur SIDI:

³ “Xmi i ya tafed iij n **weryaz** iwca awař niy ijuğ ict n tjařit ģima ad iqqen ixef nnes s yijj n řeahd, *xenni* war ittarezzi awař nnes. Ittxeřša as ad igg elašsab min dd-iffyzen zeg uqemmum nnes. .

29:35 Lawi 23:36

30:3 Acwd. 23:20

DI ŘEXŘA

⁴ Xmi i ƣa tafed ict n temƣart tewca awař nnes i SIDI uca ad teqqen ixef nnes s yijj n řeahd di temži nnes di taddart n babas ⁵ uca babas isřa i wawař n lwaed nnes d řeahd nnes i zi teqqen ixef nnes, uca babas isqar zzates, *xenni* marra lwuēud nnes ad iřin řeřhen d marra aqqan nnes ad iřin řeřhen. ⁶ *Maca* mařa babas issbedd itt *zi man aya* deg wass nni di t isřa, *xenni* uřa d ijj zi lwuēud nnes u uřa d ijj zeg waqqan nnes i zi teqqen ixef nnes, war řeğhen ca. SIDI ad as iƣar, minzi babas issbedd itt *x man aya*

⁷ Mařa tuřa-tt temřec ak-d yijj n weryaz uca xas lwuēud niƣ nettat tuřa teqqen ixef nnes s yijj n wawař iffey-dd s tcarfayeh zeg iyencicen nnes, ⁸ uca aryaz nnes isřa as uca isqar zzates deg wass i di isřa *aya*, *xenni* ad seřhen marra lwuēud nnes d marra aqqan nnes ad iřin řeřhen. ⁹ *Maca* mařa aryaz nnes isřa *aya*, inhar itt, *xenni* netta issebdeř lwaed nni xas uřa d awař s tcarfayeh zeg iyencicen nnes i zi tuřa teqqen ixef nnes uca AREBBI ad as iƣar *aya*.

¹⁰ **X lwaed n tajač niƣ n tenni ittwağfen:** marra min zi tuřa teqqen ixef nnes, ad yiři iřeğeğ.

¹¹ Mařa tuřa tewca awař niƣ teqqen ixef nnes s ict n tjağit i yijj n řeahd di taddart n weryaz nnes, ¹² uca aryaz nnes isřa *i uya* uca isqar zzates uca war tt issbedd *x man aya*, *xenni* ad řeřhen marra lwuēud nnes u marra aqqan nnes i zi tuřa teqqen ixef nnes ad iřin řeřhen. ¹³ *Maca* mařa aryaz nnes issebdeř *aya qae* deg wass i di isřa *aya*, *xenni* war ittiři iřeğeğ ca qae zi min dd-iffyen zeg iyencicen nnes n lwuēud niƣ n waqqan. Aryaz nnes issebdeř *aya* uca AREBBI ad as iƣar.

¹⁴ Kuř lwaed d kuř aqqan s ict n tjağit i umi i ƣa tesswađee ixef nnes, aryaz nnes izemmar ad tt issemten, niƣ aryaz nnes izemmar ad tt issebdeř. ¹⁵ Mařa aryaz nnes isqar qae zeg wass *x wass*, *xenni* issemten marra lwuēud nnes niƣ marra aqqan nnes inni xas iğan. Aqa issemten iten minzi isqar zzates deg wass i di *ten* isřa. ¹⁶ Mařa issebdeř iten qae, awarni řami *ten* isřa, *xenni* ad yarbu řmuesiyet nnes.’”

¹⁷ Aqa d tina d tiweřša i zi yumur SIDI i Musa *uca aqa řeřhent* jar weryaz d temƣart, jar babas d yessis *tenni* di taddart n babas di temži nnes.

Garra ak-d Midyan

31 ¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

² “Ntaqem di ttwee n ayt n Israyil x Imidyaniyyen. Awarni as ad tettwassmuned ak-d řejdud nnek.”

³ Issiweř Musa ak-d řgens, inna “Swejdem zczaywem iryazen i umenyi đidd i Midyan u nitni ad iřin đidd i Midyan mağend ad ssiwđen nneqmet n SIDI x Midyan. ⁴ Ittxeřša awem ad tessekem ařef *n yeryazen* zi kuř taqbič ƣar umenyi, zi marra tiqebbař n Israyil.” ⁵ *Ammu* i tuřa tettwafarzen zi řuřuf n Israyil ařef *n yeryazen* zi kuř taqbič, aqa-ten *jmiē* tenēac-n-řuřuf *n yerazen* iwejden i umenyi.

⁶ Uca Musa issekk iten ƣar umenyi, ařef *n yeryazen* zi kuř taqbič. *Netta issekk* iten ƣar umenyi ak-d Finaħas, mmis n ukehhan Alicazar, u *netta ƣares* řeqcue iqeddsen d řƣaytat i uřuđi s wesruddeğ *i umenyi* deg ufus nnes ⁷ uca mmenyen đidd i Imidyaniyyen, am mammecc *t yumur SIDI* i Musa uca nƣin marra min iğan d awtem. ⁸ Sennej i yenni zczaysen ittwanyen, nƣin tanya ijeğiden n Midyan, Iwi, Raqim, řur, Ĥur d Rabaē, xemsa n ijeğiden n Midyan. *Tanya* Balēam, mmis n Baēur, nƣin t s ssif.

⁹ Ayt n Israyil ģebbsen timƣarin n Midyan d tarwa nsent u keccđen řebhayem nsen d đimiriwin nsen d marra min ƣarsen. ¹⁰ Sscemđen s tmesi marra tineddam mani tuřa zedđyen d marra

31:2 Řxřa. 25:17; 27:13

31:8 Yacuwa 13:21, 22

DI ǪEXŘA

lqeleat nsen. ¹¹ Ksin marra min keccċen, marra takeccċat n iwdan d řebhayem. ¹² uca iwyen-dd ħar Musa d ukehhan Alieazar u ħar tmesmunt n ayt n Israyil, di řmargeħ n řeeskar, di řewċat n Mu'ab, ħar L'Urdu, *arendad* n Ariħa. ¹³ Uca iffey-dd Musa d ukehhan Alieazar d marra imeqqranen n tmesmunt barra i řmargeħ n řeeskar maħend ad ten mmsagaren.

¹⁴ Iffugem Musa aħħas x řqebħanat n řeeskar, x imeqqranen x ařef u x imeqqranen x mya, inni dd-izeqben zeg umenyi. ¹⁵ Inna asen Musa "Ma tejjim marra min iħan d tawtent iddar? ¹⁶ Aqa da, s wescan n Baleam, *timyarin-a* tuħa-tent d řesbab řami ayt n Israyil ydaren SIDI di tmesřact n Faħur uca tewċa-dd ħriħect x tmesmunt n SIDI. ¹⁷ Řexxu *xenni*, nħem marra iwetman zi jar iħenjiren imezyanen uca nħem marra tamyart nni tuħa iħħšen ak-d ijj n weryaz am nettat tezzeř ak-d ijj n weryaz. ¹⁸ Maca marra tiħenjirin jar temyarin nni war iħħšen ak-d ijj n weryaz am *akides* zřfent, ħjem tent i yixef nwem ad ddarent.

¹⁹ Ittxeřša awem ad tewtem iqiċan nwem barra i řmargeħ n řeeskar řmijař n sebea n wussan. Kuř iħjen wenni inħin ijj n řeemar n *bnadem* u kuř iħjen wenni iħadan wenni ittwassnuqqben ad yejj ad kksen ddenb x yixef nnes deg wass wiss řřata u deg wass wis sebea, *ammu* kenniw uřa d imeħbas nwem. ²⁰ *Amenni* ittxeřša ad tekksem ddenb zi marra arruċ d marra řeqcue n iřmawen d marra min ittwaggen s thiċurt n iħayċ d marra řeqcue n ukeccuċ."

²¹ Alieazar, akehhan, inna i ieskariyyen nni dd-iffħen ħar umenyi "Ta d tawřiyyet nni yumur SIDI i Musa: ²² S tidett urey d nnuqart d nnħas d uzzař d istanyu d aldun, ²³ *wah* marra min izem-maren i tmesi, x tmesi ad t tessekkem, *xenni* ad yiři izdig, *maca* ittxeřša ad zzayes tekksem ddenb s 'waman n weezař'. Marra min war izemmaren i tmesi, ad t tessekkem x waman. ²⁴ Deg wass wiss sebea ad tsebbnem arruċ nwem, *xenni* ad tiřim d imezdigen. Awarni i uya tzemmarrem ad tadfem di řmargeħ n řeeskar."

²⁵ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

²⁶ "řřef řeabar n tkeccċat nni ittwaħebbsen zeg iwdan d řebhayem, cek *jmie* ak-d ukehhan Alieazar u ak-d izeħifen n *tudrin* n ibabaten n tmesmunt. ²⁷ Bċa takeccċat x tnayen jar inni icarcen deg umenyi u inni iffħen ak-d řeeskar *zeg ict n ħiħet* d marra tamesmunt *zi ħiħet nneċnit*.

²⁸ Sgaeeed ict n řsedqet i SIDI zeg ieskariyyen nni dd-iffħen ak-d řeeskar: ijj n řeemar zi xemsa mya n iwdan uca *amenni* zeg ifunasen d tfunasin u zeg iħyař u zeg wuħi. ²⁹ Zeg wezyen nsen n *tkeccċat* ad teksid *řsedqet-a* uca ad tt tewced i ukehhan Alieazar *am* ict n tewħibt n usgaeeed i SIDI. ³⁰ Zeg wezyen n *tkeccċat* n ayt n Israyil ad teksid ijj zi kuř xemsin: zeg iwdan, zeg ifunasen d tfunasin, zeg iħyař u zeg wuħi, *wah*, zi marra řebhayem. Ad tewced aya i ilawiyyen nni iħħfen acbar x Tzeddiyt n SIDI."

³¹ Uca iħħa Musa d ukehhan Alieazar am mammec t yumur SIDI i Musa. ³² Tuħa řeksibet nni iqqimen n tkeccċat nni ikeccċd řgens n řeeskar setta-mya u-xemsa u-sebein-ařaf n wuħi. ³³ tnayen u-sebein-ařaf n ifunasen d tfunasin, ³⁴ waħit u-settin-ařaf n iħyař ³⁵ uca *zi ħiħet* n řeemar n *bnadem*, zi temyarin nni war iħħšen di qama ak-d ijj n weryaz, aqa-tent marra tnayen u-třatin-ařef.

³⁶ *Azyen n tkeccċat*, *tasart* n *yenni* dd-iffħen ak-d řeeskar, aqa-tt di teřt-mya u-xemsa u-sebein. ³⁸ Uca *tuya din* setta u-třatin-ařaf n ifunasen d tfunasin uca řsedqet *zzaysen* i SIDI *tuya-tt* di tnayen u-sebein. ³⁹ Uca *tuya din* třatin-ařaf u-xemsa-mya n iħyař uca řsedqen *zzaysen* i SIDI, waħit u-settin. ⁴⁰ Uca zi

31:11 Aewd. 20:14

31:16 řxřa. 25:1, 2, 18; 2 Buř. 2:15; Asa. 2:14

31:17 řqd. 21:11

31:23 řxřa. 19:9

31:27 1 řam. 30:24

31:30 'ifunasen d tfunasin' - s Teibranit man aya d ijj n wawař.

31:32 'ieskariyyen' - s Teibranit řgens n řeeskar'.

jihet n řecmur n bnamem *tuya din seřřac-ařaf n temyarin* u aředdeq zzaysent i SIDI aqa tnayen u-třatin n *temyarin*.

⁴¹ Uca iwca Musa řředqet, tenni d tawhibt n usgaeed i SIDI, i ukehhan Alieazar, am mammec t yumur SIDI i Musa.

⁴² Zeg wezyen n *tesyart* n ayt n Israyil, wenni iki Musa zeg yeryazen nni tuya immenyen, ⁴³ - **azyen n *tesyart* n *tmesmunt*** tuya-t di teřř-mya u-sebea u-třatin-ařaf n wuři, ⁴⁴ setta u-třatin-ařaf n ifunasen d tfunasin, ⁴⁵ třatin-ařaf u-xemsa-mya n yeęyari ⁴⁶ uca seřřac-ařaf n řecmur n iwdan -,

⁴⁷ zeg wezyen n ayt n Israyil iki Musa ijj zi kuř xemsin, *ammu* zeg iwdan *am* zi řebhayem, uca iwca aya i llawiyen, inni itřfen acbar x Tzeddiyt n SIDI, am mammec t yumur SIDI i Musa.

⁴⁸ *Xenni* usin-dd řqebřanat x řuřuf n řeeskar, imeqqranen x wařef d imeqqranen x mya, řar Musa ⁴⁹ uca nnan i Musa “Ixeddamen nnek aqa řesben marra ieeskariyyen nni sadu ufus nney u war d aneę iruř uřa d *ijj* n weryaz.”⁵⁰ S uya niwi tawhibt n SIDI, kuř ijj min yufa: ict n řqecceet n wureę, ict n txeřxařt, ict n tmeqyast, ict n txatent n *ucemmie*, ict n texprazt nię ict n tseddet s wedmam n wureę, řima ad zzaysent tettwagg řefdiyyet x řecmur nney ztat i wudem n SIDI.”

⁵¹ Uca Musa d ukehhan Alieazar ksin zzaysen ureę nsen, marra řeqcue izewwqen. ⁵² Marra ureę n tewhibt nni ssgaeden i SIDI, tuya seřřac-ařaf u-sebea-mya u-xemsin n uciql, zeg imeqqranen x wařef u zeg imeqqranen x mya. ⁵³ *Minzi* ieeskariyyen aqa keccden kuř ijj i yixef nnes. ⁵⁴ Musa d ukehhan Alieazar ksin ureę *nni* n imeqqranen x ařef u x mya uca iwyen t řar Uqiđun n Umsagar, am ict n řidaret i ayt n Israyil ztat i wuden n SIDI.

Ttutra n teqbič n Rubin d teqbič n Jad

32¹ Ayt n Rubin řarsen ařřas n řebhayem u ayt n Jad řarsen ařřas s wařřas n *řebhayem* uca nitni řzin tammurt n Yaezir d temmurt n Jilead, u aqa da, *jihet nni tecna* i řebhayem ² Usin-dd ayt n Jad u ayt n Rubin, ssiwřen ak-d Musa d ukehhan Alieazar u ak-d imeqqranen n tmesmunt, nnan ³ “Eařarut, Dibun, Yaezir, Nimra, řacbun, Alieala, Cabam, Nabu d Baęun, ⁴ tammurt nni x ięřeb SIDI ztat i wudem n tmesmunt n Israyil, aqa-tt d ict n temmurt *tecna* i řebhayem u imsexxaren nnek řarsen řebhayem.”⁵ Nnan “Mařa nufa nniemet di tiřřawin nnek, ma zeema ad temmewc temmurt-a d aęřa i imsexxaren nnek u war d aneę ttejj i ad neęwa L’Urdun.”

⁶ Yarra-dd Musa x ayt n Jad u x ayt n Rubin “Mařa aytmatwem ad dd-ffyen řar garra, ma xenni kenniw ad teqqimem da? ⁷ Mayemmi i řa tessęegzem uř n ayt n Israyil mařend war zečk*in řar temmurt i d asen iwca SIDI? ⁸ Ammu iggin babatwem umi ten ssekkeę zi Qadac-Barnie řima xenni ad řaren tammurt. ⁹ Iwđen nitni řar teyzurt n *teyzart* n Ickul uca řzin tammurt uca qeřben ureřawen n ayt n Israyil mařend war ttidfen ca di temmurt i d asen iwca SIDI. ¹⁰ Deg was nni ittawassarię řyađab n SIDI uca ijjug, inna ¹¹ ‘Iryazen nni dd-iffyen zi Miřra, zi eicrin isegę*usa sennej, war řarren tammurt nni x jjuęę ad wceę i Ibrahim d Iřaq d Yaęqub, minzi war d ayi đfaren nican, ¹² myir Kalib, mmis n Yifunni, Akinizi, d Yacuea, mmis n Nun, minzi nitni đfaren nican i SIDI.’ ¹³ Uca *ammu* ittawassarię řyađab n SIDI x Israyil uca izeęe iten di řexřa arebein n isegę*usa, ařami ifna marra jjiř nni iggin řar di tiřřawin n SIDI, ¹⁴ Uca aqa da, kenniw tekkarem am min ggin babatwem, *kenniw* d tarwa n yeryazen i ixđan řima ad tarnim ead řřaduq n řyađab

31:41 Řxřa. 18:8,19

31:53 Aewd. 20:14

32:8 Řxřa. 13:3; Aewd. 1:22

32:11 Řxřa. 14:28; Aewd. 1:35

DI ŘEXŘA

n SIDI x Israyil. ¹⁵ Mařa tdewřem-dd kenniw zi đeffar nnes, netta ad yejj řgens di řexřa eawed uca ammu ad tejjem marra řgens-a ad thellek.”

¹⁶ Xenni nitni qarrben-dd řares, nnan “Ad nebna da řkuriyyat i wuři nney u tineddam i iřenjiren nney, ¹⁷ maca neccin ad dd-neffey newjed i umenyi ztat i wudem n ayt n Israyil s řesnař nney, ařami ten nessiwed řar wemcan nsen. Iřenjiren nney ad qqimen di tneddam ifaryen s *iyebřawen* di ssibbet n imezday n temmurt. ¹⁸ War dd-neddikk^{wiř} řar tudrin nney ařami tettwabđa i kuř ijj zeg ayt n Israyil tasřart nnes n řwart. ¹⁹ Minzi war ntetřef di řwart akidsen řar tma nneđni n L’Urdun uřa řar ztat, minzi tasřart i d aney dd-ittasen aqa-tt řar tma-ya tanita n L’Urdun, řar ccarq.”

²⁰ Xenni inna asen Musa “Mařa teggim ammu, mařa tesswejdem ixef nwem i umenyi ztat i wudem n SIDI, ²¹ u kuř ijj wenni isswejden ixef nnes i umenyi, ad iřwa L’Urdun ztat i wudem n SIDI, mařend netta ad yazzeř marra x řeedyan nnes ztat i wudem nnes ²² u ad tiři temmurt tettwaxđee ztat i wudem n SIDI, xenni ieddeř ad dd-t dewřem u ad tiřim tbeddem ztat i SIDI u ztat i Israyil břa amarwas u ad tiři temmurt-a d agrař nwem ztat i wudem n SIDI.

²³ Maca mařa war teggim ammu, xenni aqa texpdam đidd i SIDI uca ad tessnem aqa ddenb nwem ad kenniw yaf. ²⁴ Bnam tineddam i iřenjiren nwem d řkuriyyat i wuři nwem uca ggem min dd-iffyen zeg uqemmum nwem.”

²⁵ Xenni ssiwřen ayt n Jad d ayt n Rubin ak-d Musa, nnan “Imsexxaren nnek ad ggen am mammeć ten yumur sidi inu. ²⁶ Tarwa nney, timřarin nney, řeksibet nney d marra řebhayem nney ad qqimen di tneddam n Jilead, ²⁷ maca imsexxaren nnek ad zwan i umenyi ztat i wudem n SIDI, marra inni isswejden *ixefnsen* i umenyi, am mammeć issiwewř sidi inu.”

²⁸ Uca Musa yumur xasen i ukehhan Alieazar u i Yacuea, mmis n Nun, u i izeřiřfen n tudrin n ibabaten n tqebbař n ayt n Israyil. ²⁹ Uca inna asen Musa “Mařa ayt n Jad d ayt n Rubin ad kiwem zwan L’Urdun, kuř iijen wenni isswejden ixef nnes i umenyi ztat i wudem n SIDI, u mařa xenni tammurt ad tiři tettwaxđee ztat i wudem nwem, ad taf ad asen tewcem tammurt n Jilead d agrař. ³⁰ Maca mařa war kiwem zekk^{wim} wejden i umenyi, xenni ad řřfen agrař di řwest nwem di temmurt n Kenean.” ³¹ Uca ayt n Jad d ayt n Rubin arrin-dd, nnan “Am mammeć issiwewř SIDI ak-d imsexxaren nnek, ammu i řa negg. ³² Neccin ad neřwa řar temmurt n Kenean ad niři newjed i umenyi ztat i wudem n SIDI uca ad tiři tesřart nney n řwart řar tma-ya wanita n L’Urdun.”

³³ U iwca asen Musa, i ayt n Jad u i ayt n Rubin u i wezyen n teqbić n Manassi, mmis n Yusuf, tageldit n Siřun, ajeřiđid n Imuriyyen, d tgeldit n Euj, ajeřiđid n Bacan, tammurt s tneddam nnes nni iřan di jjwayeh nnes uřa d tineddam di temmurt i d as-dd innđen. ³⁴ Ayt n Jad bnan Dibun, Eařarut, Earuseir, ³⁵ Eařrut-Cufan, Yaezir, Yujbaha, ³⁶ Bayt-Nimra d Bayt-Haran, tineddam ifaryen s *iyebřawen* d řkuriyyat i wuři. ³⁷ Ayt n Rubin bnan řacbum, Ilielala, Qiryatayim, ³⁸ Nabu, Bael-Maeun, tinni zi beddřen ismawen nsen, d Sabma, uca řařan ismawen n tneddam i bnan eawed s yisem nneđni.

³⁹ Uca ayt n Makir, mmis n Manassi, ruřen řar Jilead uca řřfen tt uca uzzřen x Imuriyyen nni din iřan zi řwart nsen. ⁴⁰ Uca Musa iwca Jilead i Makir, mmis n Manassi, uca iruř netta ad izdeř din. ⁴¹ Uca Ya’ir, mmis n Manassi, iruř uca iřřef dcurat nnes uca iřařa asent řawut-Ya’ir.

⁴² Amenni iruř Nubař uca iřřef Qinat d tnedddam i řares dd-iqqnen uca isemma asent Nubař s yisem nnes.

32:28 Yacuwa 1:13; 4:12

32:33 Aewd. 3:12; Yacuwa 13:8; 22:4

32:37 ‘Qiryatayim’ - ixs ad yini ‘tnayen n tneddam’.

32:39 Amz. 50:23

Isafaren n Miřra ař aymir n tmurt n Kenčan

33¹ Ammu i mmuřtiyen ayt n Israyil inni dd-iffyen zi temmurt n Miřra, zeg wemcan ƣar wemcan, ełahsab *tarbiein* n řeeskar nsen, s ufus n Musa d Harun. ² X řumur n SIDI yura Musa imucan manis dd-ffyen ak-d irehřhalen nsen. Ina d irehřhalen nsen ak-d imucan manis dd-ffyen. ³ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen zi Račamsis* deg uyur amezwaru, deg wass wiss xemmeřac n uyur amezwaru. Di řřbeh, *deyya* awarni n *řyarř* n useedu ffyen-dd ayt n Israyil s yiji n ufus ittwassgæeden ztat i tittawin n marra Imiřriyyen. ⁴ *umi* tuƣa ceřren Imiřriyyen netřren marra imenza nsen inni iwta SIDI s *řmewt* jarasen. *Ėawed* issiwed SIDI řehkam *nnes* x marra irebbiten nsen.

⁵ Fesyen ayt n Israyil iqiđan nsen, *ffyen* zi Račamsis uca wtin iqiđan nsen di Sukkut.

⁶ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Sukkut uca wtin iqiđan nsen di Itam ƣar tma n řexřa. .

⁷ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Itam uca dewřen-dd ƣar Pi-Hařirut nni iđan arendad n Bael-řafun uca wtin iqiđan nsen ztat i wudem n Majdal. .

⁸ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Pi-Hařirut uca cukken di řwest n řebřar ƣar řexřa uca uyuren ticři n třata n wussan di řexřa n Itam, *xenni* wtin iqiđan nsen di Mara. .

⁹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Mara uca iwđen ƣar Ilim, mani iđa teneac n iybaluten n waman d sebein n tcejjura n tini uca wtin iqiđan nsen din. .

¹⁰ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ilim uca wtin iqiđan nsen ƣar Řebřar n Telga.

¹¹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Řebřar n Telga uca wtin iqiđan nsen di řexřa n Sin. .

¹² Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi řexřa n Sin uca wtin iqiđan nsen di Dufqa.

¹³ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Dufqa uca wtin iqiđan nsen di Aluc.

¹⁴ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Aluc uca wtin iqiđan nsen di Rafidim, mani war yufi aman i řgens ad issu. .

¹⁵ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Rafidim uca wtin iqiđan nsen di řexřa n Sina. .

¹⁶ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi řexřa n Sina uca wtin iqiđan nsen di Qabarut-Hata'awat. .

¹⁷ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Qabarut-Hata'awat uca wtin iqiđan nsen di Ĥađayrut.

¹⁸ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ĥađayrut uca wtin iqiđan nsen di Ritma.

¹⁹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ritma uca wtin iqiđan nsen di Rimmun-Fariř.

²⁰ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Rimmun-Fariř uca wtin iqiđan nsen di Libna.

²¹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Libna uca wtin iqiđan nsen di Rissa.

²² Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Rissa uca wtin iqiđan nsen di Qihaylata.

²³ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Qihaylata uca wtin iqiđan nsen di wedrar n Cafar.

²⁴ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zeg wedrar n Cafar uca wtin iqiđan nsen di Ĥarada.

²⁵ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ĥarada uca wtin iqiđan nsen di Maqhaylut.

²⁶ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Maqhaylut uca wtin iqiđan nsen di Tařat.

²⁷ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Tařat uca wtin iqiđan nsen di Tarař.

²⁸ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Tarař uca wtin iqiđan nsen di Mitqa.

²⁹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Mitqa uca wtin iqiđan nsen di Ĥacmuna.

³⁰ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ĥacmuna uca wtin iqiđan nsen di Musirut. .

33:3 Uffuƣ 12:37

33:6 Uffuƣ 13:20

33:7 Uffuƣ 14:2

33:8 Uffuƣ 15:22, 23

33:9 Uffuƣ 15:27

33:11 Uffuƣ 16:1

33:14 Uffuƣ 17:1

33:15 Uffuƣ 19:1

33:16 Řexřa. 11:34, 35

33:30 Aewd. 10:6

DI ǪEXǪA

- ³¹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Musirut uca wtin iqiđan nsen di Bani-Yaeqan.
- ³² Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Bani-Yaeqan uca wtin iqiđan nsen deg wedrar n Jidjad.
- ³³ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi zeg wedrar n Jidjad uca wtin iqiđan nsen di Yutbat.
- ³⁴ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi zi Yutbat uca wtin iqiđan nsen di Eabruna.
- ³⁵ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi zi Eabruna uca wtin iqiđan nsen di Eişyun-Jabar.
- ³⁶ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi zi Eişyun-Jabar uca uca wtin iqiđan nsen di řexǪa n Şin nni yeǵa Qadac. .
- ³⁷ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Qadac uca wtin iqiđan nsen ǵar wedrar n Hur ǵar tma n temmurt n Idum. .
- ³⁸ Yuři ukehhan Harun adrar n Hur am mammec d as inna SIDI uca immut din deg usegg^was wiss arebein awarni i uffuy n ayt n Israyil zi temmurt n Mişra, deg uyur wiss xemsa, deg wass amezwaru n uyur. ³⁹ Tuǵa Harun ǵares mya u-třata u-eicrin n isegg^wusa umi immut deg wedrar n Hur.
- ⁴⁰ Uca Akeneani, ajeǵid n Earad, *wenni* tuǵa izeddyen di ljanub n temmurt n Kenean, isǵa s twasit n ayt n Israyil. .
- ⁴¹ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen zeg wedrar n Hur* uca wtin iqiđan nsen di Şalmuna. .
- ⁴² Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Şalmuna uca wtin iqiđan nsen di Funun.
- ⁴³ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Funun uca wtin iqiđan nsen di Ubut. .
- ⁴⁴ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ubut uca wtin iqiđan nsen di řexrabi n Eabarim di jwayeh n weymir ak-d Mu'ab. .
- ⁴⁵ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi řexrabi n *Eabarim* uca wtin iqiđan nsen di Dibun-Jad.
- ⁴⁶ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Dibun-Jad uca wtin iqiđan nsen di Ealmun-Diblatayim.
- ⁴⁷ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zi Ealmun-Diblatayim uca wtin iqiđan nsen deg idurar n Eabarim zzat i wudem n Nabu.
- ⁴⁸ Fesyen iqiđan nsen, *ffyen* zeg idurar n Eabarim uca wtin iqiđan nsen di řewđat n Mu'ab ǵar L'Urdun *arendad* i Ariħa.
- ⁴⁹ *Xenni* wtin iqiđan nsen ǵar L'Urdun zi Bayt-Yacimut ař Abal-Ciřim di řewđat n Mu'ab. .

Awařen n Musa x uřeffu n Kenean

- ⁵⁰ Issiweř SIDI ak-d Musa di řewđat n Mu'ab ǵar L'Urdun *arendad* n Ariħa, inna:
- ⁵¹ "Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini asen 'Xmi i ǵa tiři teřwam L'Urdun ǵar temmurt n Kenean,
- ⁵² *xenni* ittxeşsa kenniw ad tessuffyem marra imezdaǵ n temmurt ztat i uyembub nwem d marra řexyařat nsen ineqcen ad tent taredǵem. *Eawed* ittxeşsa kenniw ad teteħħam marra řexyařat ifesyen nsen d marra řegendi nsen. ⁵³ Ad teřřfem tammurt uca ad dayes tzedyem, minzi necc wciy awem tammurt nni d agřa. ⁵⁴ U ad tebdam tammurt s tqedduħt amecnaw řwart x twacunin nwem. Wi ǵar iǵa ařtas, ad as tewcem ařtas u wenni ǵar iǵa drus, ad as tewcem drus. Mani d as-dd tusa tqedduħt, ad yiři nnes. Elašab tiqebbař n ibabaten nwem ad twartem tasyart

33:36 řxǵa. 20:1

33:37 řxǵa. 20:22

33:38 řxǵa. 20:25; Aewd. 32:50

33:40 řxǵa. 21:1

33:41 řxǵa. 21:4

33:43 řxǵa. 21:10

33:44 'řexrabi' - niy 'arwinat'.

33:49 řxǵa. 25:1; Yacuwa 2:1

33:52 Aewd. 7:2-26

DI ŘEXŘA

nwem. ⁵⁵ Maca mařa kenniw war tessuffeem ca imezdař n temmurt zzat i wudem nwem, *xenni* ad immsar inni i řa tejjem ad qqimen, ad dewřen d isennanen di tiřřawin nwem d iwezwižen deg iyezdisen nwem uca nitni ad kenniw řřaren di temmurt nni mani tzeddřem. ⁵⁶ Uca xenni ad immsar ad awem ggeř am mammeç tuřa xarrřeř ad akidsen ggeř.”

Iymiren n tmurt

34¹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna: ²“Umur ayt n Israyil uca ini asen ‘Xmi i řa tadfem tammurt n Kenean, *xenni* ta d tammurt i d awem i řa yiřin d řwart, tammurt n Kenean ař iymiren nnes.

³ Jjihet n ljanub ad řarwem tiři zi řexřa n řin ař aymir n ldu uca **aymir n ljanub** ad řarwem yiři zi řřarf aneggaru n řebřar Ameęař di ccarq. ⁴ uca aymir ad inneř zi ljanub řar Tsunta n řarđmiwin uca ad iedu řar řin uca řřrufa nnes ad awđen zi ljanub ař Qadac-Barnie uca ad iedu řar řařar-Addar uca ađ izwa řar Ařmun. ⁵ Ad inneř weymir zi Ařmun řar teřzurt n teřzart n Miřra uca řřrufa nnes ad awđen ař řebřar.

⁶ Uca **aymir n řřarb** ad awem yiři řebřar ameqqran. Wa ad awem yiři d aymir n řřarb. .

⁷ Wa ad awem yiři d **aymir n ccamal**: ad t tarcmem i yixef nwem zeg Ill Agrakal ař adrar n Hur.

⁸ Zeg wedrar n Hur ad t tarcmem ař Libu-řamat uca řřrufa n weymir ad awđen ař řadad. ⁹ Ad yeedu weymir ař Zifrun uca řřrufa nnes ad awđen ař řařar-Ēinan. Wa ad awem yiři d aymir n ccamal.

¹⁰ Ad tarcmem **aymir nwem n ccarq** zi řařar-Ēinan řar Cafam ¹¹ uca ad dd-ihwa weymir zi Cfam ař Ribla, ccarq n Ēayn. *Xenni* ad dd-ihwa weymir *ead* ktar uca ad yaweđ řar tma n ccarq n řebřar n Kinnarat. ¹² Uca ad dd-ihwa weymir řar L’Urdun uca řřrufa nnes ad awđen ař řebřar Ameęař. Ta ad awem tiři d tammurt ak-d iymiren nnes i d as-dd innđen.’ ”

¹³ Uca Musa yumur ayt n Israyil, inna “Ta d tammurt nni i řa tebđam jarawem s tqedduřt, tenni x yumur SIDI ad temmewc i teřea n tqebbař u *ead* i wezyen n teqbič n *Manassi*. ¹⁴ Minzi taqbič n Rubin *tettwařettef* elahřab taddart n ibabaten nsen u taqbič n Jad *tettwařettef* elahřab taddart n ibabaten nsen, aqa řřfen *tasyart nsen ead* u azyen n teqbič n *Manassi* tetřef *ead* tasyart nnes n řwart. ¹⁵ Tnayen n tqebbař d wezyen aqa řřfent řwart nsent řar tma-ya n L’Urdun, zi Ariřa řar ccarq řar manis dd-tneqqar *tfuct*.”

¹⁶ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

¹⁷ “Ina d ismawen n yeryazen inni i řa ibđan tammurt jarawem: Akehhan Alieazar d Yacuea, mmis n Nun. ¹⁸ Ad teksim *eawed* ijj n umeqqran zi kuř taqbič mařend ad tebđam tammurt.

¹⁹ Ina d ismawen n yeryazen:

i teqbič n Yahuda, Kalib, mmis n Yifunni

33:54 řxřa. 26:54-65

33:55 Yacuwa 23:13; řqd. 2:3

34:3 Yacuwa 15:1

34:6 ‘řebřar ameqqran’ - niř ‘ill ameqqran’. řebřar-a qqaren as di Arif ‘řebřar amezyan’ u isem nnes n jdidi aqa-t ‘ill agrakal’.

34:7 ‘Ill Agrakal’ - ixs ad yini ‘řebřar Amezyan’ s Tarifit n kuř ass.

34:17 Yacuwa 14:1

DI ŘEXŘA

- ²⁰ i teqbič n ayt n Cimeun, Šamwil, mmis n Eammihud,
²¹ i teqbič n Binyamin, Ilidad, mmis n Kaslun,
²² i teqbič n ayt n Dan, ameqqran Buqqi, mmis n Yujli,
²³ i teqbič n ayt n Yusuf: i teqbič n ayt n Manassi, ameqqran Ĥanniyil, mmis n Ifud,
²⁴ i teqbič n ayt n Ifrayim, ameqqran Qimuyil, mmis n Cifčan,
²⁵ i teqbič n ayt n Zabulun, ameqqran Ilišafan, mmis n Farnax,
²⁶ i teqbič n ayt n Issakar, ameqqran Falťiyil, mmis n Eazzan,
²⁷ i teqbič n ayt n Acir, ameqqran Axihud, mmis n Calumi,
²⁸ i teqbič n ayt n Naftali, ameqqran Fadahyil, mmis n Eammihud.”
²⁹ Ina d inni x yumur SIDI ad bđan řwart i ayt n Israyil di temmurt n Kenean.

Tineddam i llawiiyyen

35¹ Issiweř SIDI ak-d Musa di řewđat n Mu’ab yar L’Urdun *arendad* n Ariĥa uca inna:
² “Umur ayt n Israyil ĥima ad wcen, zi řwart nsen i tťfen, tineddam i llawiiyyen maĥend ad daysent zedyen. Ad tewcem i llawiiyyen *ewawed* dđmani n tarewsa inni i d asen dd-innden i tneddam. ³ Tineddam ad iřint maĥend ad daysent zedyen uca dđmani n tarewsa ad iřin i řebhayem nsen u i wagřa nsen u i marra imuddaren nsen. ⁴ Uca dđmani n tarewsa i iġan ĥar tneddam nni i ya tewcem i llawiiyyen, ad iřin zeg weyřbar n tendint yar barra ařef n iyaġen uca *ammeni* ĥar marra iyezdisen *nnes*. ⁵ Barra n tendint yar ccarq ad tēbbarem ařfayen n iyaġen u ĥar ljanub ařfayen n iyaġen u ĥar řřarb ařfayen n iyaġen u ĥar ccamal ařfayen n iyaġen uca tandint *ad tiři* di řwest. Ina ad asen iřin d dđmani n tarewsa n tneddam. ⁶ Tineddam i ya tewcem i llawiiyyen *ad iřint* setta n tneddam i tarewřa. Ad tent tewcem maĥend ad din yarweř uqettař. Sennej i man aya ad *tent* tewcem *ead* tnayen u-rebein n tneddam. ⁷ Marra tineddam i ya tewcem i llawiiyyen, *ad iřint* tmenya u-rebein n tneddam, tina *simant nsent* d dđmani nsent n tarewsa. ⁸ X tneddam i ya tewcem zeg wagřa n ayt n Israyil, ad tent teksim ktar zeg wenni ĥar iġa waťtas u zeg wenni i ĥar iġa drus, ad teksid drus. Kuř ijj ad iwc zi tneddam nnes i llawiiyyen elahsab tasyart nnes zi řwart.”

Tineddam i tarewřa

⁹ Issiweř SIDI ak-d Musa, inna:

- ¹⁰ “Siweř ak-d ayt n Israyil uca ini asen ‘Xmi i ya teřzawam L’Urdun ĥar temmurt n Kenean, ¹¹ ad tneyycem tineddam nni d awem i ya iřint d tineddam i tarewřa, ĥima aqettař izemmar ad din yarweř, wenni inĥin ĥed zeg uweddar. ¹² Tineddam-a ad awem iřint i tarewřa zeg uneqqam, ĥima war ittmetti uqettař qbeř mma ad ibedd zzat i wudem n tmesmunt i řĥukm. ¹³ Zi tneddam i ya tewcem, ad zžaysent iřint setta d tneddam i tarewřa i kenniw. ¹⁴ Třata n tneddam ad *tent* tewcem ĥar tma-ya n L’Urdun u třata n tneddam ad *tent* tewcem di temmurt n Kenean. Ad iřint d tineddam i tarewřa. ¹⁵ Setta n tneddam-a ad iřint i tarewřa i ayt n Israyil uřa i ubarrani d umezduy n zžyada di řwest nsen, ĥima wenni inĥin ĥed zeg uweddar, izemmar ad din yarweř. ¹⁶ Mařa iwwet it s ict n řĥajet n wuzzař uca immut, *xenni* aqa netta d aqettař. Aqettař ad ittwaney nican. ¹⁷ Mařa iwwet it s ict n řĥajet n wezru deg ufus i zi izemmar ad immet uca *xenni* immut, aqa netta d aneqqam. Aneqqam ad ittwaney nican. ¹⁸ Niĥ *mařa* iwwet it s ict n řĥajet n ukeccuđ

35:2 Yacuwa 21:2

35:6 Yacuwa 21:21

35:10 Aewd. 19:2; Yacuwa 20:2

35:14 Aewd. 4:41; Yacuwa 20:8

deg ufus i zi izemmar ad immet uca *xenni* immut, aqa netta d aqettař. Aqettař ad ittwaney nican. ¹⁹ Aneqqam n idammen ad iney aqettař. Mařa ad t iřqa, ad t iney.

²⁰ U mařa iearn it s wecrah, niř indar řares ca s neemada ařami zzayes immut, ²¹ niř iwwet it s řeedawet s ufus nnes, ařami zzayes immut, *xenni* wenni t inyin ad ittwaney nican. Aqa-t d aqettař. Aneqqam n idammen, ad iney aqettař xmi t i řa iřqa.

²² Maca mařa tuřa iearren it amenni deg wermac n webřiw břa řeedawet, niř indar řares ca n řřajet am iweddar, ²³ niř am war t izři, ijj n weřru i zi izemmar ad immet, uca *xenni* immut am war tuyi d řeedu nnes u netta tuřa war d as yarezzu řřar, ²⁴ *xenni* tamesmunt ad teřkem jar uqettař d uneqqam n idammen eľařsab lřarayiđ-a. ²⁵ Tamesmunt ad tessenjem aqettař zeg ufus n uneqqam n idammen uca tamesmunt ad tejj netta ad ieqeb řar tendint nnes n tarewřa. Ad iqqim din ař řmewt n arrays n ikehhanen wenni t dehnen nitni s zzeet iqeddsen. ²⁶ Maca mařa aqettař iffeř barra n iymiren n tendint n tarewřa mani yarweř, ²⁷ uca aneqqam n idammen yufa it barra n iymiren n tendint n tarewřa uca aneqqam n idammen inya it, war xas ca idammen *xenni*. ²⁸ Minzi tuřa xas ad iqqim di tendint nnes n tarewřa ař řmewt n arrays n ikehhanen. Maca awarni řmewt n arrays n ikehhanen izemmar ad ieqeb uqettař řar temmurt nni iřan nnes. ²⁹ Aya ad awem tiři d tawřiyet n řřeqq i *marra* řejyuř nwem mani mma i řa tzedřem.

³⁰ Kuř ijjen wenni inyin řed, aqa aqettař ad ittwaney eľařsab aqemmum n řečhud, *maca* ijj n ucehhad *waha* war izemmar ad iched x ict n nnefs s řmewt. ³¹ War kessim ca řeřdiyeyt x řečmar n uqettař nni x ittwahkem s řmewt, mayar ittxeřša as ad ittwaney nican. ³² War kessim ttaman n ddeyyet x wenni yarewřen řar tendint nnes n tarewřa di řřwee n weeqab nnes mařend ad izdeř netta di temmurt qbeř řmewt n arrays n ikehhanen.

³³ Uca kenniw war tessieřitem tammurt mani teřam, minzi idammen sseieřten tammurt uca war izemmar ad ittwafđi x temmurt di řřwee n idammen i dayes ittwassizzřen, mřir s idammen n wenni ten issizzřen. ³⁴ War sseieřitem tammurt mani i řa tzedřem kenniw, di řwest nnes i řa zedyeř necc, minzi necc d SIDI, wenni izeddyen di řwest n ayt n Israyil.”

Tasyart n řwart i yessis n řalufřad

36 ¹ Izeřifen n *tudrin* n ibabaten n twacunin n tarwa n Jilead, mmis n Makir, mmis n Manassi, zi twacunin n tarwa n Yusuf, qarrben-dd u ssiwřen zžat i wudem n Musa u zžat i wudem n imeqqranen, izeřifen *inneđni* n *tudrin* n ibabaten n ayt n Israyil ² uca nitni nnan “SIDI yumur sidi inu mařend ad iwc tammurt s tqedduřt i ayt n Israyil d řwart uca yumur SIDI i sidi inu ad iwc tasyart n řwart n umatneř řalufřad i yessis. ³ Mařa dewřent nitenti d tinemřač ak-d ijjen zi tarwa n tqebbař nneđni n ayt n Israyil, *xenni* ad ittwassemzi tesřart nsent di řwart n ibabaten nney uca ad tettwarni *tasyart nsent* i tesřart n teqbič i řar i řa munent uca *ammu* ad ittwassemzi min iřan d tasyart nney s tqedduřt. ⁴ Meřmi *xenni* dd i řa yas usegg^was n usřiwřew i tarwa n Israyil, *xenni* ad tettwamarni tesřart nsent i tesřart n teqbič ak-d wi i řa munent. *Ammu* i řa tettwakkes *xenni* tesřart nsent di řwart n teqbič n ibabaten nney.”

⁵ *Xenni* yumur Musa i ayt n Israyil eľařsab řumur n SIDI, inna “Aqa d *tidet* am mammec tessiweř teqbič n ayt n Yusuf. ⁶ Wa d awař i zi yumur SIDI x yessis n řalufřad, inna ‘Ejj itent ad meřcent ak-d wenni i d asent yarecřen. Ittxeřša mřir ad meřcent di twacunt n teqbič n babatsent. ⁷ War ieeddeř ad trař tesřart n ayt n Israyil zi teqbič řar teqbič *nneđni*, minzi kuř aryaz n ayt n Israyil ad iqqim iřřef di tesřart n teqbič n ibabaten nnes. ⁸ Kuř tayeřit nni i řa iřřfen ict n tesřart zi ayt n Israyil, ittxeřša as ad temřec ak-d ijj zeg ict n twacunt zi teqbič n babas, řima kuř ijj zeg ayt n

35:20 Aewd. 19:11

35:30 Aewd. 17:6; 19:15

36:2 Řxřa. 26:55, 56; 27:7; 33:54; Yacuwa 17:3,4

DI ŘEXŘA

Israyil ad iwart tasyart n ibabaten nnes. ⁹ War iceddeř ad trař tasyart n ict n teqbič ęar teqbič nneđni, minzi ittxeřša i kuř ict zi tqebbař n ayt n Israyil ad iřtef di tasyart nnes.’”

¹⁰ Yessis n řalufřad ggint am mammec t yumur SIDI i Musa. ¹¹ Mařla, Tirřa, Hujla, Milka d Nuca, yessis n řalufřad, dewřent d tinemřač ak-d tarwa n eemmitsent. ¹² Dewřent d tinemřač di twacunin n ayt n Manassi, mmis n Yusuf. *Ammu* teqqim tasyart nsent di teqbič n babatsent.

¹³ Tina d tiweřša d lfarayid nni yumur SIDI x ufus n Musa i ayt n Israyil di řewđat n Mu’ab, ęar L’Urdun *arendad* n Ariřa.

36:8 ‘tayeęit’ - niy ‘ięis’.
36:11 Řxřa. 27:1